

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı

Eğitim Programları ve Öğretim Programı

AİLELERİN EĞİTİM SÜREÇLERİNE KATILIMLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Bahar KÖYLÜ

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2022

Liderlik, araştırma, inovasyon, kaliteli eğitim ve değişim ile

Daha ileriye... En iyiye...

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı
Eğitim Programları ve Öğretim Programı

AİLELERİN EĞİTİM SÜREÇLERİNE KATILIMLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

AN INVESTIGATION ON FAMILY INVOLVEMENT IN EDUCATION

Bahar KÖYLÜ

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2022

Kabul ve Onay

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼ne,

Bahar KYL¼ 'n¼n hazırladığı "Ailelerin Eğitim S¼reçlerine Katılımları Üzerine Bir İnceleme" başlıklı bu çalışma j¼rimiz tarafından **Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Eğitim Programları ve ğretim Programı Bilim Dalında Y¼ksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

J¼ri Başkanı Doç. Dr. Esed YAĞCI İmza

J¼ri Üyesi (Danışman) Prof. Dr. H¼nkar KORKMAZ İmza

J¼ri Üyesi Doç. Dr. İlkay AŞKIN
TEKKOL İmza

Enstit¼ Yönetim Kurulunun
.../.../.... Tarihli ve .....
sayılı kararı.

Bu tez Hacettepe Üniversitesi Lisans¼st¼ Eğitim, ğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki j¼ri ¼yeleri tarafından 29/08/2022 tarihinde uygun gr¼lm¼ř ve Enstit¼ Yönetim Kurulunca ..... / ..... / ..... tarihi itibarıyla kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Selahattin GELBAL
Eğitim Bilimleri Enstit¼s¼ M¼d¼r¼

Öz

Bu çalışma ailelerin okulda ve evde eğitim süreçlerine katılım alanları ve sıklıkları belirlemek ve bu kısımlardan ele edilen puanların demografik değişkenlerle arasındaki ilişkileri anlamlandırmak amacıyla yürütülmüştür. Çalışmanın evrenini Van ilinde ortaokul düzeyindeki öğrencilerin aileleri oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu küme örneklem yoluyla belirlenmiş ve çalışma grubunu Van İli Tuşba, İpekyolu ve Gürpınar ilçelerindeki ortaokullarda öğrenim gören öğrencilerin aileleri oluşturmuştur. Çalışmada nicel araştırma yöntemi ve ilişkisel tarama deseni kullanılmıştır. Çalışmanın verileri araştırmacı ve danışmanı tarafından geliştirilen anket formu yoluyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler SPSS aracılığı ile analiz edilmiştir. Bulgularımızda aileler okulda en çok veli toplantısı etkinliğine katılırlarken, en sık sınıf ziyaretleri etkinliği gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir. Ev ortamında matematiksel eğitim süreçlerinden matematik dersi hakkında sohbet etme alanına en çok katılırlarken, en sık matematik dersi için kaynak kitap alma etkinliğini gerçekleştirdiği tespit edilmiştir. Ailelerin demografik değişkenlere göre; a) okul katılım alan puanları ile matematik başarıları, evde yaşayan kişi sayısı, matematik dersi devamsızlık, odasının paylaşıldığı aile üyesi arasında, b) evdeki katılım alan puanları ile veli yaş ve odanın paylaşıldığı aile üyesi arasında, c) okuldaki katılım sıklık puanları ile matematik dersi başarıları arasında, d) evdeki katılım sıklık puanları ile veli yaş, okula devam durumu ve matematik dersi devamsızlık değişkenleri arasında anlamlılık tespit edilmiştir. Okul katılım, okul sıklık, ev katılım, ev sıklık puanlarının birbirleriyle olan ilişkisi incelendiğinde anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Bu çalışma ile Türkiye'deki ortaokul düzeyinde aile katılımına yönelik gelecekte yapılacak çalışmalara ve alandaki paydaşlara katkı sunması beklenmektedir.

Anahtar sözcükler: aile katılımı, aile katılım alanları, aile katılım sıklığı, akademik başarı, ortaokul matematik eğitimi

Abstract

This study was carried out to determine the areas and frequencies of family involvement in school and home education processes and to make sense of the relationships between the scores obtained from these parts and demographic variables. The universe of the study consists of the families of middle school students in Van. The secondary school families in three districts of Van in 2020-2021 academic year formed the study group determined by cluster sampling. Quantitative research method and correlational survey model were used in the study. The data of the study were obtained through a questionnaire form developed by the researcher and her advisor. The obtained data were analyzed with the SPSS 22.0 package program. The findings indicated that families attended the parent meetings and classroom visits most. It was also determined that while they mostly participated in the field of chatting about the mathematics lesson among the mathematical education processes in the home environment, the activity of buying a source book for the mathematics lesson was most frequently performed. According to the demographic variables, there were statistically significant differences in some sub problems. When the relationship between school attendance, school frequency, home participation, home frequency scores were examined, a significant relationship was found. The results of this study are expected to contribute to future studies on family participation at secondary school level in Turkey and to stakeholders in the field.

Keywords: family involvement, family involvement areas, family involvement frequency, academic achievement, middle school mathematics education

Teşekkür

Yüksek lisans eğitimim boyunca desteğini esirgemeyen, değerli fikirleri, tecrübesi, rehberliği ile beni yüreklendiren, kıymetli zamanını ayırıp sabırla ve ilgiyle bana yardımcı olan, samimiyetini benden esirgemeyen, öğrencisi olmaktan her zaman gurur duyduğum kıymetli tez danışmanım sayın Prof. Dr. Hünkar KORKMAZ 'a teşekkürlerimi sunarım.

Lisansüstü eğitim sürecimde değerli bilgilerinden yararlandığım Prof. Dr. Duygu ANIL'a ve tez jürimde bulunan ve araştırmamı değerlendiren hocalarım Doç. Dr. Esed YAĞCI ve Doç. Dr. İlkay AŞKIN TEKKOL 'a çok teşekkür ederim.

Yüksek lisans eğitimim sürecinde ders aldığım hocalarıma, sınıf arkadaşlarıma, veri toplama sürecimde yardımcı olan meslektaşlarıma, desteğini hiçbir zaman esirgemeyen değerli arkadaşım Elif Ezgi KARACA'ya çok teşekkür ederim.

Yüksek lisans sürecim boyunca derdimi dinleyen, nazımı çeken, stresime ortak olan canım kuzenim Selin Sıla BOZKURT 'a, canım dostum Meryem ÖZARSLAN 'a ve değerli çalışma arkadaşım Emre CEYLAN 'a teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans ders dönemim boyunca desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen, beni her zaman takdir edip destek olan biricik arkadaşım Ebru EFE ADIGÜZEL 'e, değerli arkadaşlarım Mansur Ali GEDİK 'e ve Gülferay GEDİK 'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca, yılmadan usanmadan her hafta Van'dan Ankara' ya gelip derslere devam eden zorlu süreçlere rağmen emek vermeye devam eden, uyumadan yollarda ders çalışan kendime de teşekkür etmek isterim.

Son olarak, maddi manevi desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen, her zaman yanımda olan, nazımı çeken, haklarını hiçbir zaman ödeyemeyeceğim, engin bilgilerinden yararlandığım, her şeyimi danıştığım, yol gösterenlerim olan canım annem Yasemin KÖYLÜ 'ye ve canım babam Arif KÖYLÜ 'ye sonsuz teşekkürlerimi iletiyorum. İyi ki varsınız.

Canım Aileme...

İçindekiler

Kabul ve Onay.....	ii
Öz.....	iii
Abstract.....	iv
Teşekkür.....	v
Tablolar Dizini.....	x
Şekiller Dizini.....	xv
Simgeler ve Kısaltmalar Dizini.....	xvi
Bölüm 1 Giriş.....	1
Problem Durumu	1
Araştırmanın Amacı ve Önemi	2
Araştırma Problemi	3
Sayıltı	5
Sınırlılıklar	5
Tanımlar	5
Bölüm 2 Araştırmanın Kuramsal Temeli ve İlgili Araştırmalar.....	7
Aile Katılımı	7
Aile Katılımının Önemi	11
Aile katılımı ve Akademik Başarı.....	12
Aile Katılımı ve Matematik Dersi Başarısı	15
Okula ve Matematik Dersine Devam Durumu ve Akademik Başarı	16
Okul ve Ev Ortamında Aile Katılımı Etkinlikleri.....	17
Aile Katılımını Engelleyen Etmenler	21
Aile Yapısı-Sosyoekonomik Durum-Eğitim Seviyesi ve Aile Katılımı.....	23
Program Geliştirme Sürecinde Aile Katılımı	25
Matematik Dersi Öğretim Programı Uygulama Boyutunda Aile Katılımı	28
İlgili Araştırmalar	29

Bölüm 3 Yöntem.....	39
Araştırmanın Türü	39
Araştırmanın Çalışma Grubu.....	39
Veri Toplama Süreci.....	53
Veri Toplama Araçları	54
Verilerin Analizi	56
Bölüm 4 Bulgular, Yorumlar ve Tartışma.....	62
Ailelerin Okulda Gerçekleşen Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma.....	62
Ailelerin Okulda Gerçekleşen Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklıklarına Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma.....	69
Ailelerin Evde Matematik Eğitimine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma	82
Ailelerin Evde Gerçekleştirdikleri Matematiksel Eğitim Süreçlerinin Katılım Sıklıklarına Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma	87
Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma	97
Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Evdeki Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma.....	101
Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Okuldaki Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklıklarına Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma	104
Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Evdeki Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklıklarına Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma	121
Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanları ile Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanlarının İlişkisine Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma	138
Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Sıklık Puanları ile Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Etkinliklerine Katılım Sıklık Puanlarının İlişkisine Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma	140

Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanları ile Katılım Sıklık Puanları Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma	142
Ailelerin Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanları ile Katılım Sıklık Puanları Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma	144
Bölüm 5	146
Sonuç ve Öneriler.....	146
Ailelerin Okulda Gerçekleşen Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Sonuçlar.....	146
Ailelerin Okulda Gerçekleşen Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklıklarına Yönelik Sonuçlar.....	147
Ailelerin Evde Matematik Eğitimine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Sonuçlar	148
Ailelerin Evde Gerçekleştirdikleri Matematiksel Eğitim Süreçlerinin Katılım Sıklıklarına Yönelik Sonuçlar.....	149
Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Sonuçlar	149
Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Evdeki Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Sonuçlar	150
Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Okuldaki Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklıklarına Yönelik Sonuçlar.....	150
Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Evdeki Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklıklarına Yönelik Sonuçlar.....	151
Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanları İle Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanlarının İlişkisine Yönelik Sonuçlar	151
Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Sıklık Puanları ile Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Etkinliklerine Katılım Sıklık Puanlarının İlişkisine Yönelik Sonuçlar	152

Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanları ile Katılım Sıklık Puanları Arasındaki İlişkiye Yönelik Sonuçlar.....	152
Ailelerin Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanları ile Katılım Sıklık Puanları Arasındaki İlişkiye Yönelik Sonuçlar.....	153
Eğitimde Aile Katılımının Arttırılmasına Yönelik Öneriler	153
Gelecekteki Araştırmalar İçin Öneriler.....	154
Kaynaklar	156
EK-A: Veli Onam Formu	clxxxvii
EK-B: Veri Toplama Aracı	clxxxix
EK-C: Anket Maddeleri Kullanım İzni	cciv
EK-Ç: Araştırma Etik Komisyon İzni	ccv
EK-D: Milli Eğitim Araştırma İzni.....	ccvi
EK-E: Etik Beyanı.....	ccvii
EK-F: Yüksek Lisans/Doktora Tez Çalışması Orijinallik Raporu.....	ccviii
EK-G: Thesis/Dissertation Originality Report.....	ccix
EK-H: Yayımlama ve Fikrî Mülkiyet Hakları Beyanı.....	ccx

Tablolar Dizini

Tablo 1 <i>İlgili Araştırmalar Özet</i>	34
Tablo 2 <i>Araştırmaya Katılan Velilerin İlçelerine Göre Dağılımı</i>	40
Tablo 3 <i>Araştırmaya Katılan Velilerin Okullara Göre Dağılımı</i>	41
Tablo 4 <i>Araştırmaya Katılan Velilerin Cinsiyete Göre Dağılımı</i>	41
Tablo 5 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Yaş Durumuna Göre Dağılımları</i> .	42
Tablo 6 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımları</i>	42
Tablo 7 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Medeni Durumlarına Göre Dağılımları</i>	43
Tablo 8 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Öğrenciye Yakınlık Durumlarına Göre Dağılımları</i>	44
Tablo 9 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Mesleklerine Göre Dağılımları</i>	44
Tablo 10 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Gelirlerine Göre Dağılımları</i>	45
Tablo 11 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Çocuklarının Cinsiyet Göre Dağılımları</i>	46
Tablo 12 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Çocuklarının Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları</i>	46
Tablo 13 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Toplam Sahip Oldukları Çocuk Sayısına Göre Dağılımları</i>	47
Tablo 14 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Okula Giden Çocuk Sayısına Göre Dağılımları</i>	47
Tablo 15 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Yaşadıkları Yerleşim Birimine Göre Dağılımları</i>	48
Tablo 16 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Ailede Yaşayan Kişi Sayısının Dağılımları</i>	48
Tablo 17 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Öğrencilerinin Matematik Dersi Bir Önceki Yıl Sınıf Geçme Notlarına Göre Dağılımları</i>	49
Tablo 18 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Öğrencilerinin Okuldaki Devamsızlık Durumlarına Ait Dağılımı</i>	50
Tablo 19 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Öğrencilerinin Matematik Dersi Devamsızlık Durumlarına Ait Dağılımı</i>	50
Tablo 20 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Öğrencilerinin Kendilerine Ait Odası Olması Durumuna Göre Dağılımı</i>	51

Tablo 21 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Öğrencilerinin Kendilerine Ait Odası Olması ve Olmayanların Odasını Kaç Kişiyle Paylaştığına İlişkin Dağılımı</i>	52
Tablo 22 <i>Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Öğrencilerinin Kendilerine Ait Odası Olması veya Odası Olmayanların Kiminle Paylaştığına İlişkin Dağılımı</i>	52
Tablo 23	56
<i>Araştırmanın Alt Problemlerine Uygun Olarak Kullanılan Veri Analiz Teknikleri</i> ...	56
Tablo 24 <i>Ailelerin Çocuklarının Okullarında Yapılan Eğitim Etkinliklerine Katılımları Alanlarına İlişkin Cevaplarının Dağılımları (n=300)</i>	62
Tablo 25 <i>Ailelerin Çocuklarının Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Sıklıklarına İlişkin Dağılımları</i>	69
Tablo 26 <i>Ailelerin Çocuklarının Evdeki Eğitim Süreçlerine Katılımları Alanlarına İlişkin Dağılımları</i>	82
Tablo 27 <i>Ailelerin Çocuklarının Evdeki Matematik Dersi Eğitim Etkinliklerine Katılım Sıklıklarına İlişkin Dağılımları</i>	87
Tablo 28 <i>Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Ki-Kare Testi Sonuçları</i>	97
Tablo 29 <i>Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Evdeki Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Bulgulara İlişkin Ki-Kare Testi Sonuçları</i>	101
Tablo 30 <i>Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Sosyoekonomik Düzeylerine Göre Betimsel İstatistiği</i>	105
Tablo 31 <i>Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Sosyoekonomik Düzeylerine Göre ANOVA Testi</i>	105
Tablo 32 <i>Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Betimsel İstatistiği</i>	106
Tablo 33 <i>Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre ANOVA Testi</i>	107
Tablo 34 <i>Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Velilerinin Yaş Düzeylerine Göre Betimsel İstatistiği</i>	108
Tablo 35 <i>Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Velilerinin Yaş Düzeylerine Göre ANOVA Testi</i>	108
Tablo 36 <i>Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Betimsel İstatistik ve T-testi ile Gösterimi</i>	109
Tablo 37 <i>Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Matematik Dersi Başarılarına Göre Betimsel İstatistiği</i>	110

Tablo 38 Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Matematik Dersi Başarılarına Göre ANOVA Testi.....	111
Tablo 39	112
Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Matematik Dersi Başarılarında Anlamlı Farklılığın Hangi Gruplar Arasında Olduğunun Tespiti – Tukey HSD Testi	112
Tablo 40 Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Okula Devam Durumlarına Göre Betimsel İstatistiği.....	114
Tablo 41 Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Okula Devam Durumlarına Göre ANOVA Testi.....	114
Tablo 42 Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Evde Yaşayan Kişi Sayısına Göre Betimsel İstatistiği	115
Tablo 43 Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Evde Yaşayan Kişi Sayısına Göre ANOVA Testi.....	116
Tablo 44 Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Matematik Dersi Devamsızlık Durumuna Göre Betimsel İstatistiği	117
Tablo 45 Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Matematik Dersi Devamsızlık Durumuna Göre ANOVA Testi.....	118
Tablo 46 Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Odasını Paylaştığı Kişilere Göre Betimsel İstatistiği	119
Tablo 47 Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencinin Oda Paylaştığı Kişiye Göre ANOVA Testi	120
Tablo 48 Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Sosyoekonomik Düzeylerine Göre Betimsel İstatistiği .	121
Tablo 49 Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Sosyoekonomik Düzeylerine Göre ANOVA Testi.....	122
Tablo 50 Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Betimsel İstatistiği	123
Tablo 51 Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre ANOVA Testi	123
Tablo 52 Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Velilerinin Yaşlarına Göre Betimsel İstatistiği.....	125
Tablo 53 Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Velilerinin Yaşlarına Göre ANOVA Testi	125

Tablo 54	126
<i>Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Velilerinin Yaşlarında Anlamlı Farklılığın Hangi Gruplar Arasında Olduğunun Tespiti – TUKEY HSD Testi</i>	
Tablo 55 <i>Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Betimsel İstatistik ve T testi ile Gösterimi</i>	127
Tablo 56 <i>Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Matematik Dersi Başarılarına Göre Betimsel İstatistiği</i>	128
Tablo 57 <i>Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Matematik Dersi Başarılarına Göre ANOVA Testi</i>	129
Tablo 58 <i>Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Okula Devam Durumlarına Göre Betimsel İstatistiği</i>	130
Tablo 59 <i>Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Okula Devam Durumlarına Göre ANOVA Testi</i>	130
Tablo 60	131
<i>Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Okula Devam Durumlarında Anlamlı Farklılığın Hangi Gruplar Arasında Olduğunun Tespiti – Tukey HSD Testi</i>	
Tablo 61 <i>Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Evde Yaşayan Kişi Sayısına Göre Betimsel İstatistiği</i>	133
Tablo 62 <i>Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Evde Yaşayan Kişi Sayısına Göre ANOVA Testi</i>	133
Tablo 63 <i>Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Matematik Dersi Devamsızlık Durumuna Göre Betimsel İstatistiği</i> ...	134
Tablo 64 <i>Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Matematik Dersi Devamsızlık Durumuna Göre ANOVA Testi</i>	135
Tablo 65 <i>Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Odasını Paylaştığı Kişilere Göre Betimsel İstatistiği</i>	136
Tablo 66 <i>Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Odasını Paylaştığı Kişilere Göre ANOVA Testi</i>	137
Tablo 67 <i>Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanları ile Evdeki Matematik Dersine İlişkin Etkinliklere Katılım Alan Puanları Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Testi</i>	138

Tablo 68 <i>Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Sıklık Puanları ile Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Etkinliklere Katılım Sıklık Puanları Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Testi</i>	141
Tablo 69 <i>Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Alanları ile Katılım Sıklık Puanları Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Testi</i>	142
Tablo 70 <i>Ailelerin Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Etkinliklerine Katılım Alanları ile Katılım Sıklık Puanları Arasında Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Testi</i>	144

Şekiller Dizini

Şekil 1 <i>Dempsey ve Sandler'in (1997) Aile Katılımı Kategorisi</i>	8
Şekil 2 <i>Hoover-Dempsey ve Sandler'in (1997) Aile Katılımını Etkileyen Faktörleri</i> 9	
Şekil 3 <i>Epstein'in (1995) Altı Tür Aile Katılımı</i>	10
Şekil 4 <i>Evde ve Okulda Ebeveyn Katılımının Öne Çıkan Yönleri (Shute ve ark., 2011, s.3)</i>	18
Şekil 5- <i>Anket Geliştirme Süreci (Büyüköztürk, 2005)</i>	54

Simgeler ve Kısaltmalar Dizini

ANOVA: Tek Yönü Varyans Analizi

PISA: Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı

TIMSS: Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması

İPEKYOLU-1 (H): İpekyolu İlçesinden Araştırmaya Katılan Birinci Okul

İPEKYOLU-2 (T): İpekyolu İlçesinden Araştırmaya Katılan İkinci Okul

İPEKYOLU-3 (Z): İpekyolu İlçesinden Araştırmaya Katılan Üçüncü Okul

TUŞBA-1 (K): Tuşba İlçesinden Araştırma Katılan Birinci Okul

TUŞBA-2 (Ş): Tuşba İlçesinden Araştırmaya Katılan İkinci Okul

GÜRPINAR-1 (K): Gürpınar İlçesinden Araştırmaya Katılan Birinci Okul

GÜRPINAR-2 (A): Gürpınar İlçesinden Araştırmaya Katılan İkinci Okul

GÜRPINAR-3(Ş): Gürpınar İlçesinden Araştırmaya Katılan Üçüncü Okul

Bölüm 1

Giriş

Bu bölümde problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, sayıltı, sınırlılıklar, tanımlar, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi ve önemi ve ilgili araştırmalarla ilgili başlıklara yer verilmiştir.

Problem Durumu

Aile çocukların ilk yaşantılarını gerçekleştirdikleri bir eğitim kurumudur. Çocuğun ilk eğitim ortamı ailedir. Çocuk, kazandığı ilk davranışları anne babayla geçirdiği zamanlarda kazanır ve aile üyelerinin davranışlarını gözlem yaparak ya da taklit ederek öğrenir. Çocuklar kazandıkları bilgileri ailede zaman geçirerek elde ettiklerinden, gelişimleri de bu bilgiler sayesinde şekil almaktadır (Tezcan, 2010). Ailenin çocuğuna yönelik davranışları, tutum ve ilgileri çocukların karakterlerini şekillendirmektedir. Çocuklar aile geçirdikleri yaşantılarla bilgi birikimi kazanıp okula başlayacaklarından okul yaşantıları aile yaşantıları üzerinden şekillenecektir. Okul ve ailenin birbirlerinden bağımsız topluluklar olarak görünse de aslında ortak amaç üzerine birleşmeleri gerekmektedir (Şimşek ve Tanaydın, 2002). Fidan'a (1993) göre çocuklar ailedeki bilgileri okulda da kullanabiliyorlarsa başarılı olma durumlarında artış meydana gelmektedir. Laikin bu durumun tersi olursa, evde öğrenilen bilgilerin okulda kullanılamayacak olması, öğrenci başarısı bu durumdan olumsuz bir şekilde etkilenebilir. Okulda ve evde edilen kazanımlar uyumlu olduğunda öğrenme olumlu yönde desteklenmektedir. Fidan (1993) aile içindeki tüm edinilen kazanım ve bilgilerin çocuğun başarısına etkisi olduğunu ayrıca ailedeki okula yönelik olumlu ya da olumsuz tutumlarında başarıya etki ettiğini ifade etmiştir. Aile ve okul ilişkileri birlikte ele alındıklarında çocuklarda başarı durumunu etkileyeceğinden ailenin eğitim etkinliklerine dahil olması gerekli ve önemli olmaktadır.

Şeren (2014) tarafından aile ve okul arasında ortak çalışmalar gerçekleştirilebilecek etkinliklerde dile getirilmiş bu etkinlikler sayesinde iş birliği kurulup öğrenci başarısına olumlu kazanımlar sağlanabileceği düşünülmüştür.

Bu çalışma kapsamında ortaokul düzeyinde eğitim gören çocukların ailelerinin evde ve okulda eğitim etkinliklerine katılım alanları ve sıklıklarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Takip eden başlıkta araştırmanın amaç ve önemine ilişkin bilgiler verilmiştir.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışma, Van ilindeki Tuşba, İpekyolu ve Gürpınar ilçelerinde öğrenim gören ortaokul düzeyindeki öğrenci ailelerinin okulda genel eğitim etkinliklerine, evde matematik dersi eğitim etkinliklerine katılım alanlarını ve sıklıklarını belirlemek ve belirlenen durumların; öğrencilerin sosyoekonomik düzeylerine, sınıf düzeylerine, velilerinin yaşlarına, cinsiyetlerine, matematik dersi sınıf geçme puanlarına, okula devam durumlarına, evde yaşayan kişi sayısına, matematik dersi devamsızlık durumlarına ve odasını paylaştığı kişi değişkenlerine yönelik ilişkilerini araştırmak amacıyla yapılmıştır. Bu araştırmanın sonuçlarının matematik eğitimi, ailelerin eğitime katılımları, okul devamı, ortaokul eğitimi, eğitim programları ve öğretim alanında çalışan akademisyenlere, politika yapıcılara, karar vericilere, velilere, okul yöneticilerine ve öğretmenlere yönelik katkı sağlaması beklenmektedir.

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar eğitim sisteminin en önemli öğelerinden birisi olan ailelerin eğitim etkinliklerine katılımı ve bu katılımın sürece etkileri / yansımaları açısından gelecekteki çalışmalar için de bir bakış açısı oluşturacaktır.

Araştırmanın amaç ve önemine ilişkin bilgiler verilen bu başlığı takip eden başlıkta araştırma problemi ve alt problemlerine ilişkin bilgiler sunulmuştur.

Araştırma Problemi

Bu araştırmanın temel problemi “Ortaokul düzeyinde eğitim gören çocukların ailelerinin matematik eğitimine ilişkin eğitim etkinliklerine katılım alanları ve sıklıkları nedir?” şeklinde tanımlanmıştır. Bu temel problem kapsamında alt problemler şu şekilde belirlenmiştir.

Alt Problemler

Van ilinde çocukları ortaokul düzeyinde eğitim gören ailelerin çocuklarının matematik dersine ilişkin olarak;

- 1- Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılımları hangi alanlarda olmaktadır?
- 2- Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılımları hangi sıklıkta olmaktadır?
- 3- Evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılımları hangi alanlarda olmaktadır?
- 4- Evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılımları hangi sıklıkta olmaktadır?
- 5- Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları öğrencilerin;
  - a- sosyoekonomik düzeylerine
  - b- sınıf düzeylerine
  - c- velilerinin yaşlarına
  - d- cinsiyetlerine
  - e- matematik dersi sınıf geçme puanlarına
  - f- okula devam durumlarına
  - g- evde yaşayan kişi sayısına
  - h- matematik dersi devamsızlık durumuna
  - i- odasını paylaştığı kişilere göre farklılık göstermekte midir?
- 6- Evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım alanları öğrencilerin;
  - a- sosyoekonomik düzeylerine
  - b- sınıf düzeylerine
  - c- velilerinin yaşlarına

- d- cinsiyetlerine
- e- matematik dersi sınıf geçme puanlarına
- f- okula devam durumlarına
- g- evde yaşayan kişi sayısına
- h- matematik dersi devamsızlık durumuna
- i- odasını paylaştığı kişilere göre farklılık göstermekte midir?

7- Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklıkları öğrencilerin;

- a- sosyoekonomik düzeylerine
- b- sınıf düzeylerine
- c- velilerinin yaşlarına
- d- cinsiyetlerine
- e- matematik dersi sınıf geçme puanlarına
- f- okula devam durumlarına
- g- evde yaşayan kişi sayısına
- h- matematik dersi devamsızlık durumuna
- i- odasını paylaştığı kişilere göre farklılık göstermekte midir?

8- Evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklıkları öğrencilerin;

- a- sosyoekonomik düzeylerine
- b- sınıf düzeylerine
- c- velilerinin yaşlarına
- d- cinsiyetlerine
- e- matematik dersi sınıf geçme puanlarına
- f- okula devam durumlarına
- g- evde yaşayan kişi sayısına
- h- matematik dersi devamsızlık durumuna
- i- odasını paylaştığı kişilere göre farklılık göstermekte midir?

9- Ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile evdeki matematik dersine ilişkin eğitim etkinliklerine katılım alan puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

10- Ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım sıklık puanları ile evdeki matematik dersine ilişkin eğitim etkinliklerine katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

11- Ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

12- Ailelerin evdeki matematik dersine ilişkin eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Sayıtlı

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin yapılan anketleri içtenlikle ve doğru yanıtladığı varsayılmıştır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Van ilindeki Tuşba, İpekyolu ve Gürpınar ilçeleriyle,
2. 2020-2021 eğitim-öğretim yılında ortaokullarda öğrencisi bulunan velilerle,
3. COVID-19 salgın döneminde uzaktan ve hibrid öğrenme koşulları,
4. Van ilinde bulunan devlet ortaokuluna giden öğrencilerin velileriyle
5. Araştırmada elde edilen verilere yönelik bulgular kullanılan veri toplama aracıyla sınırlıdır.

Tanımlar

Aşağıda bu çalışma kapsamında kullanılan kavramlara ilişkin tanımlara yer verilmiştir.

Aile katılımı: Ailelerin çocuklarının ders başarıları ve gelişimleri için okul ortamında ya da ev ortamında yürütülen eğitim etkinliklerine katılması

Matematik ders başarıları: Öğrencilerin velileri tarafından beyan edilen bir önceki yıla ait matematik dersi geçme notları

Evdeki etkinliklere katılım alanları: Öğrencilerin ailelerinin matematik dersine ilişkin ev ortamında birebir olarak gerçekleştirdikleri eğitim etkinliklerine katılım türleri

Evdeki etkinliklere katılım sıklığı: Öğrencilerin ailelerinin matematik dersine ilişkin olarak evde gerçekleştirdikleri eğitim etkinliklerine katılım düzeylerine (her gün, haftada birkaç defa vs.) ilişkin durum

Okuldaki etkinliklere katılım alanları: Öğrencilerin ailelerinin okulda genel eğitim süreçlerine katılımlarına ilişkin gerçekleştirdikleri eğitim etkinlikleri

Okuldaki etkinliklere katılım sıklığı: Öğrencilerin ailelerinin okul ortamında genel olarak gerçekleştirilen eğitim etkinliklerine katılma düzeylerine ilişkin (her gün, haftada birkaç defa vs.) durum

Devam durumu: Öğrencilerin velileri tarafından beyan edilen bir önceki yıla ait okuldaki ve matematik dersindeki devam düzeyleri

Bölüm 2

Araştırmanın Kuramsal Temeli ve İlgili Araştırmalar

Bu çalışmada araştırmanın kuramsal temeli ve ilgili araştırmalar, TUBİTAK-ULAKBİM TR, Google Scholar, YÖKTEZ Arama, ERIC, Web of Science, EBSCO veri tabanları kullanılarak zaman sınırlaması olmadan, Türkçe ve İngilizce dilinde yapılan taramalarda elde edilen makale, bildiri ve raporlara dayalı olarak aşağıda belirlenen konu başlıkları altında sunulmuştur.

Aile Katılımı

Aile çocukların kendilerini geliştirebilecekleri toplumumuz da var olan en küçük birimdir. Celep'e (2008) göre, çocuklar var olan edinimlerini en küçük birim olan aile içerisinde edindiğinden ailenin tutumları da çocuklara geçmekte ve çocuklar okulda bu edinimleri yansıtmaktadır. Bu sebeple ailelerin ve okulların iletişim halinde olması ve araştırmacıların aile yapısına ilişkin verileri ele alması gerekmektedir. Aile katılımının ne olduğunu öğrenerek başlamak en önemli başlangıç aşamalarındandır. Araştırmacıların aile katılımı üzerinde tanımlamalarına yer verip aile katılımının daha iyi anlaşılması yönünde ilerleme sağlamak en önemli aşamalardandır. Aile katılımlarına yönelik alan yazındaki tanımlamalarda, ailenin katılımını çocuklara kaynak ayırma (Grolnick & Slowiaczek, 1994) ve eğitime yapılan yatırım (Larocque ve ark., 2011) olarak ifade edildiği görülmüştür. Aile katılımı, ailelerin çocuklarının eğitimi destekleyici faaliyet ve etkinlikler yapması olarak da ifade edilebilmektedir (Camarero-Figuerola ve ark., 2020). Bu tanımlara da bakıldığında mevcut araştırmamızda aile katılımını çocuklarının eğitimi destekleyici faaliyet ve etkinlikler yapması (Camarero-Figuerola ve ark., 2020) bağlamında ele almaktayız. Aileler çocuklarının başarılı olması için eğitim etkinliklerinde sorumluluk almalı ve bu konuda okuldaki öğretmenlere de desteklerini göstermelidirler.

Aile katılımıyla ilgili çalışmalar incelendiğinde literatürde de aile katılımının farklı şekillerde ele alındığı görülmüştür (Boonk ve ark., 2018). Bu sebeple aile katılımı için tek

bir bakış açısıyla değil, geniş bir bakış açısıyla aile katılımının ele alındığı fark edilmektedir. Hoover-Dempsey ve Sandler (1997) tarafından ele alınan aile katılımına ilişkin çalışmada, ailelerin okulda ve evdeki etkinliklere dahil oldukları fark edilmiş ve bu sebeple de aile katılımının okul ve ev temelli katılım olarak ikiye ayrıldığı ifade edilmiştir. Ev temelli katılım ailenin çocukla evde yaptığı etkinlikler oluştururken, okul temelli katılımda daha çok aile ve okul iş birliğiyle yapılan etkinlikler yer almaktadır.

Şekil 1

Dempsey ve Sandler'in (1997) Aile Katılımı Kategorisi

Shute vd. 'de (2011) aile katılımını okul katılımı ve ev katılımı olmak üzere iki kategoride toplamışlardır. Yan ve Lin (2010) aile katılımı için üç unsurdan bahsetmiştir. Bunlar ailenin sorumlulukları, aile ve iletişim ve son olarak ailelerin var olan kurallarıdır. Aile sorumluluklarına bakıldığında çocuğun dünyaya geldikten sonra eğitimi için gerçekleştirilecek olan sorumluluklar ele alınmaktadır (Coleman, 1988). Aile iletişimde hem öğrenci hem de okulla ikili ilişkileri ele alan ve çocukların gelişimlerine destek olmak için gerçekleştirilen durumlar söz konusudur. Aile kurallarında ise çocuğun gelişimi ve eğitimi için beklentiler ön planda olmaktadır (McNeal, 1999). Aile katılımı için belirlenen bu unsurlar incelendiğinde aile katılımını gerçekleştirmek için oluşturulmuş oldukları öğrenci ve öğretmenleri de katılım içerisine dahil eden bir yaklaşım gözlemekteyiz.

Keyes (2002) ailenin sorumluluklarını tanımlayıcı üç ebeveyn modelinden bahsetmiştir. Ebeveyn odaklı modelde aileler çocuklarının sorumluluklarını üstlenmekte, öğretmen odaklı ikinci modelde ise aileler sorumluluğu öğretmenlerde görmektedir. Son model ise ortak odaklı bir modeldir. Bu modelde sorumluluk öğretmen ve ailelerle paylaşımlı olacak şekilde gerçekleşmektedir. Ortak odaklı model hem öğretmenin hem ailenin

etkileşiminin yüksek olduğu bir model olduğundan okul ve aile arasındaki etkileşim daha yüksek olmaktadır. Aile sorumlulukları ailenin sorumluluğu kime yüklediğine göre değişmektedir. Bazı aileler sorumluluktan kaçmakta bazıları ise iş birliği içerisine girmek istememektedir. Ailenin ve çocukların gelişimi için en uygun model iki tarafın da iş birliği yaparak sorumluluk almasını önermektedir.

Grolnick ve Slowiaczek (1994) aile katılımı için üç boyuttan bahsetmiştir. Davranışlar şeklinde gerçekleşen ailelerin okuldaki etkinliklere katılması, kişisel katılım şeklinde gerçekleşen ailelerinin okulu önemsemesiyle çocukların da bu durumdan etkilenmesi ve durumu içselleştirmesi ve son olarak bilişsel olarak gerçekleşen çocukların etkinliklere maruz bırakılması şeklinde gerçekleşmektedir (Poza ve ark., 2014).

Hoover-Dempsey ve Sandler (1997) ise aile katılımını etkileyen faktörleri beş gruba ayırmıştır. Aileler eğitim etkinliklerine dahil olmak istiyorlarsa öncelikle dahil olma yönünde karar almalı, daha sonra ne tür bir katılım gerçekleştireceklerse bu kısma odaklanılmalıdır. Bu iki adımdan sonra aile katılımlarının öğrencilerin okuldaki sonuçlarına etkilerinin nasıl olduğunun incelenmesini amaçlayan faktör gelmektedir. Bu süreçleri etkileyen ara değişken mevcut mu ve öğrencilerde nasıl etkiler görünmekte ve çıktıları ne olmaktadır sorularının olduğu faktör incelenmesi gereken önemli bir diğer adımdır. Bu süreçlerin hepsi aileyi eğitime dahil etmek için oluşturulmuştur. Okulun tek başına yeterli olamayacağı ve ailenin işin içerisinde olması gerektiği daha iyi anlaşılmaktadır.

Şekil 2

Hoover-Dempsey ve Sandler'in (1997) Aile Katılımını Etkileyen Faktörleri

Christenson ve Sheridan (2001) aile katılımının gelişmesi için yaklaşım, tutum, atmosfer ve eylemlerden oluşan dört temel unsur olduğundan bahsetmiştir. Aile katılımının gelişmesine etki eden bu unsurlar öğrencilerin başarısı için etkili ve önemli olmaktadır. Swap (1993) aile katılımı için koruyucu model, okuldan eve aktarım, müfredat zenginleştirme modelleri ve ortaklık modellerini ele almıştır. Hornby (2000) aile katılımı içeren katılım alanları belirlemiştir. Sekiz katılım alanından oluşan bu modelde iletişim, irtibat, eğitim, destek, bilgi, iş birliği, kaynak ve politika mevcuttur. Epstein (1995) ise aile katılımını altı kategoride tanımlamaktadır. Epstein'in (1995) aile katılımı için belirlediği bu kategoriler literatürde en sık karşılaşılan ve ele alınan kavramlardır. Bu kavramlara bakıldığında ailenin ve okulun iç içe olduğu, birbirlerini destekleyip iş birliği içerisinde çocukların eğitimi için ortak sorumluluklar aldıkları, okuldaki yapılan etkinliklere hem dahil oldukları hem de düzenlenmesi için gönüllü oldukları görülmektedir. Buradan da fark edilmektedir ki aileler çocuklarının gelişmesi ve yetişmesi için okullarla iş birliği halinde olmalı ve hem okul hem de evde gerçekleştirebilecekleri etkinliklerde sorumluluk üstlenmelidirler.

Şekil 3

Epstein'in (1995) Altı Tür Aile Katılımı

Okulların öğrenci başarılarına olumlu etkiler oluşturabilmesi öğrenci aileleriyle iletişim güçlendirme etkinliklerine de bağlı olduğundan bunu destekleyici durumlara yer vermelidirler. Epstein (2010) okul ve ailenin desteklenmesine yönelik okul ikliminin iyileştirilmesi, beceri arttırımı, destek sağlama durumlarının arttırılması gibi seçenekler sunmuştur. Aile katılımının kategorilere ayrılması hem öğrenciler hem veliler hem de okul açısından yararlı bir durumdur. Aileleri daha çok eğitimin içine katmayı amaçlar. Her katılım türünde katılımı sağlayacak durumlar olacağından önemli olan velilerin her katılım türünde bir şekilde eğitime dahil olmasıdır. Ailelerin eğitime katılmasındaki temel beklenti çocukların eğitim durumlarındaki başarının yükselmesidir. Aile katılımının çocuklar üzerinde olumlu etkiler sağladığına yönelik araştırmalar mevcuttur (Epstein, 1991; Fan & Chen, 2001; Hill & Tyson, 2009; Jeynes, 2003; Patall ve ark., 2008). Ailelerin eğitim süreçlerine yönelik katılımları çocukların çeşitli yönlerden gelişimlerine olumlu etkileri fazla olmuştur (Green ve ark., 2007). Aileleri eğitime katılan her çocuk başarılı olamayabilir (McNeal, 2012). Bu durum ailenin katılım alanına ve katılma sıklığına göre değişiklik gösterebilmektedir. Ailenin katıldığı her alan akademik başarı üzerinde etki göstermeyebileceği gibi olumsuz etkisi de bulunabilir. Bazı araştırma sonuçlarında aile katılımlarına bakıldığında akademik başarıyla katılım arasında olumsuz yönde ilişki ya da ilişki eksikliği olan durumlar gözlenmiştir (Fan & Chen, 2001).

Mevcut araştırmamızın ana kavramı aile kavramı olduğu için bu başlıkta aile kavramına ilişkin bilgiler yer almıştır. Takip eden alt başlıkta aile katılımının önemine ilişkin bilgiler verilmiştir.

Aile Katılımının Önemi

Sapungan (2014) aile katılımı neticesinde üretime destek sağlayacak bireylerin yetiştiğini söylemektedir. Ayrıca ebeveynler okullarda ya da ev ortamındaki eğitim etkinliklerine katılımlarını arttıkça, öğretmenler ve okul yöneticileri bu durumdan olumlu etkilenip ailelerle iş birliği içerisinde çalışmaya hevesli olacaklardır. Ailenin katılımı için

aileleri iş birliğine ikna etmeli ve çocukların başarılarına katkı sağlayıcı metotlar geliştirmeliyiz. Aileler katılımında çocukların eğitim süreçleri pozitif etkilenmektedir. Bu sebeple kendileriyle ilgilenildiğini düşünen çocuklar daha rahat yardım isteme davranışı gerçekleştirebileceklerdir (Gonzalez-Deltas ve ark., 2005). Bu sebepler neticesinde çocuklar aileleriyle iletişimleri artacak ve yardım almaktan çekinmeyeceklerdir. Aileler çocuklarına eğitimin faydaları hakkında motive edici bilgilendirici eğitimler verdiklerinde bilinçlenen çocuklar içsel olarak motive olup başarılı olma yönünde daha çok çabalayacaklardır. Aileler konferanslara katılarak, ders dışı etkinlikleri destekleyerek çocukların sosyalleşmeleri üzerinde etki edebilirler (Spera, 2005). Eğitime yüklenen anlamlar çocuklara model olmakta ve çocuklara yansımaktadır (Ricker, 2007). Ailede başlayan eğitimle çocuklar öğrendiklerini içselleştirip kullanabilmektedirler. Çocuklarda aile katılımı çocukların yeteneklerinin açığa çıkmasına ya da var olan yeteneklerinin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır (Bempechat, 2000).

Aile katılımının önemine değinilen bu başlığı takip eden bir alt başlığımızda aile katılımı ve akademik başarıya ilişkin bilgiler verilmiştir.

Aile katılımı ve Akademik Başarı

Araştırmacıların aile katılımı ve akademik başarı üzerine çalışmalarda bulunmaları çocukların akademik başarılarında görülen etkilerden kaynaklanmaktadır. Epstein (1992) ailelerin okulla iletişimi ne kadar yüksek olur ve katılımı yüksek olursa hangi sınıf seviyesinde olursa olsun öğrencilerin akademik olarak daha başarılı olduğuna dikkat çekmektedir. Aile katılımının akademik başarıya etkisi düşünüldüğünde birçok etkinlikle karşılaşmaktayız. Ailelerin çocuklarıyla sesli okuma etkinlikleri yapması (Kosanovich ve ark., 2021) bunlardan biridir. Beraber bu etkinliğin gerçekleştirilmesi çocukların okuduğunu anlama durumlarında olumlu etki olarak gözlenmiştir. Çocukların akademik başarılarının artması ve sorumluluklarını tamamlaması için ailelere düşen en önemli görev çocukların sorumluluklarını takip etme ve kontrolleri sağlama durumlarıdır (Hoover-Dempsey ve ark.,

2001; Spera, 2005). Akademik başarı ailenin çocuklarından beklentilerinden de olumlu bir şekilde etkilenmektedir (Antonopoulou ve ark., 2011; Carranza ve ark., 2009; Choi ve ark., 2015; Gordon & Cui, 2012; Goyette & Xie, 1999; Hanson, 1994; Hao & Bonstead-Bruns, 1998; Pearce, 2006; Simons Morton & Chen, 2009; Singh ve ark., 1995; Strayhorn, 2010; Trusty, 1996, 1998, 2002; Trusty & Harris, 1999; Trusty ve ark., 2003; You ve ark., 2016). Ailenin tutumu (Domina, 2005; Rimm-Kaufman ve ark., 2003) ve ailenin çocuğun eğitimiyle ilgili olması akademik başarı durumlarında etkilidir (Topor ve ark., 2010). Aileler çocuklarıyla iletişimde bulduklarında tutumları, var olan düşünce yapısı ve duyguları çocuklarına aktarılmış olur, çocuklar da edindikleri bu bilgileri okulda arkadaşlarına ve öğretmenleriyle olan ilişkilerine yansıtırlar. Bu sebeple ailenin var olan özellikleri çocuklarına aktarılır.

Öğrencilerin başarı devamlılığı için ortaokul düzeyinde aile katılımı dikkate alınmalı ve ders başarısına etkisi unutulmamalıdır. Aile katılımının en önemli etkilerinden biri olan öğrencilerdeki başarı arttırmadır. Okulu bırakma durumunun azalması ve ders başarısıyla ilişkili olan çalışmalar mevcuttur (Fan & Chen, 2001; Hill & Tyson, 2009; Lee & Bowen, 2006). Çocuklarına eğitimin öneminden bahseden çalışmalarda da akademik olarak pozitif etkiler tespit edilmiştir (Bean ve ark., 2003; Brough & Irvin, 2001; Chen & Gregory, 2010; Dumont ve ark., 2012 Marjoribanks 2005; Gordon & Cui, 2012). Aile, çocuğun çevresi hakkında bilgi sahibi olursa çocuklarına olumlu ya da olumsuz durumlarda nasıl davranacakları konusunda yardımcı olabilir. Davranışlarında destek alan çocuklar daha sosyal olma eğilimi gösterirler ve not ortalamalarında da yükselme meydana gelir (Lam,1997). Okul başarısını olumlu etkileyen durumlardan başka biri de annelerin ev ödevi kontrol etme durumlarıdır (Ginsburg & Bronstein, 1993). Babaların da eğitim etkinliklerine katılımına bakıldığında çocuklarının okul başarısıyla arasında olumlu ilişkiler dikkat çekmektedir (Bogenschneider, 1997; Grolnick & Slowiaczek, 1994). Aileler bu katılım etkinliklerine dahil olurlarken baskı kurmamalı ve kontrolcü davranmamalıdır. Bu davranışların akademik başarıyı olumsuz etkilediğine yönelik bulgular mevcuttur (Bean ve ark., 2003; Karbach ve ark., 2013; Levpuscek & Zupanic, 2009). Bazı araştırmalarda

akademik başarıyla ailenin okula katılım arasında pozitif yönlü etki bulunurken (Hong & Ho, 2005; Martinez ve ark., 2004; Oyserman ve ark., 2007; You ve ark., 2016), olumsuz etkisi olan çalışmada bulunmuştur (Ho,2010). Aile katılımı akademik başarı arasındaki bağlantıya bakıldığında ailelerin katılımı akademik başarıyla doğrudan bağlantılı olmayabileceği düşünülmektedir (Boonk ve ark., 2018). Akademik başarı ve aile katılımının arasında pozitif yönlü ilişki bulunmasına rağmen bazı çalışmalarda iki değişken arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkinin bulunmadığı da ortaya konmuştur. Örneğin bir çalışmada ailelerin eğitime verdiği değer ile okulu ziyaret etme sıklığı arasında ilişki bulunamamıştır (El Nokali ve ark., 2010; Graves & Wright 2011). Mora ve Escardíbul (2016) ev ortamının da başarı üzerinde etkili olduğunu ve iyi bir ev ortamı olan öğrencilerde ev ödevi yardımı alma isteğinin de yüksek olduğunu açığa çıkarmışlardır. Ayrıca cinsiyete göre de ev ortamının algılanışı farklı olabilmektedir. Kız öğrenciler ev ortamının ev ödevlerine yardım almada daha etkili olduğunu düşünmektedir (Mora & Escardíbul, 2016). Bazen de ebeveyn cinsiyeti çocuklara destek olma durumlarında değişkenlik gösterebilmektedir. Babalar oğullarının bakımlarında ve eğitim desteği noktasında daha aktif olabilmektedir (Aldous ve ark., 1998; Crouter & Crowley, 1990; Yeung ve ark., 2001). Sadece veli cinsiyeti değil aynı zamanda öğrencinin cinsiyeti de akademik başarı üzerinde etkili bir durumdur (Horne, 2000). Sosyoekonomik olarak düşük ya da yüksek statüdeki kız öğrenciler erkek öğrencilere göre daha iyi performans göstermektedir (Considine & Zappala, 2002).

Aile katılımı ve akademik başarı ele alındığında çoğu araştırmada aile katılımının öğrencilerin akademik başarılarını olumlu şekilde etkilediği tespit edilmiştir. Aile katılımı ve akademik başarının genel olarak incelendiği bu başlıktan sonra aile katılımının matematik dersi başarısına etkisinin ele alınacağı bir sonraki alt başlığımız gelmektedir. Aile katılımı ve matematik dersi başarısını ele alınmasının sebeplerinden biri ailelerin ev ortamında matematiksel eğitim süreçlerine yönelik katılımlarının da araştırmamızda ele alınmış olmasındandır.

Aile Katılımı ve Matematik Dersi Başarısı

Ailelerin eğitim etkinliklerine katılımı incelendiğinde gerçekleştirilen bu katılımların öğrencilerin matematik dersi akademik başarısı üzerinde etkilere sahip olduğu fark edilmektedir. Öğrencilerin matematik dersinde elde ettikleri başarılar öğrencileri her alanda etkilemekte en nihayetinde meslek seçimine de bu etki yansımaktadır. Bu sebeple aileler öğrencilerin matematik dersinde başarılı olmaları konusunda daha istekli olmalı ve çabalamalıdır. Öğrencilerin daha yüksek matematik başarısı elde etmesinde velilerin beklentileri de önemli olmakta ve bu sebeple aileler öğrencilerin ders çalışma süreçlerini gerçekleştirdiği ev ortamlarını çalışmaya uygun hale getirmelidirler. Çocukların sahip olduğu ev ortamları matematikteki tutumlarını etkilemekte (Balli, 1997; Parsons ve ark., 1982), aynı zamanda ailelerinde matematik dersine yönelik beklentileri de çocuklardaki matematik başarısında etkili olmaktadır (Entwisle & Alexander, 1996; Gill & Reynolds, 1999). Ev ortamında teknoloji bulunan ve bilgisayarla iç içe olan çocukların bilgisayar oyunlarının etkisiyle matematiksel problem çözmede daha yetenekli olduğu görülmüştür (Clements & Sarama, 2002). Ailenin imkanları ve öğrencilerin aileler tarafından yönlendirilip imkanları etkili kullanması neticesinde çocukların matematiksel okur yazarlık durumlarının artırılabilir olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin var olan matematik başarıları denetlendikten sonra evde yürütülen destekleyici katılımlarla birlikte matematik dersi başarılarında artış olduğu fark edilmiştir (Cai ve ark., 1999; Ho & Willms, 1996). Bu nedenle matematik dersine yönelik destekleyici katılımların artırılması önemli olmakta bu sebeple velilerin ve öğretmenlerin bu konuya önem vermesi gerekmektedir. Velilerin eğitime katılım konusunda bilinçlendirilip katılımları desteklenirse çocuklardaki matematik başarısı da olumlu yönde etkilenecektir. Ailelerin matematik öğretmenleriyle iletişim halinde olması ve ev etkinliklerini nasıl destekleyecekleri hakkında bilgi alması öğrencilerde matematik başarısını etkilediği (Sanchez & Baquedano, 1993), evde kullanacakları yardımcı materyalleri edinen öğrencilerinde daha fazla kazanım elde ettiği (Westat & Policy Studies Associates, 2001) görülmektedir. Ailelerin

öğretmenleriyle iletişim içerisinde olması ve matematik derslerini desteklemek için neler yapabilecekleri hakkında bilgi alması da matematik başarısında etkili olmaktadır. Hem aile çocuk iletişimini güçlendirmek hem de öğretmen aile iletişimini etkili hale getirmek için ev ödevleri ile iletişim gerçekleştirilebilir. Ev ödevlerinde aile ve çocuk arasında gerçekleşen etkileşim öğrencinin başarısında olumlu etkiler bırakacaktır (Balli ve ark., 1998; Epstein, 2001; Epstein ve ark., 1997; Epstein & Van Voorhis, 2001; Simon & Salinas, 1997). Ailelerin ev içerisinde eğitsel oyunlar gerçekleştirmelerinin de akademik olarak öğrenmeye teşvik ettiği ve matematik performansına olumlu etki yaptığı tespit edilmiştir. Ev ortamında blok oyunu oynayan çocuklar üzerinde yapılan araştırma sonuçlarında ilerleyen matematik konularına fayda sağladığı ve matematiksel düşüncüyü geliştirdiği gözlemlenmiştir (Wolfgang ve ark., 2001).

Aile katılımının matematik dersini etkilediği araştırmacılar tarafından ele alınmış ve katılımın öğrencilerle gerçekleştirildiği durumu göz önüne alınarak, okula ya da matematik dersine devam eden / etmeyen öğrencilerin akademik başarılarının nasıl etkilendiği bir alttaki başlığımızda sunulmuştur.

Okula ve Matematik Dersine Devam Durumu ve Akademik Başarı

Akademik başarıya yönelik çalışmalara bakıldığında ailenin eğitim etkinliklerine okulda ya da evde katılımının akademik başarı veya matematik dersi başarısına etkisi olduğu fark edilmektedir. Öğrenci aileleri etkinliklerde yer alırlarken dikkate alınması gereken bir diğer husus ise öğrencinin okula ve matematik derslerine devamının düzenli olması gerektiğidir. Okula devam etmeyen ya da matematik derslerinin olduğu gün okula gelmek istemeyen öğrencilerin ders kaçırmalarından dolayı akademik başarılarında olumsuz durumlar gerçekleşebilir. Ailenin eğitime dahil olmasının devamsızlığı azaltma yönünde etkisi mevcut olsa da (Garcia & Thornton, 2014), öğrencilerin eğitimin içerisinde olmaması ailelerin de eğitim etkinliklerine dahil olma durumlarına zarar verecektir. Bu sebeple ailenin eğitimin içerisinde hem ailelerin hem de öğrencilerin bulunması çok değerlidir. Okulda

gerçekleşen uygulamalar sayesinde ailelerin okulla daha fazla iletişimde bulunması öğrenci devamsızlıklarını etkilemekte (Epstein ve Sheldon, 2002), bu sebeple aileleri hep eğitim içerisinde tutmak gerekmektedir. Aile katılımının başarıya olumlu etkisi düşünüldüğünde (Balli ve ark., 1998; Epstein, 2001; Galloway & Sheridan, 1994) ailenin eğitim içerisinde olması hem başarıyı hem devamsızlığı etkisi altına almakta başarıyı artırırken devamsızlığı azaltmaktadır. Devamsızlığın matematik dersi başarısı üzerinde anlamlı bir etkisi bulunmakta (Bati, 2021; Özkan, 2018) bunun yanı sıra başka araştırmalarda da akademik başarıya anlamlı etkisi olduğu gözlenmektedir (Alexander & Hicks, 2016; Arulampalam ve ark., 2009; Aucejo & Romano, 2016; Cattan ve ark., 2017; Gershenson ve ark., 2015; Gottfried, 2015; Pudaruth ve ark., 2013; Strickland, 1998; Teixeira, 2013).

Kısacası ailenin okul ve ev etkinliklerine katılımı devamsızlığı azaltırken, akademik başarıyı artırması aile katılımının önemini göstermektedir.

Ailelerin eğitime dahil olması süresinde akademik başarı üzerine bilgiler sunulmuştur. Takip eden başlıkta ise ailelerin eğitime dahil olma sürecinde ev ortamında ve okul ortamında gerçekleştirdikleri etkinliklere yönelik bilgileri bulunmaktadır.

Okul ve Ev Ortamında Aile Katılımı Etkinlikleri

Ailelerin eğitime katılımlarına bakıldığında katılım durumlarının ev temelli ve okul temelli olduğu görülmektedir (Dempsey & Sandler, 1997; Shute ve ark., 2011). Ev temelli katılımı daha çok ev ortamında yapılan etkinlikler, okul temelli katılımı ise ailenin okulla iş birliği içerisinde olması, okulda gerçekleştirilen etkinlikler ve okuldaki öğretmenlerin velilerle iletişimi akla gelmektedir (Boonk ve ark., 2018). Çalışmalara bakıldığında aileler eğitim sürecinde aktif olduklarında öğretmen ve okulla iletişim içinde bulduklarında akademik başarı daha fazla olmaktadır (Dearing ve ark., 2006; De Fraja ve ark., 2010; Flouri & Buchanan, 2004; Gelber & Isen, 2013; Katz ve ark., 2011; Walsh, 2010). Bazı araştırmacılara göre ailelerin sadece okulda olması öğrenci başarısı için yeterli olmamakta ve ailelerin öğrenmeyle doğrudan bağlantılı olması gerekmektedir (Ho & Willms, 1996).

Ailelerin okul etkinliklerine aktif katılmasının yanında ev etkinliklerinde de aktif olması öğrencilerde başarılı olma durumunu daha çok etkilemektedir. Shute vd. (2011) aile katılımını okul ve evde katılım olarak kategorilere ayırdıklarında bunların da alt kategorilerini oluşturmuşlardır.

Şekil 4

Evde ve Okulda Ebeveyn Katılımının Öne Çıkan Yönleri (Shute ve ark., 2011, s.3)

Okul Ortamında Katılım

Aileleri okul etkinliklerine dahil etme öğrenci farkındalıkları konusunda avantaj oluşturmaktadır. Öğretmenlerin aileleri teşvik edici durumları sayesinde eğitimde aile katılımlarında artışlar meydana gelir (Kosanovich ve ark., 2021). Bu sayede okul kültürü olumlu etkilenecek, okul-aile-çocuk üçlemesi olumlu etkilenip istenilen eğitim düzeyine ve başarıya ulaşmada avantaj yakalanacaktır. Okul tarafından oluşu-tutulan etkinliklerde okulun bulunduğu kültürel yapı, var olan genel aile yapılarını bilmek gereklidir. Bu sebeple bölge ve ailelere yönelik tanıma ve bilgi edinme durumları göz önüne alınmalıdır. Bu duruma Celep'in (2008) önerisi, aileleri eğitime katmak için okullar tarafından aileleri tanımaya yönelik davet etkinliklerinin yapılması ve ulaşılamayan veliler için telefon konuşmalarının

aktif gerçekleştirilmesi şeklindedir. Topor vd. 'ne (2010) göre öğretmenlerin ailelere yaklaşım tarzları etkili iletişim için en önemli etmenlerden biridir. Ayrıca okullar olarak aileleri ziyaret etme etkinlikleri de iletişimi güçlendirici etkiler sağlar. Bu etkinliklere ek olarak veli toplantısı yapmakta aileler üzerinde iletişim güçlendirici bir etkinliktir. Carter (2002) öğrencilere belli kazanımların oluşturulabilmesi için aile okul çalışmalarının olması gerektiğini ifade etmiştir. Okulda katılımı artırmak için ailelerin ihtiyaçları, aile yapıları, beklentileri dikkate alınarak çeşitli katılım durumları oluşturulmalıdır (Smit ve ark., 2007).

Ev ortamında katılım

Ev tabanlı aile katılımı okul dışında gerçekleşen ve okulla ilgili olan etkinlikleri de içerisine alan bir katılımdır (Pomerantz ve ark., 2007). Ev ortamında yapılan etkinlikler çocuklardaki öğrenme davranışlarına etki etmektedir (Todd & Wolpin, 2007). Çocuklar evde öğrendikleri bilgileri kendi hayatlarına yansıtacaklarından evde yapılan ve öğrenilen bilgiler çocukların hayatı için önemli olmaktadır. Ailelerin ev ortamında eğitim etkinliklerine katılımı incelendiğinde eğitim etkinliklerine katılan ailelerin çocukları akademik olarak daha başarılı olmaktadır (Desforges & Abouchaar, 2003). Ailelerin aktif olarak çocukla yaptığı etkinlikler yanında kendi yaptıkları, alışkanlıkları, önemsedikleri şeylerde çocuklara örnek olmaktadır (Borgonovi & Montt, 2012). İnsanın sosyal bir varlık olmasından ve çocukların örnek alacakları kişilerin en başında aileleri gelmesinden dolayı aile normları da önemli olmaktadır (Pinker, 1999).

Ailelerin evde katılımlarında akademik başarıyla en tutarlı ve olumlu ilişkilerin kitap okuma ve ailenin öğrenciden beklentisi ve istekleri üzerine olduğu görülmüştür (Boonk ve ark., 2018). Öğrencilerin bireysel veya aileleriyle birlikte etkileşimli kitap okuması ve bu kitaplar hakkında değerlendirmelerde bulunması öğrencilerin başarıları üzerinde olumlu etkiler bırakmakta ve akademik başarıya faydası olmaktadır. Ayrıca ailenin çocuktan beklentisi ve istekleri de öğrencilerde rol model olacağından öğrencilerde içsel motivasyona katkısı olmaktadır. Bu durum akademik başarıya olumlu olarak yansımaktadır. Çocuklar okul hakkında ne kadar çok ailesiyle bilgi alışverişinde bulunursa akademik olarak o kadar

başarılı olmaktadır (Boonk ve ark., 2018). Ailelerin çocuklarının okul günü hakkında sohbet etmesi ve okulda yapılan etkinlikleri ilgili bir şekilde dinlemesi hem ebeveyn ve çocuk arasındaki iletişimi olumlu etkiler hem de aile okulda öğrendiklerine paralel bir şekilde çocuğunun yaşamını desteklemek için fırsatlar oluşturabilir. Grolnick ve Ryan (1989) aile katılımında ev odaklı etkinliklere odaklanmış ve buna göre çocuklar özerkliğe teşvik edilmeli, ebeveynler doğrudan etkinliklere katılmalı ve kurallar belirleyerek çalışmalar desteklenmeli şeklinde aileler için üç boyut belirlemişlerdir. Bu boyutlara göre aileler bazı durumlarda dolaylı etkinliklere katılırken bazı durumlarda birebir olarak katılmış olurlar. Ayrıca ders çalışma zamanı, dinlenme zamanı gibi kurallarla da çocuklarının çalışmalarını düzenleme durumunda olurlar. Evde katılım alanlarının en yaygın olanlarının başında ev ödevlerine yardım etme gelmektedir (Pezdek ve ark., 2002; Shumow & Lomax 2002). Ev ödevleri sayesinde aileler çocuklarının okulda öğrendikleri hakkında ve okulda geçen zamanları hakkında sohbet etme imkânı bulmuş olurlar. Ödev yapan çocukların yapmayanlara göre daha iyi sonuçlar elde ettiği anlaşılmaktadır (Cooper, 1989; Cooper ve ark., 2006; Di Pietro & Cutillo, 2006). Ödev yapan çocukların ailelerinden nasıl yardım aldıkları ve nasıl teşvik edildikleri de önemlidir. Çocuklardaki özerklik davranışını destekleyip motive edici rehberlik edilirse gelişimlerinde olumlu etkiler gözlenir (Cooper & Lindsay ,2000). Ailenin ev ödevine katılımı öğrenci başarısını açıklamada önemli bir yere sahip olmaktadır (Gorges & Elliott, 1995).

Sheldon ve Epstein (2005) evde matematiksel öğrenme etkinliklerinin matematik başarı testlerini pozitif etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Aileler ev ortamında öğrenme etkinliklerine yer vererek matematiksel etkinliklerle çocukların matematik başarılarına olumlu etkide bulunurlar. 13 PISA ülkesinde yapılan araştırmada ailelerin okul hakkında, kitap film ve televizyon programları hakkında sohbet etmesi neticesinde öğrencilerin okuma ve matematikte daha yüksek başarı gösterdikleri tespit edilmiştir (Borgonovi & Montt, 2012).

Okulda ve ev ortamında aile katılım alanlarının neler olduğuna ilişkin bilgiler yer alan bu başlıktan sonraki takip eden başlıkta aile katılımına engel olan etmenler üzerinde durulmuştur.

Aile Katılımını Engelleyen Etmenler

Aile katılımı önemli olmakla beraber bu faktörü engelleyici birçok durumda bulunmaktadır. Bunlar ailelerin getirdiği karakteristik özelliklerden, öğretmenden, okul yönetiminden kaynaklı olabilmektedir. Ailelerin çocuklarının eğitiminde kendi rollerini nasıl gördükleri de çok önemlidir. Ailelerin var olan sorumluluklarının bilincinde olması ve eğitime katılmada istekli olması gerekmektedir. Sorumluluklarının farkında olmayan ve eğitime katılmada isteksiz olan ailelerde eğitime katılma durumları daha az meydana gelebilir. Ailelerin okuldaki eğitim etkinliklerine katılmamalarında en çok belirttikleri nedenlerin başında iş yaşantıları gelmektedir (Harris & Goodall, 2008).

Ailenin eğitime katılımını engelleyen etkenlerden biri ailenin sosyal sınıfı ve etnik kökenidir (Hornby & Lafaele, 2011). Çocuklarının eğitim gördüğü okulun kendi kültüründen farklı bir ortam olması ya da öğretmenin farklı kültürden olması ailelerin eğitime katılmasında çekingen davranışlara neden olabilir. Aileleri evde destekleyerek bu durumun aşılması için önlemler alınmalıdır. Ailelerin çocuklarına yardım etmelerine ve yardımları sonucu başarılı olma inancına sahip olması da başarıyı etkileyebilmektedir. Hoover-Dempsey ve Sandler 'e (1997) göre bu inancı düşük olan aileler okulla ya da öğretmenlerle iletişim kurmaktan çekinmektedir. Çocuklarının yeteneklerine olan inancı düşük olan ailelerde eğitime katılma ve ders çalışma konusunda teşvik etme, okulla iletişime geçme gibi konuları zaman kaybı olarak gördüklerinden eğitime katılma konularında istekli davranmazlar.

Ayrıca Hornby ve Lafaele'e (2011) göre çocuklar büyüdükçe bu durum katılımı engelleyebilmektedir. Çocukların bağımsız olma istekleri yaşlarıyla artma eğiliminde olduğundan aileler eğitim etkinliklerine daha az dahil olmaktadır.

Başka bir engelleyici etmede öğrencilerdeki davranışlara yönelik meydana gelen sorunlardan kaynaklanmaktadır. Okullar sadece bu sebeple aileleri okula davet ederlerse, ailelerde katılım konusunda isteksiz yaklaşım sergileyebilirler. Bu sebeple aileler okula sadece bu tür sorunlar için değil her zaman davet edilmelidirler.

Ailelerin katılımlarına engel olan durumlarına okulların çözüm odaklı yaklaşılması gerekmektedir (Kosanovich ve ark., 2020). Epstein'e (2001) göre velilerin okula dahil edilme durumlarında da okula aktif davet edilmenin daha etkili olduğu bulunmuştur. Bu sebeple veliler okula davet edilirken açık bir şekilde çağrılmalıdır.

Pong (1997) yaptığı çalışmada tek ebeveynli ve üvey ailede yaşayan çocukların aileleriyle okul hakkında daha az konuştuklarını belirlemiştir. Bu durum ailenin yapısının da eğitime katılım konusunda etkili olduğunu göstermektedir. Tek ebeveynlilikle ilgili yapılan araştırmalarda daha düşük okul katılımı ve eğitim hedefleri olduğu şeklinde tespit edilmiştir (Epstein, 1984; Epstein & Becker, 1982; Furstenberg & Nord, 1985; Reynolds ve ark., 1992).

Her iki ebeveynin çalışması durumunda bu ailelerde okul etkinliklerine katılım sağlayacak zaman bulma sıkıntısı olacaktır ya da ailedeki ebeveynlerin işsiz olma durumu da ailenin okula gelme bütçesini etkileyebileceğinden okul etkinliklerine katılım sağlayamayacaklardır (Hornby & Lafaele, 2011). Ailelerin bakış açısından kaynaklanan başka bir etken de çocukların cinsiyetleridir. Bazen ailelerde çocuklarının cinsiyetine göre katılım durumları değişebilir. Benzer durum kızlar ve erkekler arasında da gözlenmektedir. Kız çocuklarının erkeklere göre aile yardımını kabul etmeye daha istekli oldukları görülmektedir (Shek, 1999).

Katılım konusunda diğer bir önemli nokta ise ailelerin matematik dersi etkinliklerine katılmada yaşadığı zorluklardır. Matematik dersi diğer okul dersleriyle karşılaştırıldığında velilere biraz daha karışık gelebilmektedir. Gal ve Stoudt (1995) ailelerin matematik eğitimine dahil olmamalarını matematiğin sınıf seviyesi arttıkça giderek karmaşık hale gelmesini, ailelerin matematik bilgisinin yetersiz olmasını ve ailelerin matematik dersini nasıl

öğretecekleri konusunda deneyimsiz olduklarını gerekçe göstermektedir. Eğitim seviyesi daha düşük olan ailelerde matematik eğitimi için gereken bilgi yetersiz olabilir, bu sebeple de aile çocuğuna matematik dersini destekleme konusunda sıkıntı yaşayabilmektedir. Ailelerin destekleme konusundaki yetersiz bilgileri bazı araştırma bulgularında da rastlanmıştır. Ev ödevlerine yardımcı olunması öğrenci başarısıyla olumsuz ilişkili çıkmıştır (Hill & Tyson, 2009; Jeynes, 2005). Ayrıca aileler destek olmak istese bile çocuklarına bilgiyi nasıl aktaracakları veya hangi materyallerle destekleyecekleri konusunda da yetersiz olabilir, bu durumda da matematik dersi etkinliklerine katılmada kendilerini geri çekme eğiliminde bulunabilirler. Bu durumlarda aile ve öğretmenlerin iletişiminin önemi daha çok anlaşılmaktadır. Aileler takıldıkları noktalarda matematik öğretmenlerinden destek isteyebilmeli ve eğitim etkinliklerine katılımlarını nasıl arttırabilecekleri bilgisini edinebilirler. Aynı zamanda öğretmenler de bu durumun farkında ve bilincinde olurlarsa eğer aileleri destekleme konusunda daha aktif olacaklar ve aileleri daha çok eğitim etkinliklerine dahil etme çabasında olacaklardır. Bazen de aileler ev ödevleri yardımıyla eğitim etkinliklerine katılırken kavramları tam olarak nasıl öğreteceği hakkında eğitim almadığından öğrencinin akademik performansını olumsuz yönde etkileyebilmektedir (Jeynes 2005). Bu durumlarda aile eğitim etkinliklerine katılırken daha çekimser yaklaşmakta ya da istekli olmamaktadır.

Aile katılımına engel olan etmenlerin yer aldığı bu başlığı takip eden başlıkta ailelerin bazı demografik özelliklerine yönelik katılımlarının yer aldığı bilgiler sunulmuştur.

Aile Yapısı-Sosyoekonomik Durum-Eğitim Seviyesi ve Aile Katılımı

Sosyoekonomik statü bireylerin eğitim, istihdam, mesleki durum, gelir ve servetlerini ifade eden bir kavramdır (Considine & Zappala, 2002). Ailelerin eğitime katılımlarına bakıldığında eğitim düzeyi, aile büyüklüğü, medeni durum, çalışma durumu, sosyoekonomik düzey gibi durumlar öğrencilerin akademik başarıları üzerinde etkilidir.

Eğitim düzeyi yüksek olan aileler ile eğitim düzeyi düşük aileler kıyaslandığında eğitim düzeyi yüksek olan ailelerin çocuklarının daha iyi performans gösterdiği

araştırmacılar tarafından tespit edilmiş (Choi ve ark., 2015; Hemmerechts ve ark., 2017; Larocque ve ark., 2011; Stevenson & Baker, 1987), az eğitimli aileler çocuklarının eğitimine katılmada az istekli bulunmuştur (Fehrmann ve ark., 1987).

Ailenin eğitim durumu öğrencinin akademik başarısında etkili olmaktadır. Eğitim düzeyi düşük olan ailelerin eğitim etkinliklerine katılma durumu ele alınacak olursa katılım düzeylerini arttırmak çocuklara akademik olarak bir avantaj sağlayacaktır. Ailelerin eğitim düzeyi düşük olsa da eğitime katılımları çocuklardaki başarılı olma isteği olumlu etkilenmiş lakin davranış bozukluğunun değişmesinde etkisi görülememiştir (Hill ve ark., 2004). Ayrıca yapılan araştırmalarda annenin eğitim seviyesi arttıka çocuklarının eğitimi için daha fazla zaman ayırdıkları belirlenmiştir (Guryan ve ark., 2008; Gutiérrez-Domènech, 2010; Rønning, 2011). Bazı araştırmalar da ailenin ya da annenin eğitim seviyesinden çok geçirilen zamanın kalitesinin daha önemli olduğunu savunmaktadır (Bianchi, 2000). Muller 'in (1995) çalışmasında yarı zamanlı çalışan annelerin eğitime en çok katıldıkları ve çocuklarının başarı testlerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Aile katılım etkinliği sosyoekonomik konumdan da etkilenmektedir (Carmichael & MacDonald, 2016). Sosyoekonomik olarak daha iyi durumda olan ailelerde yaşayan çocuklar kaynaklara daha kolay erişebilmektedir (McLachlan ve ark., 2013). Ayrıca ekonomik faktörler ailelerin okula katılımı konusunda bir engel oluşturduğu alt düzey sosyoekonomik düzeydeki ailelerin katılımı daha az olduğu savunulmuştur (Harris & Goodall, 2008). Bu durum göstermektedir ki ailelerin maddi durumlarının yeterli olmaması halinde okul ile olan iletişimleri daha az olmaktadır. Düşük sosyoekonomik statüdeki çocuklar okul kaynakları ve eğitim fırsatları açısından eşit konumda olmadıkları için akademik zorluklarla başa çıkmada daha savunmasız olmaktadır (Gutman & Midgley, 2000). Okpala vd. 'nin (2001) yaptığı araştırmada matematikteki akademik başarının ekonomik koşullardan etkilendiği görülmüştür. Alt sosyoekonomik koşulara sahip ailelerde öğrencilerin değişik sebepler neticesinde matematik başarısı yönünden yeterli olmadıkları ve ekonomik koşulların başarıyı etkileyebileceği gözlenmiştir.

Ailenin eğitimsel ve kültürel olarak okul öğretmenlerinden farklı olması eğitime katılmada çekinmeye sebebiyet verebilir (Izzo ve ark., 1999). Tek ebeveynli aileler, çalışan ebeveynlerin olduğu aileler ve çok fazla çocuğu olan ailelere bakıldığında eğitime katılımlarında daha fazla engelle karşılaşabilecekleri öngörülmüştür (Grolnick ve ark., 2009). Aile büyüklüğü de eğitime katılımda önemli rol oynamaktadır. Boşanmış ailelerde oluşan olumsuz durumlar (Amato & Sobolewski, 2001) ve ekonomik sorunlar nedeniyle (Sanzde-Galdeano & Vuri, 2007) aileler eğitim süreçlerine daha az zaman ayırabilmektedir. Bu tarz durumu olan aileler çocuklarının akademik başarısını olumlu yönde etkileyebilmek için çeşitli katılım biçimleriyle eğitime dahil olarak engellerin üstesinden gelebilmektedirler (McWayne ve ark., 2004). Bu sebeple öğretmenler, ailelerin eğitime dahil olması için çeşitli etkinlik gerçekleştirip katılma engelleri olan aileleri eğitime katmaları ve bu öğrencilerin akademik başarısının olumlu ilerleyebilmesi için çabalaması gerekmektedir.

Aileler için ele alınan mevcut başlıkların hepsinde aile katılımı ele alınmış ve aile katılımının ne kadar önemli olduğu verilen bilgiler ışığında sunulmuştur. Takip eden başlıkta ise programlarda aile katılımının nasıl ele alındığıyla ilgili bilgiler verilmiştir.

Program Geliştirme Sürecinde Aile Katılımı

1931 yılında yayınlanan orta mektep müfredat programında (1931-1932 ders senesi tadilatı) öğrencilerin okuldan bir sürü şey öğrendiği aynı zamanda ailesinden de birçok malumat edindiği ve bilginin ilk kez yoklandığı aşamada ailesinden de birçok şeyi sorup öğrenebildiği bilgileri dikkat çekmektedir. Bu bilgiler çocukların ailesiyle iletişim içerisinde olduğu ve merak ettiği konularda ailesine danıştığı bilgisini yansıtmaktadır (MEB,1931).

1936 yılında ilkokul programında aile kavramı göze çarpmasa da program hazırlanışında aritmetik kısmının çocuğun okul dışında sayı kavramlarına aşına olarak geldiği ve programın da çocukların bu durumları göz önüne alınarak hazırlandığı bilgisi edinilmektedir. Çocuklar okul dışında çevresiyle ya da ailesiyle paylaşımları neticesinde bu bilgilere aşına olmakta ve bilgisi oluşmaktadır (MEB, 1936).

1939 yılında John Dewey tarafından hazırlanan Türkiye Maarifi hakkındaki raporda da çeşitli kısımlarda ailelerin bahsi geçmektedir. Okuma öğrenen çocukların evlerinde yeterince kitap olmadığı tespitine üzerine kütüphane sandıklarının oluşturulması önerilmiş ve böylece öğrencilerin evlerine kitap götürüp okumaları hedeflenmiştir. Aynı zamanda anne ve babaların da bu kitapları okuyabileceklerine dikkat çekilmiştir. Bu raporda mekteplerin ruhi ve manevi muhitinin kışla şeklinden aile haline getirilmesinin önerilmesinde de ailelerin önemi ve aile ortamının sıcaklığının okullara getirilmeye çalışılması anlaşılmaktadır. Ayrıca program hazırlanırken ailelerin çalışma durumlarının dikkate alınması gerektiği de dikkat çekmektedir. Çocuklarını kendileriyle birlikte çiftlikte çalışmaya götüren ailelerin varlığı bilindiği için okulların bu devamı etkilemeyecek şekilde oluşturulması önerilmiştir. Evlerdeki uygun olmayan koşullar dolayısıyla ailelerin bilgilendirilmesi için ailelere konferanslar verilmesi önerilmiştir. Böylece aileler okula gelip sağlık konusunda bilgiler edinmiş olacaklardır (MEB,1939).

1948 yılında yayınlanan ilkököl programına göre okulun öğrenci, öğretmen, idareci ve ailelerle birlikte iş birliği, yardımlaşma ve sorumluluk duygularını paylaştığı ve bunların yanı sıra birbirlerinin sevinçlerini, kederini, tecrübelerini, bilgilerini de paylaştığı ifade edilmiştir. Ayrıca bu programda okul ve ailenin iş birliğinin sağlanması gerektiği, ailelerin yapılacak toplantılara davet edileceği, okul için ihtiyaç olan araç gereçlerin okul aile birlikleri yoluyla tedarik edilebileceği gibi ifadeler de mevcuttur. Ailenin ev ortamı etkinliklerine katıldığı durumlar büyükannelerin anlattığı masalların evde oynanan oyunların içerisinde olduğu bilgisi de mevcuttur. Okuma amaçlarının gerçekleştirilmesinde en önemli etken evde gerçekleştirilmiş okumalardır. İlkokullarda görülen aile bilgisinde kadın öğretmen olmayan okullarda kadınların öğretebileceği işlerde annelerden destek alınması hususuna da değinilmiştir. Bu programda ayrıca zaman zaman ailelerin okula davet edilerek onların tecrübelerinden faydalanma durumu da dikkat çekmektedir (MEB, 1948).

1949 yılı ortaokul programında aileyle ilgili vurgular genel olarak 1948 yılı ilkököl programına benzemektedir. Bu programda öğrencilerin okul-aile birliklerinin çalışmalarına

dahil edilmesini böylece öğretmen ve ailelerin çalışmalarını gözlemledikçe kendi gelişimleriyle daha yakından ilgilenecekleri vurgusu ön plandadır. Ayrıca okulda bulunan kitaplığın velilerin de kullanımına teşvik edilmesi durumu da göze çarpmaktadır. Okul ve aile arasındaki iş birliği ve görüş birliği sayesinde öğrencinin okul ve ev hayatında başarılı olacağı dile getirilmiştir. Programda da aileler için toplantıların tertip edileceği, okul-öğretmen ve ailelerin iş birliği yaparak çevre için faydalı etkinlikler gerçekleştirmesi ve okul imkanlarının her daim velilerin kullanımına açık olduğuna da değinilmiştir. Programda ailelerle iş birliği vurgusu ön plandadır. Öğrenci başarısı için fikir ve görüş birliğinin sağlanması gerektiği de dile getirilmektedir. Öğretmenin öğrenci aileleriyle samimi ve karşılıklı ilişki kurmasına ve rehberlik etmeye dayanan ilişkilerinin olması gerektiğine de dikkat çekmiştir. Ayrıca ailelerin ev ortamında da oyunlar yardımıyla eğitim etkinliklerine katılımı söz konusudur (MEB, 1949).

1969 yılında basılan ilkökul programına göre eğitimin ailede başladığı, aile yardımıyla da okulda devam ettiği ifadelerine yer verilmiştir. Çocuğun okuldaki başarısının ailedeki yaşantısına ve aile okul arasındaki iş birliğinin derecesine bağlı olduğu da verilen ifadeler arasındadır. Programlarda okul aile birliklerine önem verildiği bu birlikler yardımıyla okulda yapılacak etkinliklerin kolaylaştığı durumları da paylaşılmıştır. Ayrıca öğretmenler yıllık planlarını yaparken öğrenci velilerinin fikirlerini alarak aileleri eğitime katmalı ve ihtiyaçları belirlemelidir. Derslerin amaca ulaşabilmesinde aileyle olan bağ kurulması ve devam ettirilmesi ifadeleri ailelerin eğitim için ne kadar önemli olduğunu gözler önüne sermektedir. Aileyle öğretmenlerin iş birliği yaptıklarını okula yeni başlayan çocukların araç gereçlerini kullanma alışkanlıklarını edinmeleri için aile desteğine ihtiyaç olduğu bilgisi programda mevcuttur (MEB,1969).

1973 yılında yayınlanan programa göre okul ve ailenin iş birliği içerisinde olması gerektiğinden bu programda da bahsedilmiştir (MEB,1973).

1985 ve 1988 yılları programlarında da okul aile birliklerinin kurulması durumu ele alınmıştır (Gülcan ve ark., 2003).

Programların içerisinde mevcut bulunan aile katılımıyla ilgili bulunan kısımlar bu başlıkta ele alınmıştır. Alttaki başlıkta matematik dersi öğretim programı uygulama boyutunda aile katılımı ele alınmıştır.

Matematik Dersi Öğretim Programı Uygulama Boyutunda Aile Katılımı

1969 yılı programına göre matematikte öğrencilerin çeşitli sayı şekil ve kavramları öğrenip geldikleri ve bu ipuçlarının matematik çalışmalarında kullanılabileceği bilgisi dikkat çekmektedir. Çocukların çevrelerinden edindiği tecrübelerle bazı matematiksel bilgileri bildiğine dikkat çeken bu programda okula başlamadan edilen bilgileri aile ve çevre ortamında edindikleri düşünülebilir.

1973 yılı ortaokul sosyal bilgiler, fen bilgisi ve matematik müfredat programının içerisinde matematik çalışmalarında kullanılacak araç gereçlerin öğrencinin ön bilgisine göre şekillendirildiği bilgisini içermektedir.

2005 yılı ilköğretim matematik öğretim programına göre öğrencilerin gerektiğinde ailesinden yardım istemekte çekinmemesi gerektiği bilgisi mevcuttur. Ayrıca öğrencilerin okula başladığında zengin sayma bilgisiyle geldiği ve okulda bunun ileriye taşındığı durumu bilgisi mevcuttur. Bu bilgiye göre öğrenciler okula başlamadan bazı bilgileri öğrenmiş olarak gelmektedir. Aile de bu bilgileri öğrenebileceği en önemli birimlerden biridir. Öğretim programındaki etkinliklerde ailenin yardım etmesinden bahsedilmemiş olsa da oran konusunda evde limonata yapımı sürecinde etkinliğin evde yapılmasından dolayı ailelerin de etkinlikte öğrencilere faydası olabileceği durumu göz önünde bulundurulmalıdır (Kıroğlu, 2006). Öğrencilerin zihinden toplama işlemi yaparken strateji kullanması kazanımında ailelerinden bununla ilgili hangi stratejileri öğrendiğiyle ilgili bilgi toplaması ailenin eğitimin içine dahil olduğu durumlardan biridir. Ölçme değerlendirme ile ilgili açıklamaların içerisinde değerlendirme sonuçlarının velilerle paylaşılmasını velilere çocukları hakkında öğrenme süreci hakkında bilgi verilmiş olması durumunun sağlandığı bilgisi mevcuttur.

2009 yılında basılmış ilköğretim matematik dersi 1-5. sınıflar öğretim programına göre aileleri etkinliklere dahil etmek amacıyla ev etkinliklerinin olduğu görülmektedir. Aileyle birlikte takvimdeki özel günleri belirleme bunlardan bir tanesidir. Aileler verilen ödevlerde çocuklarına gerekli desteği sağlamalı fakat proje ya da ödevleri yaparken öğrenciler kendileri yapmalıdır. Esas olan ailelerin gerekli yönlendirmeleri yapabilmesidir. 2005 yılı öğretim programında verilen zihinden toplama işlemleri sırasında aile desteği bu programda da mevcuttur. Matematik konularının günlük hayatla bağlantılı olmasından dolayı öğretmenler ev ödevi verirler ya da günlük yaşam durumlarını öğrenci ve velilerin birlikte yapabilecekleri etkinliklere göre düzenleyebilirler. Örneğin zaman konusunda verilen etkinlik kısmında öğrencilerin aile üyelerine gerekli soruları yönlendirerek çalışma gerçekleştirmesi durumu bunlardan bir tanesidir. Tabi ki programların temel ve vazgeçilmez unsuru aile ile iletişimin hep sağlanması durumu burada da mevcuttur.

2009 yılında basılmış ilköğretim matematik dersi 6-8. sınıflar öğretim programı ve kılavuzunda da aile ve iş birliği kavramları ön plandadır. Etkinlikler sırasında çocukların ailelerinden yardım isteyebilmesi de aileleri aslında eğitim etkinliklerinin içerisine dahil etmektedir. Burada da aileler etkinlikler yapmaları için çocuklarına gerekli desteği sağlar ve yönlendirmeler gerçekleştirir.

2018 yılı matematik dersi öğretim programı ve matematik uygulamaları dersi öğretim programına (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar) bakıldığında aile, aile katılımı, aile iş birliği gibi durumlarının ele alınmadığı dikkat çekmektedir.

Matematik dersi öğretim programı uygulama boyutunda aile katılımının ele alındığı durumlar mevcut başlık üzerinde verilmiştir. Bunu takip eden başlık ilgili araştırmalarla ilgili bilgileri içermektedir.

İlgili Araştırmalar

Bu araştırma konusu ile ilgili alan yazın taramasında, ortaokul düzeyinde aile katılımını ve matematik başarısını ele alan araştırmalara yönelik Türkçe veri tabanları için

“aile katılımı, ortaokul düzeyinde aile katılımı, aile katılımı ve matematik başarısı” anahtar kelimeleriyle; İngilizce veri tabanları için ‘family involvement, family engagement, family engagement and student success, family engagement and mathematics/math success, family involvement in middle school’ anahtar kelimeleri ile araştırmalar incelenmiştir. Akademik veri tabanları üzerinden yapılan alan yazın taramasına göre araştırma konusunda ulusal düzeyde yeterli çalışma ele alınmamış var olan çalışmaların daha çok öğrencilerle yürütüldüğü ya da okul öncesi velileriyle gerçekleştirildiği ve alanda bu konuda yapılacak bir çalışmaya ihtiyaç olduğu sonucuna varılmıştır. Çalışmanın özgünlüğü açısından bu araştırma son derece önemlidir.

Hill vd., 'nin (2004) çalışmasında aile katılımı, davranış sorunları ve başarı üzerine yapılmıştır. Çalışma sürecinde öğrencilerin yedinci sınıftan on birinci sınıfa kadar takibi yapılmış, yedi ve sekizinci sınıflara velilerin akademik katılımı davranış problemleriyle negatif ilişkili bulunurken, on birinci sınıfta pozitif ilişkili bulunmuştur. Yüksek eğitim düzeyine sahip ailelerde eğitime katılım daha çok başarıyla ilgili olurken davranışsal problemle daha az ilgili olduğu görülmüştür. Davranış sorunları değişkenleri başarı ile önemli ölçüde ilişkili bulunmuştur.

Hong ve Ho 'nun (2005) aile katılımının öğrencilerin akademik başarısı üzerindeki etkisine ilişkin bu çalışma, çok boyutlu, boylamsal, aracısız ve etnik faktörlerin eşzamanlı değerlendirmeleri dahil edilmiştir. Sonuç olarak ebeveyn katılımının akademik başarı üzerine doğrudan etkilerinde önemli etnik farklılıklar olduğu anlaşılmıştır.

Sheldon ve Epstein'in (2005) çalışmasında boylamsal verileri kullanarak, belirli aile ve toplum katılımı etkinlikleri ile okul düzeyinde matematikte öğrenci başarısı arasındaki bağlantıları incelenmiştir. On sekiz okuldaki yarısı ilköğretim, kalan yarısı ortaokul ve lise düzeyinden 1280 öğrenciyle araştırma yürütülmüştür. Araştırmacılar önceki matematik başarısını kontrol ettikten sonra, çocuklarının evde matematik öğrenimini desteklemeye teşvik eden uygulamaların etkili bir şekilde uygulanmasının, standart matematik başarı testlerinde yeterlik veya üzerinde puan alan öğrencilerin daha yüksek yüzdesi ile ilişkili

olduğunu göstermiştir. Bulgularda ise özel okul, aile ve topluluk ortaklıklarının eğitimcilerin öğrencilerin matematik becerilerini ve başarılarını geliştirmelerine yardımcı olabileceğine yönelik çıkmıştır.

Houtenville ve Conway 'in (2008) çalışmasında öğrenci başarısında önemli bir faktör olan ebeveyn katılımını araştırmaktadır. Çalışma 24.599 sekizinci sınıf öğrencisi, velileri, öğretmenleri ve okul yöneticileriyle yürütülmüştür. Her öğrenciye okuma, matematik, fen ve sosyal alanlarda standartlaştırılmış testler verilmiştir. Sonuçlarda ebeveyn çabasının başarı üzerinde güçlü bir pozitif etki gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca başarı kardeş sayısı ile başarı ters orantılı, öğrenciye yapılan harcamalarla pozitif ilişkili bulunmuştur.

Levpuscek ve Zupanic'in (2009) çalışmasında matematik öğretmenlerinin sınıftaki davranışları, veli katılımının öğrencilerin matematik dersine yönelik motivasyonu ve akademik performanslarına katkı durumları araştırılmıştır. Ailelerinin akademik katılımı ve matematik öğretmenlerinin sınıftaki davranışları hakkında bilgi edinilmiş, öğrencilere inançlarına yönelik anket uygulanmış ve yıl sonu final notları dikkate alınmıştır. Öğrencilerin matematik öğretmenine yönelik algıları, aile katılımına ilişkin değerlendirmeleri ve kendi içsel motivasyonları başarıyı öngörmektedir. Ailelerin akademik baskısı ve desteği, öğrencilerin matematik notlarıyla olumsuz ilişkili bulunmuştur.

Zhao ve Akiba'in (2009) çalışmasında okulların ebeveyn katılımına yönelik beklenti düzeyini ve bunun öğrenci başarısı üzerindeki etkisi incelemiştir. Çeşitli ebeveyn katılım türlerine yönelik okul beklenti düzeyi, okul özellikleri, ebeveyn katılımı beklentileri ve 8. sınıf öğrencilerinin matematik başarıları arasındaki ilişkiye yönelik incelemeler yapılmıştır. Bulgulara göre öğretmen iş birliği ve okul sorunlarının ebeveyn katılımı için okul beklentileri düzeyiyle ilişkili olduğu tespit edilmiş ve ebeveyn katılımı için okul beklentilerinin ABD'de matematikte daha yüksek öğrenci başarısı ile ilişkili olduğunu bulmuştur.

Cheung ve Pomerantz'ın (2012) çalışmasında çocukların motivasyonu, katılımı ve okul başarısı ile ebeveynlerin katılımına yönelik durum incelemiştir. Ebeveynlerinin öğrenmelerine katılımının yanı sıra okuldaki motivasyonlarının çeşitli boyutları ele almıştır.

Aileler çocukların öğrenimine ne kadar çok dahil olursa, çocukların o kadar motive olmakta ve bu durum çocukların matematik, okuma ve fen dersi başarılarına katkıda bulunmaktadır.

Dumont vd., 'nin (2012) çalışmasında ebeveyn ev ödevi katılımının; aile geçmişi, akademik başarı, akademik benlik ve eğitim sonuçları arasındaki ilişkiye aracılık edip etmediği incelenmektedir. Çalışmanın ana odak noktasında okuma etkinliklerinin akademik gelişmeye etkisine bakılmaktadır. Ebeveynlerin ev ödevi sürecine katılımını tanımladığı iki çalışmadan elde edilen veriler, yapısal eşitlik modellemesi yoluyla yeniden analiz edilmiştir. Algılanan ebeveyn ev ödevi müdahalesi ve algılanan ev ödevi ile ilgili çatışma, öğrencilerin akademik gelişimi ile negatif ilişkili bulunmuştur. Algılanan ebeveyn desteği ve ev ödevine yardımcı olmak için algılanan ebeveyn yeterliliği akademik sonuçlarla pozitif ilişkili bulunmuştur. Ebeveyn ev ödevi katılımı, aile geçmişi ve eğitim sonuçları arasında ilişki bulunamamıştır.

Karbach vd.,'in (2013) çalışmasında matematik ve dil alanlarında akademik performansın tahmininde ebeveyn katılımının bilişsel yetenek üzerindeki geçerliliği araştırılmıştır. Ebeveyn katılımı özerkliği destekleyen davranış, duygusal duyarlılık, yapı ve başarıya yönelik kontrol şeklinde boyutlarda incelenmiştir. Araştırma 10-14 yaş arası 334 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonuçlarına göre bilişsel yetenek hem matematik hem dil alanlarında başarıya olumlu etki etmektedir. Çocuklarının okuldaki başarısına ebeveyn katılımının önemi için yeni kanıtlar sunduğu kanıtlanmıştır.

Nunez vd., 'nin (2015) çalışmasında öğrencinin akademik başarısı, ev ödevi katılımı ve öğrenci ev ödevi davranışları arasındaki ilişkinin anlaşılması amaçlanmaktadır. 1683 öğrenciyle çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre öğrenci ödev davranışları, algılanan ebeveyn ev ödevi katılımı ve akademik başarı ilişkili çıkmıştır. Ayrıca ebeveyn ev ödevi katılımı ile akademik başarı arasındaki ilişki ortaokul ve lisede ilkokuldan daha güçlü olduğu ve öğrenci ev ödevi davranışları, ebeveyn ev ödevi katılımı ile sadece ortaokul ve lisede akademik başarı arasındaki ilişkiye aracılık etmektedir.

You vd., 'nın (2016) çalışmasında ebeveyn katılımının ergen akademik başarısı ve öz-yeterlilik ile ilişkisi öz-yeterliğin aracı rolü incelenmiş ve akademik başarı üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Araştırma 6334 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre ebeveyn katılımı ile akademik başarı arasındaki ilişkiye kısmen aracılık ettiği bulunmuş, matematik dersine ebeveyn katılımı ve akademik başarı arasındaki ilişkilere aracılık etmiş, daha yüksek ebeveyn katılımı ve ebeveyn denetiminin akademik öz yeterliliği artırdığını ve bunun da akademik başarıları iyileştirdiği tespit edilmiştir.

Özetle, alan yazın incelendiğinde aile katılımının her sınıf seviyesinde önemli olduğu, akademik başarı, dil okuryazarlık ve matematik gelişimi, sosyal gelişim ve kişilik gelişimleri üzerinde etkilere sahip olduğu görülmüştür. Aile katılımının gerçekleşmesiyle çocukların başarıları üzerinde anlamlı bir fark olduğu anlaşılmıştır. İncelemeler neticesinde ortaokul düzeyinde matematik üzerine yapılan çalışmaların çok az olduğu fark edilmiştir.

Tablo 1*İlgili Araştırmalar Özet*

No	Araştırma Konusu	Araştırmacı	Tarih	Yapıldığı Ülke	Çalışma grubu	Desen	Amaç	Bulgular
1	Parent Academic Involvement as Related to School Behavior, Achievement, and Aspirations: Demographic Variations Across Adolescence	Hill vd.	2004	A.B.D.	463, 7.sınıf öğrencisi	Boylamsal araştırma	Aile katılımı, davranış sorunları ve başarı üzerine	Öğrencilerin yedinci sınıftan on birinci sınıfa kadar takibi yapılmış, yedi ve sekizinci sınıflara velilerin akademik katılımı davranış problemleriyle negatif ilişkili bulunurken, on birinci sınıfta pozitif ilişkili bulunmuştur. Yüksek eğitim düzeyine sahip ailelerde eğitime katılım daha çok başarıyla ilgili olurken davranışsal problemle daha az ilgili olduğu görülmüştür. Davranış sorunları değişkenleri başarı ile önemli ölçüde ilişkili bulunmuştur.
2	Direct and indirect longitudinal effects of parental involvement on student achievement: Second-order latent growth modeling across ethnic groups	Hong ve Ho	2005	A.B.D.	1500	Survey Araştırma	Aile katılımının öğrencilerin akademik başarısı üzerindeki etkisine ilişkin çalışma	Belirtilen sonuçlarında ebeveyn katılımının akademik başarı üzerine doğrudan etkilerinde önemli etnik farklılıklar olduğu anlaşılmıştır.
3	Involvement counts: Family and community partnerships and mathematics achievement	Sheldon ve Epstein	2005	A.B.D.	18 okuldan (yarısı ilkokul, kalan	Boylamsal Araştırma	İlkokul ve ortaokullardan elde edilen boylamsal verileri kullanarak, belirli aile ve toplum	Özel okul, aile ve topluluk ortaklıklarının eğitimcilerin öğrencilerin matematik becerilerini ve başarılarını geliştirmelerine yardımcı

					yarısı ortaokul ve lise düzeyi) 1280 öğrenci		katılımı etkinlikleri ile okul düzeyinde matematikte öğrenci başarısı arasındaki bağlantılarının incelenmesi amaçlanmıştır.	olabileceğini yönünde sonuç elde edilmiştir.
4	Parental effort, school resources, and student achievement	Houtenville ve Conway	2008	A.B.D.	24599 sekizinci sınıf öğrencisi (815 devlet okulunda n ve 237 özel okuldan), velileri, öğretmenleri ve okul yöneticileriyle	Survey	Öğrenci başarısında önemli bir faktör olan ebeveyn katılımını araştırmaktadır	Ebeveyn çabasının başarı üzerinde güçlü bir pozitif etki gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca başarı kardeş sayısı ile başarı ters orantılı, öğrenciye yapılan harcamalarla pozitif ilişkili bulunmuştur.
5	Math achievement in early adolescence: The role of parental involvement, teachers' behavior, and students' motivationa beliefs about math. The Journal of Early Adolescence	Levpuscek ve Zupanic	2009	Slovenya	13 farklı okuldan 365 sekizinci sınıf öğrencisi, aileleri	Survey	Matematik öğretmenlerinin sınıftaki davranışları ve veli katılımının öğrencilerin matematik dersi motivasyonu ve performanslarına katkıları araştırılmıştır.	Öğrencilerin matematik öğretmenine yönelik algıları, aile katılımına ilişkin değerlendirmeleri ve kendi içsel motivasyonları başarıyı öngörmektedir. Ailelerin akademik baskısı ve desteği, öğrencilerin matematik notlarıyla olumsuz ilişkili bulunmuştur.

6	School expectations for parental involvement and student mathematics achievement: a comparative study of middle schools in the US and South Korea	Zhao ve Akiba	2009	A.B.D. ve Kore	8. sınıf öğrencileri	Karşılaştırmalı çalışma	Okulların ebeveyn katılımına yönelik beklenti düzeyini ve bunun öğrenci başarısı üzerindeki etkisi incelemiştir	Öğretmen iş birliği ve okul sorunlarının ebeveyn katılımı için okul beklentileri düzeyiyle ilişkili olduğu tespit edilmiş ve ebeveyn katılımı için okul beklentilerinin ABD'de matematikte daha yüksek öğrenci başarısı ile ilişkili olduğunu bulmuştur.
7	Why does parents' involvement enhance children's achievement? The role of parent-oriented motivation'	Cheung ve Pomerantz	2012	A.B.D.	825 Amerikalı ve Çinli 7. Sınıf öğrencileri	Boylamsal Araştırma	Çocukların motivasyonu, katılımı ve okul başarısı ile ebeveynlerin katılımına yönelik durum incelemiştir	Aileler çocukların öğrenimine ne kadar çok dahil olursa, çocukların o kadar motive olmakta ve bu durum çocukların matematik, okuma ve fen dersi başarılarına katkıda bulunmaktadır.
8	Does parental homework involvement mediate the relationship between family background and educational outcomes	Dumont vd.	2012	Almanya	8. sınıf öğrencilerinin (N = 1274 ve N = 1911) ebeveynleri	Survey	Okuma etkinliklerinin akademik gelişmeye etkisine bakılmaktadır	Algılanan ebeveyn ev ödevi müdahalesi ve algılanan ev ödevi ile ilgili çatışma, öğrencilerin akademik gelişimi ile negatif ilişkili bulunmuştur. Algılanan ebeveyn desteği ve ev ödevine yardımcı olmak için algılanan ebeveyn yeterliliği akademik sonuçlarla pozitif ilişkili bulunmuştur. Ebeveyn ev ödevi katılımı, aile geçmişi ve eğitim sonuçları arasında ilişki bulunamamıştır.
9	Parental involvement and general cognitive ability as predictors of domain-specific academic achievement in early adolescence'	Karbach vd.	2013	Almanya	10-14 yaş arası 334 kişiyle	Survey	Matematik ve dil alanlarında akademik performansın tahmininde ebeveyn katılımının bilişsel yetenek üzerindeki	Bilişsel yetenek hem matematik hem dil alanlarında başarıya olumlu etki etmektedir. Çocuklarının okuldaki başarısına ebeveyn katılımının önemi için yeni kanıtlar sunduğu kanıtlanmıştır.

							geçerliliği araştırılmıştır.	
10	Relationships between perceived parental involvement in homework, student homework behaviors, and academic achievement: Differences among elementary, junior high, and high school students.	Nunez vd.	2015	A.B.D.	Farklı eğitim aşamaları ndaki (5,6,7 ve 8. sınıflar; lise-9. ve 10. sınıflar) 1683 öğrenciyle çalışma gerçekleştirilmiştir.	Survey	Öğrencinin akademik başarısı, ev ödevi katılımı ve öğrenci ev ödevi davranışları arasındaki ilişkinin anlaşılması amaçlanmaktadır	Öğrenci ödev davranışları, algılanan ebeveyn ev ödevi katılımı ve akademik başarı ilişkili çıkmıştır. Ayrıca ebeveyn ev ödevi katılımı ile akademik başarı arasındaki ilişki ortaokul ve lisede ilkokuldan daha güçlü olduğu ve öğrenci ev ödevi davranışları, ebeveyn ev ödevi katılımı ile sadece ortaokul ve lisede akademik başarı arasındaki ilişkiye aracılık etmektedir.
11	Multidimensional aspects of parental involvement in Korean adolescents' schooling: A mediating role of general and domain specific self-efficacy	You vd.	2016	Kore	6334 7.sınıf öğrenciyle	Survey	Ebeveyn katılımının ergen akademik başarısı ve öz-yeterlilik ile ilişkisi öz-yeterliliğin aracı rolü incelenmiş ve akademik başarı üzerindeki etkileri araştırılmıştır.	Ebeveyn katılımı ile akademik başarı arasındaki ilişkiye kısmen aracılık ettiği bulunmuş, matematik dersine ebeveyn katılımı ve akademik başarı arasındaki ilişkilere aracılık etmiş, daha yüksek ebeveyn katılımı ve ebeveyn denetiminin akademik öz yeterliliği artırdığını ve bunun da akademik başarıları iyileştirdiği tespit edilmiştir.

Alan yazın taranarak yapılan çalışmalardan örnek olarak seçilen ve açıklanan çalışmalar, ortaokul düzeyinde aile katılımı ve matematik başarısı yönünden bulgu çeşitliliği amacıyla incelenmiştir. Söz konusu çalışmalar incelendiğinde, bu çalışmaların Amerika Birleşik Devletleri, Slovenya, Kore ve Almanya'da 2004-2016 yılları arasında yapıldığı ve çalışmalarda aile katılımının; aile katılımı ve ailelerin eğitim düzeyine göre farklılık olduğu, ebeveyn katılımının akademik başarı ve matematik başarısı üzerinde doğrudan etkileri olduğu, kardeş sayısı değişkeninin başarıyı olumsuz etkilediği, baskı şeklinde gerçekleşen katılımın akademik başarıyı olumsuz etkilediği, okul beklentisi ve aile katılımının ilişkili olduğu şeklinde bulguların tespit edildiği gözlenmektedir. Alan yazın incelendiğinde aile katılımını ve matematik başarısını ele alan çalışmalar daha çok anaokulu düzeyinde gerçekleşmiştir ve çok sayıda çalışma olduğu belirlenmiştir (Carmichael & MacDonald, 2016; Chang ve ark., 2015; Cooper ve ark., 2010; Hill & Craft, 2003; Hindman ve ark., 2010; Hughes & Kwok, 2007; Manolitsis ve ark., 2013; McWayne ve ark., 2004; Schulting ve ark., 2005; Sibley & Dearing, 2014; Stylianides & Stylianides, 2011; Youn ve ark., 2012). Bu sebeple, bu çalışma ile ortaokul düzeyinde ailelerin okul ortamındaki genel eğitim etkinlikleri ile ev ortamındaki matematiksel eğitim etkinliklerine katılım alanları ve katılım sıklıklarının incelenmesi amacıyla yürütülmüş ve bu alanlara ait puanların demografik değişkenlere yönelik etkisinin ortaya konulup ve bu alanda yapılan çalışmalara katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Bölüm 3

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma evreni, veri toplama araçlarının geliştirilmesi, verilerin toplanması ve verilerin analizi üzerinde durulmaktadır.

Araştırmanın Türü

Bu çalışmada nicel araştırma yöntemi ve ilişkisel tarama deseni kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli, nicel ve deneysel olmayan iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişimin varlığını, düzeyini ve yönünü belirlemeyi amaçlayan bir nicel araştırma desendir. Açıklayıcı ve öngörü (yordayıcı) olmak üzere iki tür ilişkisel araştırma deseni mevcuttur. Bu çalışmada açıklayıcı ilişkisel tarama deseni kullanılmıştır. Açıklayıcı ilişkisel tarama deseninde iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişki incelenir, ilişki korelasyon analizi ile belirlenir ve elde edilen istatistiksel veriler yorumlanır. Korelasyon ile sadece iki değişken arasında bir ilişkinin olup olmadığı yorumlanır, bu araştırma bir neden-sonuç araştırması olarak yorumlanamaz. Bu tür araştırmalarda tüm değişkenlere ait verilerin kısa zamanda ve eşzamanlı olarak toplanması esastır (Creswell, 2008; Metin, 2014). İlişkisel tarama deseni kullanılarak yürütülen bu çalışma ailelerin okulda ve evde eğitim süreçlerine katılım alanları ve sıklıkları ile öğrencilerin akademik başarı ve okula devam durumları arasındaki ilişkileri incelemek amacıyla yürütülmüştür.

Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın evreni araştırmacının ulaşabileceği, gerçekçi seçimi olan somut evren olan ulaşılabilir evrendir. Gözlem birimi ortaokul öğrencilerinin aileleri yani velileridir. Olasılıksal, küme örnekleme ve tek aşamalı örnekleme yoluyla yani evrenden belirli olasılıklarla tek aşamada çekilen birimlerden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Küme örnekleme, istatistik bilimi içinde örnekleme kullanılarak betimsel veya çıkarımsal sonuç istenirse, olasılıksal örnekleme kurallarına uyan bir örnekleme veri toplama yöntemidir. Genel olarak bu yöntemin uygulanması anakütle içinde veri elamanları "kümeler" halinde

ise uygundur. Bir küme içindeki elemanlar belirli karakter özelliklerine göre (çoğunlukla coğrafi alana göre) birbirine "yakınlık" göstermekte ve diğer anakütle içindeki kümelerden daha "uzak" olmaktadır. "Yakınlık" veya "uzaklık" genel olarak veri toplama para veya zaman maliyetine göre tanımlanır (Kıncal, 2010; Şencan, 2007; Tezcan, 2017).

Bu çalışmanın ulaşılabilir evrenini Van ilinde temel eğitim (ortaokul) düzeyinde okula devam eden öğrencilerin aileleri oluşturmaktadır. Bu bağlamda araştırmanın çalışma grubunu küme örneklem yoluyla belirlenen birbirine kilometre olarak uzaklıkları yakın 3 ilçe; 2020-2021 eğitim-öğretim yılı Van İli Tuşba, İpekyolu ve Gürpınar ilçelerinde bulunan ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin aileleri oluşturmuştur. Araştırmaya gönüllülük esasına dayalı olarak 300 veli katılmıştır. Araştırmaya katılan velilere Gönüllü Katılım Formu (EK-A) verildikten sonra Veri Toplama Aracı (EK-B) olan anket formu uygulanmıştır. Elde edilen verilere göre çalışmaya katılan ailelerin demografik özellikleri aşağıda verilmiştir.

Tablo 2

Araştırmaya Katılan Velilerin İlçelerine Göre Dağılımı

İlçe	(n)	(%)
İpekyolu	54	18,0
Tuşba	136	45,3
Gürpınar	110	36,7
Toplam	300	%100

Tablo 2' de görüldüğü gibi çalışma grubunu oluşturan 300 velinin buldukları ilçeye göre dağılımında İpekyolu (n=54, %18), Tuşba (n=136, %45,3), Gürpınar (n=110, %36,7) olduğu görülmektedir. En fazla anket formunu dolduran veli Tuşba ilçesinde olmuştur.

Tablo 3*Araştırmaya Katılan Velilerin Okullara Göre Dağılımı*

Okul*	(n)	(%)
İpekyolu-1 (H)	15	5,0
İpekyolu-2 (T)	20	6,7
İpekyolu-3 (Z)	20	6,7
Tuşba-1 (K)	80	26,7
Tuşba-2 (Ş)	55	18,3
Gürpınar-1 (K)	80	26,7
Gürpınar-2 (A)	10	3,3
Gürpınar-3 (Ş)	20	6,7
Toplam	300	%100

*Okul isimleri ilçelere göre kodlanarak verilmiştir

Tablo 3' de görüldüğü araştırma verileri toplam 8 okuldaki öğrencilerin ailelerinden elde edilmiştir. Velilerin okullara göre dağılımında İpekyolu-1 (n=15, %5), İpekyolu-2 (n=20, %6,7), İpekyolu-3 (n=20, %6,7), Tuşba-1 (n=80, %26,7), Tuşba-2 (n=55, %18,3), Gürpınar-1 (n=80, %26,7), Gürpınar-2 (n=10, %3,3), Gürpınar-3 (n=20, %6,7) olduğu görülmektedir. Okulların ismi ilçeden seçilen okullara göre kodlanarak isimlendirilmiştir. En fazla katılım Tuşba-1 (K) ve Gürpınar-1 (K) okullarından olmuştur.

Tablo 4*Araştırmaya Katılan Velilerin Cinsiyete Göre Dağılımı*

Veli-Cinsiyet	(n)	(%)
Kadın	166	%55,3
Erkek	134	%44,7
Toplam	300	%100

Tablo 4' te görüldüğü gibi çalışma grubunu oluşturan 300 velinin çalışmada dağılımında kadın veliler (n=166, %55,3) ve erkek veliler (n=134, %44,7) olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan ailelerin cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde kadın veliler araştırmaya daha fazla katılmıştır.

Tablo 5

Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Yaş Durumuna Göre Dağılımları

Yaş	(n)	(%)
25 ve altı	25	8,3
26-35	87	29
36-45	139	46,3
45 ve üzeri	49	16,3
Toplam	300	%100

Tablo 5' de görüldüğü üzere çalışma grubundaki 300 velinin yaş düzeylerine göre dağılımı 25 yaş ve altı (n=25, %8,3), 26-36 yaş aralığında (n=87, %29), 36-45 yaş aralığında (n=139, %46,3) ve 45 ve üzeri (n=49, %16,3) olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan velilerin yaş durumuna göre dağılımda en fazla katılım 36-45 yaş kategorisinde gerçekleşmiştir. Çalışmaya en az katılımın 25 yaş altı velilerde gerçekleştiği belirlenmiştir.

Tablo 6

Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımları

Eğitim Düzeyi	(n)	(%)
Okuryazar değil	29	9,7
Okur Yazar	21	7,0
İlkokul Mezunu	101	33,7
Ortaokul Mezunu	67	22,3
Lise Mezunu	51	17,0

Üniversite Mezunu	28	9,3
Yüksek Lisans ve üzeri	3	1,0
Toplam	300	%100

Tablo 6' da görüldüğü üzere çalışma grubundaki 300 velinin eğitim durumuna göre dağılımı okuryazar değil (n=29, %9,7), okuryazar (n=21, %7), ortaokul mezunu (n=67, %22,3), lise mezunu (n=51, %17), üniversite mezunu (n=28, %9,3) ve yüksek lisans ve üzeri (n=3, %1) şeklindedir. Anket formunu dolduran velilerin eğitim düzeylerine bakıldığında ilkokul mezunu olan velilerin katılımı daha çok gerçekleşmiştir. En az katılımın yüksek lisans ve üzeri eğitim düzeyinde olduğu görülmektedir.

Tablo 7

Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Medeni Durumlarına Göre Dağılımları

Medeni Durum	(n)	(%)
Evli	274	91,3
Bekar	18	6,0
Eşi Vefat Etmiş	4	1,3
Boşanmış	4	1,3
Toplam	300	%100

Tablo 7' de görüldüğü üzere çalışma grubundaki 300 velinin medeni durumuna göre dağılımı evli (n=274, %91,3), bekar (n=18, %6), eşi vefat etmiş (n=4, %1,3), boşanmış (n=4, %1,3) şeklinde olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan velilerin medeni durumu incelendiğinde evli katılım sayısının diğer kategorilere göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 8*Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Öğrenciye Yakınlık Durumlarına Göre Dağılımları*

Öğrenciye Yakınlık	(n)	(%)
Anne	148	49,3
Baba	130	43,3
Abi/Abla	17	5,7
Dede/Nine	0	0,0
Amca	1	0,3
Yenge/Hala/Teyze	4	1,3
Toplam	300	%100

Tablo 8' de görüldüğü üzere çalışma grubundaki 300 velinin öğrenciye yakınlık durumuna göre dağılımında anne (n=148, %49,3), baba (n=130, %43,3), abi/abla (n=17, %5,7), amca (n=1, %0,3) ve yenge/hala/teyze (n=4, %1,3) olduğu görülmektedir. Anket formunu dolduran velilerin öğrenciye yakınlık durumuna göre dağılımda öğrenci annelerinin çalışmaya katılımının daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Anne katılımcıdan sonra anket formunu dolduran en çok baba katılımcılar olmuştur.

Tablo 9*Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Mesleklerine Göre Dağılımları*

Meslek	(n)	(%)
Çalışmıyor	27	9,0
Ev Hanımı	131	43,7
Emekli	2	0,7
İşçi	45	15,0
İnşaat İşçisi	20	6,7
Memur	24	8,0
Çiftçi	5	1,7

Serbest Meslek	21	7,0
Esnaf/Zanaatkar	20	6,7
Öğrenci	5	1,7
Toplam	300	%100

Tablo 9' da görüldüğü üzere çalışma grubundaki 300 velinin mesleklerine göre dağılımında çalışmıyor (n=27, %9), ev hanımı (n=131, %43,7), emekli (n=2, %0,7), işçi (n=45, %15), inşaat işçisi (n=20, %6,7), memur (n=24, %8), çiftçi (n=5, %1,7), serbest meslek (n=21, %7), esnaf/zanaatkar (n=20, %6,7) ve öğrenci (n=5, %1,7) olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan velilerin mesleklerine göre ayrımında en çok ev hanımlarının anket formunu doldurdukları tespit edilmiştir.

Tablo 10

Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Gelirlerine Göre Dağılımları

Gelir Dağılımı	(n)	(%)
0-2652	220	73,3
2652-8638	74	24,7
8638 ve üzeri	6	2,0
Toplam	300	%100

Tablo 10' da görüldüğü üzere çalışma grubundaki 300 velinin mesleklerin gelirlerine göre dağılımında Ocak 2021 açlık ve yoksulluk sınırına göre (4 kişilik aile için) göre oluşturulmuştur. Buna göre 0-2652 (n=220, %73,3), 2652-8638 (n=74, %24,7), 8638 ve üzeri (n=6, %2) şeklinde olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan velilerin gelir dağılımına göre dağılımı incelendiğinde 220 velinin açlık ve yoksulluk sınırının altı olan 0-2652 arası işaretleme yaptığı tespit edilmiştir.

Tablo 11*Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Çocuklarının Cinsiyet Göre Dağılımları*

Öğrenci-Cinsiyet	(n)	(%)
Kız	201	%67
Erkek	99	%33
Toplam	300	%100

Tablo 11’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki 300 velinin çocuklarının cinsiyetlerine göre dağılımında kız öğrenci (n=201, %67) ve erkek öğrenci (n=99, %33) bilgileri olduğu görülmektedir. Çalışma grubundaki anket formunu dolduran velilerin öğrenci cinsiyetlerine göre dağılımında en fazla kız öğrenci velisi olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 12*Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Çocuklarının Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları*

Sınıf Seviyesi	(n)	(%)
5.sınıf	109	36,3
6.sınıf	90	30
7.sınıf	92	30,7
8.sınıf	9	3,0
Toplam	300	%100

Tablo 12’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki 300 velinin çocuklarının sınıf seviyelerine göre dağılımında 5.sınıf (n=109, %36,3), 6.sınıf (n=90, %30), 7. Sınıf (n=92, %30,7) ve 8.sınıf (n=9, %3) bilgileri olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan velilerin çocuklarının sınıf seviyeleri incelendiğinde en fazla 5. Sınıf öğrencilerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Tablo 13

Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Toplam Sahip Oldukları Çocuk Sayısına Göre Dağılımları

Çocuk Sayısı	(n)	(%)
1-2 çocuk	38	12,7
3-4 çocuk	176	58,7
5-6 çocuk	61	20,3
7-8 çocuk	17	5,7
9 ve üzeri çocuk	8	2,7
Toplam	300	%100

Tablo 13'de görüldüğü üzere çalışma grubundaki velilerin 38'i (%12,7) 1-2 çocuk seçeneğini, 176'sı (%58,7) 3-4 çocuk seçeneğini, 61'i (%20,3) 5-6 çocuk seçeneğini ve 8'i (%2,7) 9 ve üzeri çocuk seçeneğini işaretlemiştir. Araştırmaya katılan velilerin toplam sahip oldukları çocuk sayısı dağılımı incelendiğinde en çok 3-4 çocuk sahibi olan velilerin araştırmaya dahil olduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya en az katılım 9 ve üzeri çocuk sahibi olan velilerde gerçekleşmiştir.

Tablo 14

Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Okula Giden Çocuk Sayısına Göre Dağılımları

Okula giden çocuk sayısı	(n)	(%)
1 çocuk	25	8,3
2 çocuk	85	28,3
3 çocuk	105	35,0
4 çocuk	59	19,7
5 çocuk	16	5,3
6 çocuk	10	3,3
Toplam	300	%100

Tablo 14'te görüldüğü üzere çalışma grubundaki velilerin okula giden çocuk sayıları görülmektedir. Okula giden bir çocuk (n=25, %8,3), iki çocuk (n=85, %28,3), üç çocuk (n=105, %35), dört çocuk (n=59, 19,7), beş çocuk (n=16, %5,3) ve altı çocuk (n=10, %3,3) olarak görülmektedir. Araştırmaya katılıp anket formunu dolduran velilerin okula giden çocuk sayısı dağılımı incelendiğinde okula giden çocuk sayısının en fazla 3 olduğu görülmüştür.

Tablo 15

Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Yaşadıkları Yerleşim Birimine Göre Dağılımları

Yerleşim Birimi	(n)	(%)
Mezra	5	1,7
Köy	20	16,7
İlçe Merkezi	28	9,3
Şehir Merkezi	82	27,3
Mahalle	135	45
Toplam	300	%100

Tablo 15'de görüldüğü üzere çalışma grubundaki velilerin mezra (n=5, %1,7), köy (n=20, %16,7), ilçe merkezi (n=28, %9,3), şehir merkezi (n= 82, %27,3) ve mahallede (n=135, %45) yaşadığı görülmektedir. Araştırmaya dahil olan velilerin en çok mahalle yerleşim biriminde ikamet ettikleri tespit edilmiştir.

Tablo 16

Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Ailede Yaşayan Kişi Sayısının Dağılımları

Evdeki Kişi Sayısı	(n)	(%)
1-2 kişi	2	0,7
3-4 kişi	40	13,3
5-6 kişi	155	51,7

7-8 kişi	76	25,3
9 ve üzeri kişi	27	9,0
Toplam	300	%100

Tablo 16'da görüldüğü üzere çalışma grubundaki velilerin evde yaşayan kişi sayısına göre dağılımında evde 1-2 kişi (n=2, %0,7), 3-4 kişi (n=40, %13,3), 5-6 kişi (n=155, %51,7), 7-8 kişi (n=76 kişi, %25,3) ve 9 ve üzeri (n=27, %9) kişi yaşamaktadır. Araştırmaya dahil olan velilerin ailede yaşayan kişi sayıları dağılımında evde en çok 5-6 kişi yaşadığı tespit edilmiştir.

Tablo 17

Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Öğrencilerinin Matematik Dersi Bir Önceki Yıl Sınıf Geçme Notlarına Göre Dağılımları

Matematik Geçme Notları	(n)	(%)
45 ve altı	10	3,3
46-54	8	2,7
55-69	30	10
70-84	59	19,7
85 ve üzeri	141	47
Bilmiyorum	52	17,3
Toplam	300	%100

Tablo 17'de görüldüğü üzere çalışma grubundaki velilerin öğrencilerinin matematik sınıf geçme notlarına bakıldığında 10 velinin (%3,3) öğrencisi 45 ve altı, 8 velinin (%2,7) öğrencisi 46-54, 30 velinin (%10) öğrencisi 55-69 arası, 59 velinin öğrencisi (%19,7) 70-84 arası, 141 öğrenci velisi (%47) 85 ve üzeri aldığını belirtmiştir. 52 veli ise bilmiyorum şeklinde ifade etmiştir. Bir önceki yıla ait matematik dersi sınıf geçme notu bilgisine göre velilerin en çok 85 ve üzeri şeklinde işaretleme yaptıkları tespit edilmiştir.

Tablo 18

Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Öğrencilerinin Okuldaki Devamsızlık Durumlarına Ait Dağılımı

Okul Devamsızlığı	(n)	(%)
0 devamsızlık	141	47
1-2 devamsızlık	83	27,7
3-4 devamsızlık	32	10,7
5-6 devamsızlık	12	4
7 ve üzeri devamsızlık	3	1
Bilmiyorum	29	9,7
Toplam	300	%100

Tablo 18’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki velilerin öğrencilerinin bir yıl önceki yıldaki okuldaki devamsızlık durumlarına göre hiç devamsızlık yapmayan (0) (n=141, %47), 1-2 devamsızlık yapan (n=83, %27,7), 3-4 devamsızlık yapan (n=32, %10,7), 5-6 devamsızlık yapan (n=12, %4) ve 7 ve üzeri devamsızlık yapan (n=3, %1) şeklinde olduğu görülmüştür. Ayrıca velilerden bilmiyorum şeklinde cevap (n=29, %9,7) veren olduğu da gözlenmiştir. Çalışma grubunda yer alan velilerin öğrencilerinin okuldaki devamsızlık durumlarına ait dağılımı incelendiğinde hiç devamsızlık yapmayan (0) öğrenci sayısının daha fazla olduğu görülmüştür.

Tablo 19

Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Öğrencilerinin Matematik Dersi Devamsızlık Durumlarına Ait Dağılımı

Matematik Dersi Devamsızlığı	(n)	(%)
0 devamsızlık	177	59
1-2 devamsızlık	56	18,7
3-4 devamsızlık	12	4

5-6 devamsızlık	4	1,3
7 ve üzeri devamsızlık	1	0,3
Bilmiyorum	50	16,7
Toplam	300	%100

Tablo 19’da görüldüğü üzere çalışma grubundaki velilerin öğrencilerinin bir yıl önceki yıldaki matematik dersi devamsızlık durumlarına göre hiç devamsızlık yapmayan (0) (n=177, %59), 1-2 devamsızlık yapan (n=56, %18,7), 3-4 devamsızlık yapan (n=12, %4), 5-6 devamsızlık yapan (n=4, %1,3) ve 7 ve üzeri devamsızlık yapan (n=1, %0,3) şeklinde olduğu görülmüştür. Ayrıca velilerden bilmiyorum şeklinde cevap (n=50, %16,7) veren olduğu da gözlenmiştir. Çalışma grubunda yer alan velilerin öğrencilerinin matematik dersi devamsızlık durumlarına ait dağılımı incelendiğinde hiç devamsızlık (0) yapmayan öğrenci sayısının daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 20

Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Öğrencilerinin Kendilerine Ait Odası Olması Durumuna Göre Dağılımı

Odanın olma durumu	(n)	(%)
Var	41	13,7
Yok	259	86,3
Toplam	300	%100

Tablo 20’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki velilerin öğrencilerine ait odası olması durumuna var (n=46, %15,3) ve yok (n=254, %84,7) şeklinde cevap verdiği görülmüştür. Araştırmaya katılan velilerin çocuklarının kendine ait odası olmayan daha fazla sayıda öğrenci olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 21

Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Öğrencilerinin Kendilerine Ait Odası Olması ve Olmayanların Odasını Kaç Kişiyile Paylaştığına İlişkin Dağılımı

Odayı kaç kişiyile paylaşıyor	(n)	(%)
Kendine ait odası var	41	13,7
1 kişi	32	10,7
2 kişi	90	30
3 kişi	64	21,3
4 kişi	39	13
5 kişi	20	6,7
6 kişi	6	2
7 kişi	3	1
8 kişi	5	1,7
Toplam	300	%100

Tablo 21'de görüldüğü üzere kendine ait olan öğrenciler dışında kalan çalışma grubundaki velilerin öğrencilerine ait odası olmaması durumunda odayı 1 (n=32, %10,7), 2 (n=90, %30), 3 (n=64, %21,3), 4 (n=39, %13), 5 (n=20, %6,7), 6 (n=6, %2), 7 (n=3, %1), 8 (n=5, %1,7) kişi ile paylaştıkları şeklinde cevap verildiği görülmüştür. Öğrencilerin odasını kaç kişiyile paylaştığına ilişkin dağılımı incelendiğinde en fazla 3 kişiyile paylaştığı tespit edilmiştir.

Tablo 22

Çalışma Grubunda Yer Alan Velilerin Öğrencilerinin Kendilerine Ait Odası Olması veya Odası Olmayanların Kiminle Paylaştığına İlişkin Dağılımı

Odayı kimlerle paylaşıyor	(n)	(%)
Kendine ait odası var	41	13,7
Tüm aile üyeleri	28	9,3

Kardeşleriyle/Abi-Abla	226	75,3
Aile Büyükleri	5	1,7
Toplam	300	%100

Tablo 22’de görüldüğü üzere kendine ait odası olan öğrenciler dışında kalan kısımda velilerin öğrencilerin odalarını kimlerle paylaştıklarına ait durumda tüm aile üyeleriyle (n=28, %9,3), kardeş/abi/ablayla (n=226, %75,3), aile büyükleriyle (n=5, %1,7) paylaştıkları tespit edilmiştir. Anket formuna verilen cevaplara göre odası olmayan öğrencilerin en çok abi/abla/kardeşleriyle odalarını paylaştıkları tespit edilmiştir.

Ailelere ilişkin demografik bilgileri içeren bu başlıkta ele alınmıştır. Takip eden başlıkta ise veri toplama süresine ilişkin bilgiler verilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Araştırmanın veri toplama sürecine başlamadan önce gerekli izinler Hacettepe Üniversitesi Etik Komisyon’undan (EK-Ç) ve Milli Eğitim Bakanlığı’ndan (EK-D) alınmıştır. Anketlerin uygulanma sürecinde öğrencilerle iletişime geçilip gelebilecek veliler okula davet edilmiş anketler o şekilde uygulanmış, gelemeyen veliler içinse öğrenciler aracılığıyla ulaştırılıp tekrar öğrencilerden teslim alınmıştır. Veri toplama süreci yaklaşık bir dönem sürmüştür. 2020-2021 yılı var olan pandemi koşulları sebebiyle okulların açık olduğu süreçlerde veriler toplanmıştır. İkinci döneme denk gelen veri toplama aşamasında sekizinci sınıf öğrencilerinin Liselere Giriş Sınavlarına katılmış olmasından dolayı o öğrencilere ulaşılamadığından velilerine de ulaşmada zorluk yaşanmış ve az sayıda sekizinci sınıf öğrenci velisine ulaşılabilmektedir.

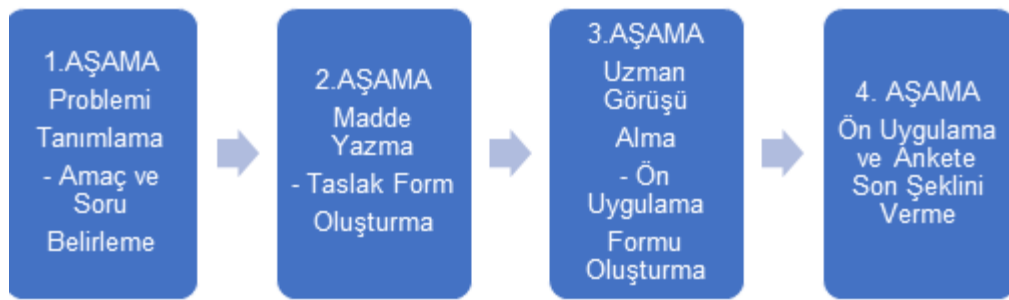
Veri toplama sürecinin ele alındığı bu başlıktan sonra takip eden başlıkta ise veri toplama araçlarına ait bilgiler verilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmanın verileri araştırmacı ve danışmanı tarafından geliştirilen anket formu yoluyla elde edilmiştir. Anket, özellikle sosyal bilim araştırmalarında veri toplamak için en yaygın kullanılan araçlardan biridir. Araştırmada anketin temel amacı, ilgili bilgileri en güvenilir ve geçerli şekilde elde etmektir. Böylece anketin doğruluğu ve tutarlılığı, geçerlilik ve güvenilirlik olarak bilinen araştırma metodolojisinin önemli bir yönünü oluşturur (Taherdoost, 2016).

Anket formunun tasarlanmasında anket formu hazırlanırken soruların araştırma problemlerinde yer alan hedeflenen bilgiye ulaştıracak ve rahat okunacak şekilde hazırlanmasına dikkat edilmiştir. Sorulara başlamadan önce araştırma hakkında kısa bilgi verilerek soruların nasıl cevaplanacağı açık olarak belirtilmiştir. Anket sonunda teşekkür edilmiştir. Sorulara cinsiyet, yaş yaşanan ilçe vb. cevaplaması kolay olanlardan başlanmış ve düşünme gerektiren açık uçlu sorular ile gelir, özel yaşamı gerektiren sorular anketin sonunda sorulmuştur. Anket formundaki soruların büyük bir kısmı kapalı uçludur. Bu sorular iki seçenekli (evet/hayır), çok seçenekli ve likert tipi sorulardır. Soruların cevaplayıcıları yönlendirici nitelikte olmamasına da dikkat edilmiştir.

Bu araştırmada anket geliştirme süreci Büyüköztürk (2005) tarafından önerilen aşağıdaki şekilde yer alan aşamalar dikkate alınarak tasarlanmış ve geliştirilmiştir.

Şekil 5- Anket Geliştirme Süreci (Büyüköztürk, 2005)

Araştırmanın veri toplama aracı olan anket formu için ilgili alan yazın incelenmiş araştırmanın amacına uygun anket formu çalışmasına rastlanılmamıştır. Bu sebeple anket

formu, araştırmanın problem ve alt problemlerine uygun olarak araştırmacı ve tez danışmanı tarafından geliştirilmiştir. Ancak alan yazında Yalkın şentuna'nın (2019) alışmasında bulunan aile katılımına ait anket çalışmasında yer alan bazı soruların çalışma kapsamında kullanılabilceği tespit edilmiş ve bu sorular için gerekli izinler alınarak bu sorular anket formuna dahil edilmiştir (EK-C).

Anket formunun araştırma problemlerine uygun taslak formu hazırlandıktan sonra n uygulama öncesi ailelerin eğitime katılımına yönelik araştırma yapan iki eğitim bilimi alanında çalışan ğretim üyesine, anket konusunda uzman bir istatistik bölümü ğretim üyesine ve lme değerlendirme uzmanına sorular kapsam, görünüş geçerliğinin belirlenmesi amacıyla yönlendirilmiştir. Bu aşamada, ilk olarak "ankette yer alan maddeler, ihtiyaç duyulan olgusal ve/veya yargısal verileri kapsamada ve toplamada ne derece yeterlidir?" sorusunun cevabı aranmıştır. Uzman görüşlerini belirlemede açık ve/veya kapalı uçlu sorulardan oluşturulacak bir Uzman Değerlendirme Formundan yararlanmıştır. Alınan neriler doğrultusunda n uygulama için anket hazırlanmıştır. n uygulama sonrası elde edilen veriler dikkate alınarak form tekrar uzmanlara iletilmiş ve tekrar görüş alınmıştır. Geliştirilen veri toplama aracı n uygulama kapsamında 55 veliyle pilot uygulama geerleştirilmiştir. Pilot uygulama doğrultusunda ankette yer alan sorulara ekleme ya da çıkarma yapılıp bazı cümlelerde de değişiklikler de geerleştirilmiştir. Katılımcılara soruların anlaşılıp anlaşılmadığı, eklenmesi ve çıkarılması gereken sorular olup olmadığı sorularak veri toplama araçları asıl uygulama için hazır hale getirilmiştir. Pilot uygulamaya katılan aileler nihai araştırmaya dahil edilmemiştir. Alınan neriler doğrultusunda ankete son hali verilmiştir (EK- B).

Anket formu yani ailelere uygulanan veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde demografik bilgiler, ikinci bölümde ise ailelerin katıldıkları etkinliklere yönelik görüşlerini yansıtacıkları anket formu soruları yer almaktadır. Anket formu belirlenen okullardaki öğrencilerin ailelerine gönüllülük ilkesi dikkate alınarak randevu sistemi ile basılı form olarak uygulanmıştır.

Uygulanan anket formu, çocukların genel okul ve evde matematik eğitimiyle ilgili aile katılımının çeşitli yönlerini ölçen 5 maddeden oluşmaktadır. Ailelerin eğitime katılım alanları ile ilgili verdikleri yanıt evet, hayır (1-2) katılım sıklıkları ise 1-5 arasında değişen (Her Zaman, Sıklıkla, Bazen, Ara sıra ve Hiç) beş puanlık bir likert tipi derecelendirme ölçeğidir. Alınan puan, frekans ve yüzdeye dönüştürülmüştür.

Anket formunda araştırmaya dahil olan velilerle ilgili yaş, cinsiyet, evlilik durumu, geçim durumu, tahsil durumu gibi çeşitli sosyal ve ekonomik vb. yönleri incelemek amacıyla hazırlanan bir demografik bilgi formu yer almaktadır. Çocukların devam düzeyleri ve matematik dersi başarı notu velilerin beyanına dayalıdır.

Veri toplama aracına ait bilgileri içeren bu başlıktan sonra gelen başlıkta verilerinin analizine ilişkin bilgiler verilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmanın alt problemlerine uygun olarak kullanılan veri analiz teknikleri aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 23

Araştırmanın Alt Problemlerine Uygun Olarak Kullanılan Veri Analiz Teknikleri

Alt Problemler	
Van ilinde ortaokul düzeyinde eğitim gören çocukların ailelerinin çocuklarının matematik dersine ilişkin olarak;	
1- Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılımları hangi alanlarda olmaktadır?	Nicel veri analizi- Betimsel istatistikler (f, %)
2- Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılımları hangi sıklıkta olmaktadır?	Nicel veri analizi- Betimsel istatistikler (f, %)

3-	Evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılımları hangi alanlarda olmaktadır?		Nicel veri analizi- Betimsel istatistikler (f, %)
4-	Evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılımları hangi sıklıkta olmaktadır?		Nicel veri analizi- Betimsel istatistikler (f, %)
5-	Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları öğrencilerin	a. Sosyoekonomik düzeylerine	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler (ki- kare)
		b. Sınıf düzeylerine	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler(ki- kare)
		c. Velilerinin yaşlarına	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler(ki- kare)
		d. Cinsiyetlerine	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler (ki- kare)
		e. Matematik dersi sınıf geçme puanlarına	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler (ki- kare)
		f. Okula devam durumlarına	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler (ki- kare)
		g. Evde yaşayan kişi sayısına	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler (ki- kare)
		h. Matematik dersi devamsızlık durumuna	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler (ki- kare)
		i. Odasını paylaştığı kişilere göre farklılık göstermekte midir?	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler (ki- kare)
6-	Evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım alanları öğrencilerin	a. Sosyoekonomik düzeylerine	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler (ki- kare)

	b. Sınıf düzeylerine	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler (ki- kare)
	c. Velilerin yaşlarına	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler (ki- kare)
	d. Cinsiyetlerine	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler (ki- kare)
	e. Matematik dersi sınıf geçme puanlarına	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler (ki- kare)
	f. Okula devam durumlarına	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler (ki- kare)
	g. Evde yaşayan kişi sayısına	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler (ki- kare)
	h. Matematik dersi devamsızlık durumuna	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler (ki- kare)
	i. Odasını paylaştığı kişilere göre farklılık göstermekte midir?	Nicel veri analizi- Non-parametrik istatistikler (ki- kare)
7- Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklıkları öğrencilerin	a. Sosyoekonomik düzeylerine	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler- ANOVA
	b. Sınıf düzeylerine	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler- ANOVA
	c. Velilerinin yaşlarına	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik

		İstatistikler-ANOVA
	d. Cinsiyetlerine	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler- t testi
	e. Matematik dersi sınıf geçme puanlarına (Matematik dersi başarısı)	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler-ANOVA, TUKEY testi
	f. Okula devam durumlarına	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler-ANOVA
	g. Evde yaşayan kişi sayısına	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler-ANOVA
	h. Matematik dersi devamsızlık durumuna	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler-ANOVA
	i. Odasını paylaştığı kişilere göre farklılık göstermekte midir?	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler-ANOVA
8-	Evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklıkları öğrencilerin	
	a. Sosyoekonomik düzeylerine	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler-ANOVA
	b. Sınıf düzeylerine	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler-ANOVA

c. Velilerinin yaşlarına	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler- ANOVA, TUKEY testi
d. Cinsiyetlerine	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler- t testi
e. Matematik dersi sınıf geçme puanlarına	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler- ANOVA
f. Okula devam durumlarına	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler- ANOVA, TUKEY testi
g. Evde yaşayan kişi sayısına	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler- ANOVA
h. Matematik dersi devamsızlık durumuna	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler- ANOVA
i. Odasını paylaştığı kişilere göre farklılık göstermekte midir?	Nicel veri analizi- Betimsel İstatistikler- Parametrik İstatistikler- ANOVA
9- Ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile evdeki matematik dersine ilişkin eğitim etkinliklerine katılım alan puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?	Nicel veri analizi- Korelasyonel (Spearman)

10- Ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım sıklık puanları ile evdeki matematik dersine ilişkin eğitim etkinliklerine katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?	Nicel veri analizi- Korelasyonel (Spearman)
11- Ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?	Nicel veri analizi- Korelasyonel (Spearman)
12- Ailelerin evdeki matematik dersine ilişkin eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?	Nicel veri analizi- Korelasyonel (Spearman)

Bölüm 4

Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Bu bölümde araştırma sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Araştırma problemlerine ilişkin bulgular, yorumlar ve tartışma aşağıda verilen tematik başlıklar altında sunulmaktadır.

Ailelerin Okulda Gerçekleşen Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Ailelerin okuldaki genel eğitim süreçlerine katılımları hangi alanda olmaktadır? Şeklinde ifade edilen araştırmanın birinci alt problemine ilişkin bulgular yöneltilen anket formuna verilen cevapların incelenmesi sonucunda elde edilmiştir. Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılımı içeren 22 adet etkinliğin her bir maddesine katılma ve katılmama durumları Tablo 24'te sunulmuştur.

Tablo 24

Ailelerin Çocuklarının Okullarında Yapılan Eğitim Etkinliklerine Katılımları Alanlarına İlişkin Cevaplarının Dağılımları (n=300)

Okulda yapılan ve ailelerin katıldığı eğitim etkinlikleri	Katılma Durumları	(n)	(%)
1-Veli Toplantısına Katılma	Evet	262	87,3
	Hayır	38	12,7
	Toplam	300	100
2-Okul-Aile Birliği Toplantısına Katılma	Evet	113	37,7
	Hayır	187	62,3
	Toplam	300	100
3-Okuldaki Bilim ve Sanat Etkinliğine Katılma	Evet	40	13,3
	Hayır	260	86,7
	Toplam	300	100

4-Okul Gezileri	Evet	38	12,7
	Hayır	262	87,3
	Toplam	300	100
5-Kitap Toplama Etkinliği	Evet	66	22,0
	Hayır	234	78,0
	Toplam	300	100
6-Yardım Toplanması	Evet	71	23,7
	Hayır	229	76,3
	Toplam	300	100
7-Kermes Düzenleme	Evet	84	28,0
	Hayır	216	72,0
	Toplam	300	100
8-Sınıfı Ziyaret Etme	Evet	126	42,0
	Hayır	174	58,0
	Toplam	300	100
9-Sınıf Düzenine Yardım	Evet	54	18,0
	Hayır	246	82,0
	Toplam	300	100
10-Piknik Organizasyonu	Evet	60	20,0
	Hayır	240	80,0
	Toplam	300	100
11-Çocuğu Okula Bırakırken veya Okuldan Alırken Matematik Öğretmeniyle Ayaküstü Yapılan Görüşmeler	Evet	100	33,3
	Hayır	200	66,7
	Toplam	300	100
12-Ağaç Dikim Aktiviteleri	Evet	34	11,3
	Hayır	266	88,7
	Toplam	300	100
	Evet	122	40,7

13-Okul Aktiviteleri ile İlgili Olarak Öğretmenle Haberleşme	Hayır	178	59,3
	Toplam	300	100
14-Akademik Başarı ile İlgili Matematik Öğretmeniyle Haberleşme	Evet	108	36,0
	Hayır	192	64,0
	Toplam	300	100
15-Öğrenme Zorlukları ile İlgili Matematik Öğretmeniyle Haberleşme	Evet	101	33,7
	Hayır	199	66,3
	Toplam	300	100
16-Davranışsal Problemlerle İlgili Matematik Öğretmeniyle Görüşme	Evet	87	29,0
	Hayır	213	71,0
	Toplam	300	100
17-Belirli Gün ve Haftalar /Milli Bayramlar ile İlgili Anma ve Kutlama Etkinlikleri	Evet	95	31,7
	Hayır	205	68,3
	Toplam	300	100
18-Okul ve Sınıf Geceleri	Evet	27	9,0
	Hayır	273	91,0
	Toplam	300	100
19-Mezuniyet Töreni	Evet	196	65,3
	Hayır	104	34,7
	Toplam	300	100
20-WhatsApp İletişim Gruplarına Katılma	Evet	224	74,7
	Hayır	76	25,3
	Toplam	300	100
21-Webinarlara Katılma	Evet	37	12,3
	Hayır	263	87,7
	Toplam	300	100
22-Elektronik Derslere Katılımını Sağlama	Evet	174	58,0
	Hayır	126	42,0

Toplam	300	100
--------	-----	-----

Not: Etkinliklerin yanında belirtilen sayılar okulda gerçekleştirilen kaç adet etkinlik alanı olduğunu ifade etmektedir. Anketteki madde numarası değildir.

Tablo 24 incelendiğinde Van ilinde yer alan üç ilçede 2020-2021 eğitim öğretim yılında ortaokul düzeyinde çocukları olan velilerin beyanlarına dayalı olarak onların çocuklarının okullarında yürütülen eğitim etkinliklerinin neler olduğu ve bunlara katılım durumları gözlenmektedir. Tablo 24' e göre ailelerin %87,3'i (n=262) okulda veli toplantısı etkinliklerine katıldıklarını beyan ederken, %12,7'si (n=38) veli toplantısına katılmadıklarını belirtmiştir.

Okul aile birliği toplantılarına katılma durumuna ilişkin ise ailelerin %37,7'si (n=113) katıldıklarını ifade ederken, %62,3' ü (n=187) katılmadıklarını ifade etmiştir.

Okuldaki bilim sanat etkinliklerine katılım ile ilgili ailelerin %12,7'si (n=38 kişi) katıldıklarını ve %87,3'ü (n=262) katılmadıklarını belirtmiştir. Benzer oranlarda ailelerin %22'si (n= 66) okul gezilerine ve okullarda yapılan kitap toplama etkinliklerine katıldıklarını, %22'si (n=66) ise katılmadıklarını belirtmişlerdir. İhtiyaç sahipleri için yardım toplanması etkinliğine ailelerin %23,7'si (n=71) katıldıklarını, %76,3'ü (229) katılmadıklarını ifade ederken kermes düzenleme etkinliği için ise ailelerin %28'i (n=84) katıldıklarını, %72'si (n= 216) katılmadıklarını ifade etmişlerdir. Ailelerin %42'si (n=136) sınıf ziyaretinde bulduklarını, %58'i (n=174) bulunmadığını belirtirken; %18'inin (n=54) sınıf düzenine katkı sağladıklarını %82'si (n=246) bunu yapmadıklarını beyan etmiştir. Ailelerin %20'si (n=60) piknik organizasyonuna katıldıklarını, %80' i (n=240) katılmadıklarını ifade etmiştir.

Aileler çocuklarını okula bırakırken veya okuldan alırken matematik öğretmenleriyle ayaküstü görüşmeler yapıyor musunuz sorusuna %33,7 oranda (n=101) evet cevabını verirken, %66,3'ü (n=199) hayır cevabını vermiştir. Öğrenme zorluklarıyla ilgili Matematik öğretmeniyle haberleşme sorusuna ise %33,7 evet cevabını (n=101 kişi) verirken, %66,3 (199 kişi) hayır cevabını vermiştir.

Davranışsal problemlerle ilgili matematik öğretmeniyle haberleşme sorusuna %29 (n=87 kişi) evet cevabını verirken, %71 (n=213) hayır cevabını vermiştir. Aileler belirli gün ve haftalar/Milli Bayramlar ile ilgili anma ve kutlama etkinliklerine katılır mısınız soruna %31,7 evet (n=95) cevabını verirken, %68,3'i (n=205) hayır cevabını vermiştir. Ailelerden %9'u (n=7) okul ve sınıf geceleri etkinliğine katılımlarını evet olarak işaretlerken, %91'i (n=273) hayır seçeneğini işaretlemiştir.

Mezuniyet töreni etkinliğine %65,3'ü (n= 196 kişi) evet işaretlerken, %34,7'si (n=104) hayır işaretlemiştir. Ailelerin WhatsApp iletişim gruplarına katılma durumunu %74,7'si (n=224) evet işaretlerken, %25,3'ü (n=76) hayır işaretlemiştir. Webinarlara katılmada ailelerden %12,3'ü (37 kişi) evet işaretlerken geriye kalan %87,7'si (n=263) hayır işaretlemiştir. Elektronik derslere katılımı sağlama etkinliğine %58 (174 kişi) evet derken, %42 (n= 126) hayır şeklinde cevap vermiştir.

Ailelerin okuldaki eğitim etkinliklerine katılım oranları en çok olandan en az olana doğru sırasıyla veli toplantısına katılma (n=262), WhatsApp iletişim gruplarına katılma(n=224), mezuniyet törenine katılma (n=196), elektronik derslere katılım sağlama(n= 174), sınıfı ziyaret etme (n=126), okul-aile birliği toplantısına katılma(n=113), akademik başarı ile ilgili matematik öğretmeniyle haberleşme (n=108), öğrenme zorlukları ile ilgili matematik öğretmeniyle haberleşme (n=101), matematik öğretmeniyle ayaküstü yapılan görüşmeler (n=100), belirli gün ve haftalar / milli bayramlar ile ilgili anma ve kutlama etkinlikleri (n=95), davranışsal problemlerle ilgili matematik öğretmeniyle görüşme (n=87), kermes düzenleme (n=84), yardım toplanması (n=71), kitap toplama etkinliği (n=66), piknik organizasyonu(n=60), sınıf düzenine yardım (n= 54), okuldaki bilim ve sanat etkinliğine katılma (n=40), okul gezileri (n=38), webinarlara katılma (n=37) , ağaç dikim aktiviteleri (n=34), okul ve sınıf geceleri (n=27) şeklindedir.

Özetle ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alanları incelenmiş katılıp katılmama durumlarına göre belirlenen 22 adet okulda gerçekleştirilen etkinlik alanından

velilerin beyanlarına dayalı olarak en çok veli toplantısına katılım sağladıkları, en az ise okul ve sınıf geceleri etkinliklerine katılım sağladıkları tespit edilmiştir.

Alinyazında ailelerin (ebeveynlerin) eğitime katılımlarının olumlu etkileri üzerinde çok fazla sayıda çalışma mevcuttur (Chen, 2008). Anaokulu düzeyinde ve ilkokulda ortaokul ve lise düzeyine göre çok daha yüksek bir ebeveyn katılımı oranı vardır ve sonuç olarak, eğitime ebeveyn katılımına ilişkin alan yazındaki araştırmaların çoğu küçük çocuklar ve aileleri ile yapılmıştır. Daha büyük öğrencilerin eğitimine veli katılımı üzerine yapılan araştırmalar sınırlıdır. Ancak son yıllarda ortaokul ve lise öğrencileri ve aileleri ile daha fazla araştırma yapılmıştır. Bu araştırma, ebeveyn katılımının daha büyük öğrencilerle olumlu başarıyı ve duygusal sonuçları teşvik etmede çok faydalı olmaya devam ettiğini göstermektedir (Cotton & Savard, 1982; Dombusch & Ritter, 1988; Fehrmann ve ark., 1987; Lara & Saracocostti, 2019; Lau ve ark., 2011).

Araştırmacılar, öğrenciler ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinde aile katılımının görülme sıklığı ve katılım türlerinde bazı farklılıklar belirlemişlerdir (Castro ve ark., 2015; Christenson & Reschly, 2010; Hotz & Pantano, 2015). Daha üst eğitim düzeylerinde eğitim programları daha karmaşık, her öğrencinin birkaç öğretmenin olması daha büyük öğrencilerin ebeveynlerinden bir miktar ayrılık ve bağımsızlık duygusu oluşturmaları bu düzeylerde okul aile iş birliği ve ailelerin eğitim etkinliklerine katılma düzeylerini, katılım alanlarını etkilemektedir. Bu nedenlerden dolayı, daha küçük çocukları olan ebeveynler tarafından yapılan ebeveyn katılımı türleri ve sıklığı ileriki sınıflarda ve eğitim kademelerinde çok yararlı ve gerekli görülmeyebilir. Bu nedenle, daha büyük öğrencilerle veli katılımının etkinliğine ilişkin araştırmalar, genellikle farklı katılım biçimlerine odaklanmaktadır. Bu düzeyde ebeveynlerden ev ödevlerini izleme, öğrencilerin ortaokul ve lise sonrası planlar yapmalarına ve bu planları destekleyen dersleri seçmelerine yardımcı olma, başarı için ödüller konusunda ebeveyn-okul iş birliği ve davranışsal iyileştirmelerin yanı sıra öğrencilerin gelişimi hakkında düzenli ev okulu iletişimi sağlama ve okulun düzenlediği etkinliklere veli katılımı gibi bazı beklentiler vardır (Garbacz ve ark., 2017). Bu bakımdan

araştırma ailelerin ileri seviyedeki sınıflarda da katılımlarının gerekli ve önemli olduğunu göstermektedir. Tüm eğitim kademelerinde aile katılımı akademik başarı üzerinde etkili olan ve dikkat çeken bir durum olmaktadır (Lindberg, 2017).

Aile katılım alanları sınıf seviyesi ya da okul kademesi arttıkça farklılaşarak devam etmiş olsa da (Christenson & Reschly, 2010), mevcut araştırma bulgularına göre veli katılımı veliler tarafından en çok katılım sağlanan alan olmuştur. Veli toplantıları çocukların gelişimleri ve iş birliği adına önemli bir etkinliktir (Gültekin, 2008). Ailelerin veli toplantısına katılımları ve diğer etkinliklere katılımları göz önünde bulundurulduğunda eğitime katılıma önem verdikleri ve bu uygulamalara dahil olmak istedikleri düşünülebilir. Güven'in (2011) çalışmasında da ailelerin eğitim etkinliklerine katılma isteklerinin olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre ailelerin en az katılım sağladığı etkinlik okul ve sınıf geceleri etkinlikleri olmuştur. Bazı alanlarda katılımın düşük olması okulların etkinlikleri gerçekleştirme düzeylerinin düşük olmasından ve ailelerin okul etkinliklerine katılımının artması için teşvik edilmesinin gerekliliğini göstermektedir (Lindberg, 2014). Alan yazında her düzeyde eğitime ebeveyn katılımı ile ilgili yapılan çalışmalar başarıyı ve duygusal kazanımları teşvik etmede bu katılımın etkili olduğunu göstermektedir ve okullar bu katılımı sürdürmeye teşvik edilmektedir (Catalano & Catalano, 2014; Jeynes, 2012). Katılımın az olduğu alanlarda okul olarak velilerin teşvik edilmesine önem verilmesi gerekmez. Epstein (1995) ailelerin okul etkinliklerine katılım sağlayarak okul ve öğretmenlerin önemini fark ettiklerini ve bu yönde kendilerinin de çalışacaklarını ve etkili olacaklarını belirtmiştir. Hara ve Burke (1998) tarafından yapılan çalışmada aile programına katılan ailelerde okulda gerçekleştirilen etkinliklere de katılımın arttığı ve bu durumun çocukları üzerine de olumlu yansıdığı belirtilmiştir.

Ailelerin katılım alanlarının okulda gerçekleşen etkinliklerine yönelik bulgu, yorum ve tartışmaları içeren başlıkta ailelerin hangi etkinliklere katılım gösterdiği ve hangi etkinliklere katılım göstermedikleri üzerinde yoğunlaşmış ve bu alt probleme ait bulgular ve aynı

şekilde yorumlar ve tartışma kısmı üzerinde durulmuştur. Bunu takip eden başlıkta ailelerin okuldaki etkinliklere katılım sıklıklarına yönelik kısım üzerinde durulmuştur.

Ailelerin Okulda Gerçekleşen Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklıklarına Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Ailelerin okuldaki genel eğitim süreçlerine katılımları hangi sıklıkta olmaktadır?

Şeklinde ifade edilen araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin bulgular yöneltilen anket formuna verilen cevapların incelenmesi sonucunda elde edilmiştir. Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklıklarına yönelik bulgular Tablo 25'te sunulmuştur.

Tablo 25

Ailelerin Çocuklarının Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Sıklıklarına İlişkin Dağılımları

13.Veli Toplantısına Katılma Sıklığı	n	%
0 (Yapılmamaktadır)	2	0,7
1 (Vakit Bulamıyorum)	21	7,0
2 (Nadiren)	21	7,0
3 (Bazen)	43	14,3
4 (Sıklıkla)	46	15,3
5 (Her Zaman)	167	55,7
Toplam	300	100,0
14.Okul-Aile Birliği Toplantısına Katılma Sıklığı	n	%
0 (Yapılmamaktadır)	53	17,7
1 (Vakit Bulamıyorum)	9	19,7
2 (Nadiren)	27	9,0
3 (Bazen)	63	21,0
4 (Sıklıkla)	30	10,0
5 (Her Zaman)	68	22,7
Toplam	300	100,0

15.Bilim Sanat Etkinliğine Katılım Sıklığı	n	%
0 (Yapılmamaktadır)	78	26,0
1 (Vakit Bulamıyorum)	80	26,7
2 (Nadiren)	49	16,3
3 (Bazen)	59	19,7
4 (Sıklıkla)	12	4,0
5 (Her Zaman)	22	7,3
Toplam	300	100,0
16.Okul Gezilerine Katılım Sıklığı	n	%
0 (Yapılmamaktadır)	123	41,0
1 (Vakit Bulamıyorum)	89	29,7
2 (Nadiren)	32	10,7
3 (Bazen)	25	8,3
4 (Sıklıkla)	9	3,0
5 (Her Zaman)	22	7,3
Toplam	300	100,0
17. Kitap Toplama Etkinliğine Katılım Sıklığı	n	%
0 (Yapılmamaktadır)	30	10
1 (Vakit Bulamıyorum)	89	29,7
2 (Nadiren)	70	23,3
3 (Bazen)	47	15,7
4 (Sıklıkla)	23	7,7
5 (Her Zaman)	41	13,7
Toplam	300	100,0
18.Yardım Toplama Etkinliğine Katılım Sıklığı	n	%
0 (Yapılmamaktadır)	92	30,7
1 (Vakit Bulamıyorum)	37	12,3
2 (Nadiren)	41	13,7
3 (Bazen)	68	22,7

4 (Sıklıkla)	32	10,7
5 (Her Zaman)	30	10,0
Toplam	300	100,0

19.Kermes Düzenleme Etkinliğine Katılım Sıklığı	n	%
---	---	---

---

0 (Yapılmamaktadır)	90	30,0
1 (Vakit Bulamıyorum)	43	14,3
2 (Nadiren)	52	17,3
3 (Bazen)	42	14,0
4 (Sıklıkla)	27	9,0
5 (Her Zaman)	46	15,3
Toplam	300	100,0

20.Sınıf Ziyareti Katılım Sıklığı	n	%
-----------------------------------	---	---

---

1 (Aklıma Gelmiyor)	16	5,3
2 (Nadiren)	53	17,7
3 (Bazen)	134	44,7
4 (Sıklıkla)	62	20,7
5 (Her Zaman)	35	11,7
Toplam	300	100,0

---

21. Sınıf Düzenine Yardım Sıklığı	n	%
-----------------------------------	---	---

---

1 (Yardım Etmem)	125	41,7
2 (Nadiren)	59	19,7
3 (Bazen)	58	19,3
4 (Sıklıkla)	21	7,0
5 (Her Zaman)	37	12,3
Toplam	300	100,0

---

22. Piknik Organizasyonuna Yardım Sıklığı	n	%
---	---	---

---

0 (Yapılmamaktadır)	138	46,0
1 (Vakit Bulamıyorum)	57	19,0
2 (Nadiren)	25	8,3

3 (Bazen)	30	10,0
4 (Sıklıkla)	21	7,0
5 (Her Zaman)	29	9,7
Toplam	300	100,0

23. Matematik Öğretmeniyle Ayaküstü Görüşme Sıklığı	n	%
0 (Karşılaşmadık)	4	1,3
1 (Aklıma Gelmiyor)	61	20,3
2 (Nadiren)	62	20,7
3 (Bazen)	110	36,7
4 (Sıklıkla)	39	13,0
5 (Her Zaman)	24	8,0
Toplam	300	100,0

24. Ağaç Dikim Aktivitesine Katılım Sıklığı	n	%
0 (Yapılmamaktadır)	112	37,3
1 (Vakit Bulamıyorum)	86	28,7
2 (Nadiren)	32	10,7
3 (Bazen)	37	12,3
4 (Sıklıkla)	15	5,0
5 (Her Zaman)	18	6,0
Toplam	300	100,0

25. Okul Aktiviteleri ile İlgili Bilgileri Öğrenme Sıklığı	n	%
0 (Yapılmamaktadır)	40	13,3
1 (Vakit Bulamıyorum)	42	14,0
2 (Nadiren)	40	13,3
3 (Bazen)	63	21,0
4 (Sıklıkla)	53	17,7
5 (Her Zaman)	62	20,7
Toplam	300	100,0

26. Akademik Başarı ile İlgili Matematik Öğretmeninden Bilgi Alma Sıklığı	n	%
---	---	---

1 (Fırsatım Olmuyor)	43	14,3
2 (Nadiren)	53	17,7
3 (Bazen)	100	33,3
4 (Sıklıkla)	50	16,7
5 (Her Zaman)	54	18,0
Toplam	300	100,0

27. Öğrenme Zorluklarıyla İlgili Matematik Öğretmeniyle Haberleşme Sıklığı	n	%
1 (Fırsatım Olmuyor)	49	16,3
2 (Nadiren)	49	16,3
3 (Bazen)	108	36,0
4 (Sıklıkla)	49	16,3
5 (Her Zaman)	45	15,0
Toplam	300	100,0

28. Davranışsal Problemlerle İlgili Matematik Öğretmeniyle Görüşme Sıklığı	n	%
1 (Davranışsal Sıkıntı Yaşamıyor)	101	33,7
2 (Nadiren)	39	13,0
3 (Bazen)	77	25,7
4 (Sıklıkla)	46	15,3
5 (Her Zaman)	37	12,3
Toplam	300	100,0

29. Anma ve Kutlama Etkinliklerine Katılım Sıklığı	n	%
0 (Yapılmamaktadır)	19	6,3
1 (Vakit Bulamıyorum)	72	24,0
2 (Nadiren)	49	16,3
3 (Bazen)	67	22,3
4 (Sıklıkla)	31	10,3
5 (Her Zaman)	62	20,7
Toplam	300	100,0

30. Okul ve Sınıf Gecelerine Katılım Sıklığı	n	%
0 (Yapılmamaktadır)	131	43,7
1 (Katılmam)	80	26,7
2 (Nadiren)	25	8,3
3 (Bazen)	35	11,7
4 (Sıklıkla)	16	5,3
5 (Her Zaman)	13	4,3
Toplam	300	100,0
31. Mezuniyet Törenine Katılım Durumu Sıklığı	n	%
0 (Yapılmamaktadır)	36	12,0
1 (Katılmam)	31	10,3
2 (Katılırim)	233	77,7
Toplam	300	100,0
32. WhatsApp İletişim Gruplarına Katılım Sıklığı	n	%
0 (Oluşturulmamıştır)	10	3,3
1 (Katılmam)	23	7,7
2 (Nadiren)	17	5,7
3 (Bazen)	39	13,0
4 (Sıklıkla)	43	14,3
5 (Her Zaman)	168	56,0
Toplam	300	100,0
33 Webinarlara Katılım Sıklığı	n	%
0 (Yapılmamaktadır)	111	37
1 (Vakit Bulamıyorum)	71	23,7
2 (Nadiren)	31	10,3
3 (Bazen)	46	15,3
4 (Sıklıkla)	23	7,7
5 (Her Zaman)	18	6,0
Toplam	300	100,0

34. Elektronik Matematik Derslerine Katılımı Sağlama Sıklığı	n	%
0 (Durumum Yok)	5	1,7
1 (Fırsatım Olmuyor)	47	15,7
2 (Nadiren)	24	8,0
3 (Bazen)	46	15,3
4 (Sıklıkla)	52	17,3
5 (Her Zaman)	126	42,0
Toplam	300	100,0
35. Okula Gelme Sıklığı	n	%
1 (Gelemiyorum)	18	6,0
2 (Dönemde Birkaç Defa)	68	22,7
3 (Ayda Birkaç Defa)	97	32,3
4 (Haftada Birkaç Defa)	59	19,7
5 (Her Gün)	58	19,3
Toplam	300	100,0
36. Matematik Başarısını Arttırmak için Matematik Öğretmeniyle İş Birliği Yapma Sıklığı	n	%
1 (Fırsatım Olmuyor)	38	12,7
2 (Nadiren)	41	13,7
3 (Bazen)	80	26,7
4 (Sıklıkla)	55	18,3
5 (Her Zaman)	86	28,7
Toplam	300	100,0

Tablo 25 incelendiğinde 2020-2021 eğitim öğretim yılında ortaokul düzeyinde çocukları olan velilerin (n=300) beyanlarına dayalı olarak ailelerin okullarda yürütülen genel eğitim etkinliklerine katılım sıklıklarına göre hangi etkinliğe hangi düzeyde katıldıkları sayı ve bunlara ait yüzde ile ifade edilmiştir. Ailelerin katılım sıklık tablosu incelendiğinde en çok katılım sağlama durumu 5 rakamıyla ifade edilirken en az katılım durumu 1 rakamıyla ifade

edilmiştir. Ayrıca okulda etkinliğin yapılıp yapılmama durumu da göz önüne alınarak okulda etkinliğin yapılmamasını ifade edecek bir seçenek de anket formunun üzerinde sunulmuş ve Tablo 25 üzerinde de belirtilmiştir. Bu maddeye ilişkin rakam 0 olarak belirlenmiştir.

Tablo 25 incelendiğinde 13. maddeye ait Ne kadar sıklıkla veli toplantısına katılırsınız? ifadesine verilen cevapların dağılımında 300 (%100) veliden 167'si (%55,7) her zaman, 46'sı (%15,3) sıklıkla, 43'ü (%14,3) bazen, 21'i (%7) nadiren, 21'i (%7) vakit bulamıyorum ve 2'si (%0,7) etkinlik yapılmamaktadır şeklinde cevap verilmiştir.

14. Ne kadar sıklıkla okul-aile birliği toplantısına katılırsınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 68'i (%22,7) her zaman, 30'u (%10) sıklıkla, 63'ü (%21) bazen, 27'si (%9) nadiren, 59'u (%19,7) vakit bulamıyorum ve 53'ü (%17,7) yapılmamaktadır şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

15. Ne kadar sıklıkla okuldaki bilim ve sanat etkinliklerine katılırsınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 22'si (%7,3) her zaman, 12'si (%4) sıklıkla, 59'u (%19,7) bazen, 49'u (%16,3) nadiren, 80'i (%26,7) vakit bulamıyorum ve 78'i (%26) yapılmamaktadır şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

16. Ne kadar sıklıkla okul gezilerine katılırsınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 22'si (%7,3) her zaman, 9'u (%3) sıklıkla, 25'i (%8,3) bazen, 32'si (%10,7) nadiren, 89'u (%29,7) vakit bulamıyorum ve 123'ü (%41) yapılmamaktadır şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

17. Ne kadar sıklıkla kitap toplama etkinliğine katılırsınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 41'i (%13,7) her zaman, 23'ü (%7,77) sıklıkla, 47'si (%15,7) bazen, 70'i (%23,3) nadiren, 89'u (%29,7) vakit bulamıyorum ve 30'u (%10) yapılmamaktadır şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

18. Ne kadar sıklıkla maddi durumu uygun olmayan çocuklar için yardım toplanmasına katılırsınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 30'u (%10) her

zaman, 32'si (%10,7) sıklıkla, 68'i (%22,7) bazen, 41'i (%13,7) nadiren, 37'si (%12,3) vakit bulamıyorum ve 92'si (%30,7) yapılmamaktır şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

19. Ne kadar sıklıkla kermes düzenlenmesine yardımcı olursunuz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 46'si (%15,3) her zaman, 27'si (%9) sıklıkla, 42'si (%14) bazen, 52'si (%17,3) nadiren, 43'ü (%14,3) vakit bulamıyorum ve 90'ı (%30) yapılmamaktır şeklinde cevap verildiği tespit edilmiştir.

20. Ne kadar sıklıkla çocuğunuzun sınıfını ziyaret edersiniz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 35'i (%11,7) her zaman, 62'si (%20,7) sıklıkla, 134'ü (%44,7) bazen, 53'ü (%17,7) nadiren ve 16'sı (%5,3) aklıma gelmiyor şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

21. Ne kadar sıklıkla sınıf düzenine yardım edersiniz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 37'si (%12,3) her zaman, 21'i (%7) sıklıkla, 58'i (%19,3) bazen, 59'sı (%19,7) nadiren ve 125'i (%41,7) yardım etmem şeklinde cevap verildiği tespit edilmiştir.

22. Ne kadar sıklıkla piknik organizasyonuna yardım edersiniz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 29'u (%9,7) her zaman, 21'i (%7) sıklıkla, 30'u (%10) bazen, 25'i (%8,3) nadiren, 57'si (%19) vakit bulamıyorum ve 138'i (%46) yapılmamaktır şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

23. Ne kadar sıklıkla çocuğunuzu okula bırakırken veya okuldan alırken matematik öğretmeniyile ayaküstü görüşürsünüz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 24'ü (%8) her zaman, 39'u (%13) sıklıkla, 110'u (%36,7) bazen, 62'si (%20,7) nadiren, 61'i (%20,3) aklıma gelmiyor ve 4'ü (%1,3) karşılaşmadık şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

24. Ağaç dikim aktivitesi olduğunda ne kadar sıklıkla katılırsınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 18'i (%6) her zaman, 15'i (%5) sıklıkla, 37'si (%12,3) bazen, 32'si (%10,7) nadiren, 86'sı (%28,7) vakit bulamıyorum ve 112'si (%37,3) yapılmamaktadır şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

25. Okul Aktiviteleri ile ilgili bilgileri ne kadar sıklıkla öğrenmeye çalışırsınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 62'si (%20,7) her zaman, 53'ü (%17,7) sıklıkla, 63'ü (%21) bazen, 40'ı (%13,3) nadiren, 42'si (%14) fırsatım olmuyor ve 40'ı (%13,3) yapılmamaktadır şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

26. Öğrencinin akademik başarısı ile ilgili matematik öğretmeninizden ne kadar sıklıkla bilgi alırsınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 54'ü (%18) her zaman, 50'si (%16,7) sıklıkla, 100'ü (%33,3) bazen, 53'ü (%17,7) nadiren ve 43'ü (%14,3) fırsatım olmuyor şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

27. Öğrencinin öğrenme zorluklarıyla ilgili ne kadar sıklıkla matematik öğretmeniyle haberleşirsiniz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 45'i (%15) her zaman, 49'u (%16,3) sıklıkla, 108'i (%36) bazen, 49'u (%16,3) nadiren ve 49'u (%16,3) fırsatım olmuyor şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

28. Öğrencinin davranışsal problemleriyle ilgili ne kadar sıklıkla matematik öğretmeniyle görüşürsünüz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 37'si (%12,3) her zaman, 46'sı (%15,3) sıklıkla, 77'si (%25,7) bazen, 39'u (%13) nadiren ve 101'i (%33,7) davranışsal sıkıntı olmuyor şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

29. Belirli gün ve haftalar / milli bayramlar ile ilgili anma ve kutlama etkinlikleri olduğunda ne kadar sıklıkla katılırsınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 62'si (%20,7) her zaman, 31'i (%10,3) sıklıkla, 67'si (%22,3) bazen, 49'u (%16,3) nadiren ve 72'si (%24) katılmam ve 19'u (%6,3) yapılmamaktadır şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

30. Okul ve sınıf geceleri olduğunda ne kadar sıklıkla katılırsınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 13'ü (%4,3) her zaman, 16'sı (%5,3) sıklıkla, 35'i (%11,7) bazen, 25'i (%8,3) nadiren ve 80'i (%26,7) katılmam ve 131'i (%43,7) yapılmamaktadır şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

31. Çocuğunuzun mezuniyet töreni olduğunda katılır mısınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 233'ü (%77,7) katılırim, 31'i (%10,3) katılmam ve 36'sı (%12) yapılmamaktır şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

32. Ne kadar sıklıkla okuldaki WhatsApp iletişim gruplarına katılırsınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 168'i (%56) her zaman, 43'ü (%14,3) sıklıkla, 39'u (%13) bazen, 17'si (%5,7) nadiren ve 23'ü (%7,7) katılmam ve 10'u (%3,3) oluşturulmamıştır şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

33. Ne kadar sıklıkla okulda gerçekleşen webinarlara katılırsınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 18'i (%6) her zaman, 23'ü (%7,7) sıklıkla, 46'sı (%15,3) bazen, 31'i (%10,3) nadiren ve 71'i (%23,7) katılmam ve 111'i (%37) yapılmamaktadır şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

34. Ne kadar sıklıkla çocuğunuzun elektronik olan matematik derslerine katılımını sağlamaktasınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 126'sı (%42) her zaman, 52'si (%17,3) sıklıkla, 46'sı (%15,3) bazen, 24'ü (%8) nadiren ve 47'si (%15,7) fırsatım olmuyor ve 5'i (%1,7) durumum yok şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

35. Okula ne kadar sıklıkla gelirsiniz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 58'i (%19,3) her gün, 59'u(%19,7) haftada birkaç defa, 97'si (%32,3) ayda birkaç defa, 68'i (%22,7) dönemde birkaç defa ve 18'i (%6) gelemiyorum şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

36. Çocuğunuzun matematik başarısını artırmak için ne kadar sıklıkla matematik öğretmeni ile iş birliği yapıyorsunuz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 86'sı (%28,7) her zaman, 55'i (%18,3) sıklıkla, 80'i (%26,7) bazen, 41'i (%13,7) nadiren ve 36'sı (%12,7) fırsatım olmuyor şeklinde cevaplar elde edilmiştir.

Yukarıda verilen betimsel istatistikler hangi eğitim alanına hangi sıklıkta katılır durumunu vermektedir. Bu bilgiler doğrultusunda Tablo 25' e göre ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerinden (her zaman, sıklıkla, bazen, nadiren seçenekleri dikkate alınarak yüzde hesaplanmış, katılmam ve okulda yapılmamaktadır maddeleri dahil edilmemiştir)

katıldıkları eğitim etkinliklerinin yüzdelerine baktığımızda yüzde olarak en çoktan en aza doğru sırasıyla: Sınıfı ziyaret etme (%94,7), okula gelme (%94), veli toplantısına katılma (%92,3), WhatsApp iletişim gruplarına katılma (%89), akademik başarı ile ilgili matematik öğretmeniyle haberleşme (%85,7), öğrenme zorlukları ile ilgili matematik öğretmeniyle haberleşme (%83,7), elektronik derslere katılımını sağlama (%82,7), çocuğu okula bırakırken veya okuldan alırken matematik öğretmeniyle ayaküstü yapılan görüşmeler (%78,3), mezuniyet töreni (%77,7) okul aktiviteleri ile ilgili olarak öğretmenle haberleşme (%72,7), belirli gün ve haftalar /milli bayramlar ile ilgili anma ve kutlama etkinlikleri (%69,7), davranışsal problemlerle ilgili matematik öğretmeniyle görüşme (%66,3), okul-aile birliği toplantısına katılma (%62,7), kitap toplama etkinliği (%60,3), sınıf düzenine yardım (%58,3), yardım toplanması (%57), kermes düzenleme (%55,7), okuldaki bilim ve sanat etkinliğine katılma (%47,3) webinarlara katılma (%39,3), piknik organizasyonu (%35), ağaç dikim aktiviteleri (%34), okul ve sınıf geceleri (%29,7), okul gezileri (%29,3) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Ailelerin okulda katıldıkları genel eğitim etkinliklerinden en az sıklıkla katıldıkları eğitim etkinlikleri okul ve sınıf geceleri etkinliği ve okul gezisi etkinliği olarak tespit edilmiştir.

Ayrıca Tablo 25'teki veriler incelendiğinde ailelerin okuldaki eğitim etkinliklerine katılım sıklıklarının yanında etkinliklerin okul içerisinde düzenlenip düzenlenmemesi hakkında da bilgi sahibi olunmuştur. Bu durumdan bazı etkinliklerin okul içerisinde hiç gerçekleşmediği bilgisi edinilmektedir. Ailelerin beyanlarına dayanarak bazı okul eğitimi etkinliklerinin okulda gerçekleştirilmeme durumlarından en çok yapılmadığı ifade edilen etkinlikler madde 30 okul ve sınıf geceleri etkinliği ve madde 16 okul gezileri etkinliği olduğu tespit edilmiştir. Katılım sıklıklarının en az olduğu etkinliklerin aynı zamanda okulda da en az gerçekleştirilen etkinliklerden olduğu tespit edilmiştir. Bu iki etkinlik hem okul tarafından en çok gerçekleştirilmeme yüzdeliğine sahipken hem de ailelerin katılmama yüzdesinin en çok olduğu iki etkinlik olmuştur.

Bu çalışmada ailelerin okulda gerçekleştirilen eğitim süreçlerine katılım sıklıkları üzerine inceleme yapılmıştır. Okul katılım alanlarının her bir maddesi için katılım sıklığı incelenip, her zaman, sıklıkla, bazen, nadiren seçeneklerinin işaretlendiği maddeler dikkate alınmıştır. Bu bulgulardan çıkarılan sonuç sınıfı ziyaret etme, okula gelme ve veli toplantısına katılma, WhatsApp iletişim gruplarına katılma, akademik başarı ile ilgili matematik öğretmeniyle haberleşme etkinliklerinin veliler tarafından daha sıklıkla katıldığı tespit edilmiştir. WhatsApp iletişim gruplarına katılımın artması veliler ve öğretmenler arasındaki iletişimini kolaylaştırmış ve ekonomik bir hale getirmiştir (Balcı ve Şahin, 2018). Pandemi etkisiyle iletişim gruplarına katılım sıklığında artış olmuş ve araştırma bulgularına da bu durum yansımıştır. Aileler ve öğretmenler yüz yüze görüşme durumlarının azalmasından dolayı iletişime geçme durumlarını pratik ve kolay yöntemlerle gerçekleştirmeye yönelmiş bu sayede hem zamandan hem de okula gelmek için yapılacak maliyetlerden yana bir azalma gerçekleşmiştir. Uygulamanın gerçekleştirildiği konum göz önüne alındığında ailelerin bir kısmının okuldan uzakta köyde yaşadığı öğrencilerin taşınmalı eğitimle okula devam ettikleri de düşünüldüğünde aileler açısından iletişim grupları çok faydalı olmuştur. Öğretmenler tarafından çok kişiye ulaşmaya olanak sağlayan WhatsApp uygulaması (Yazıcı, 2015) fazlaca tercih edilmiştir. Ayrıca pandemi dönemi içerisinde gerçekleştirilen bazı araştırmalar mevcut araştırma bulgularını desteklemektedir (Bayburtlu, 2020; Pınar & Dönel- Akgül, 2020; Yurtbakan & Akyıldız, 2020).

Okul ve sınıf geceleri, okul gezileri etkinliklerinde ailelerin katılım oranı ve sayısı en düşük çıkan etkinlik alanı olduğu ve bu etkinliklere ailelerin pek dahil olmadığı tespit edilmiştir. Velilerin okulda yürütülen genel eğitim etkinliklerine katılımları bazen düşük olmakta bu sebeple velilerin dahil edilmesi yönünde çabaların artırılması gerekmektedir (Griffin & Steen, 2010). Balkar'a (2009) göre öğretmenler velilerle yakın iletişim kurarsa, velilerin okul ile olan iletişimleri artacak bu sebeple de etkinliklere katılım sıklıkları artacaktır. Gürşimşek'in (2003) yaptığı araştırma sonuçlarında ailelerin eğitim düzeyine katılması

durumunda çocukların gelişim düzeyleri olumlu etkilenmekte ve ailelerin katılım etkinliklerinin zenginleştirilmesi önemli olmaktadır.

Ailelerin okulda gerçekleşen genel eğitim süreçlerine ait katılım alan ve katılım sıklığına yönelik bulgu, yorum ve tartışma kısmının ele alınmasından sonra ailelerin evdeki matematik eğitim süreçlerine yönelik katılım alan ve katılım sıklık durumları ele alınmıştır. Bir sonraki başlıkta ailelerin evde matematik eğitimine ilişkin eğitim süreçlerine katılım alanlarına yönelik kısım ele alınmıştır.

Ailelerin Evde Matematik Eğitime İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Ailelerin evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılımları hangi alanlarda olmaktadır? Şeklinde ifade edilen araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin bulgular yöneltilen anket formuna verilen cevapların incelenmesi sonucunda elde edilmiştir. Evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılımı içeren 12 adet etkinliğin her bir maddesine katılma ve katılmama durumları Tablo 26'da sunulmuştur.

Tablo 26

Ailelerin Çocuklarının Evdeki Eğitim Süreçlerine Katılımları Alanlarına İlişkin Dağılımları

Evde yapılan eğitim etkinlikleri	Katılım Durumları	(n)	(%)
1. Matematik Dersi Ev Ödevlerine Yardım	Evet	198	66
	Hayır	102	34
	Toplam	300	100
2. Evde Okuma Etkinliği	Evet	169	56,3
	Hayır	131	43,7
	Toplam	300	100
3. Matematik Dersi Ev Ödevlerini Kontrol Etme	Evet	197	65,7
	Hayır	103	34,3

	Toplam	300	100
4.Oyun Yardımıyla Matematik Dersine Yardım	Evet	103	34,3
	Hayır	197	65,7
	Toplam	300	100
5.Matematik Dersiyle İlgili Materyal Hazırlama	Evet	136	45,3
	Hayır	164	54,7
	Toplam	300	100
6.Çocuklarla Televizyon Programlarını Eğitsel Açıdan Tartışma	Evet	106	35,3
	Hayır	196	64,7
	Toplam	300	100
7.Çocuklara Matematikle İlgili Hikâye Anlatma	Evet	65	21,7
	Hayır	235	78,3
	Toplam	300	100
8.Çocuğun Okuldaki Matematik Dersi Hakkında Sohbet Etme	Evet	228	76,0
	Hayır	72	24,0
	Toplam	300	100
9.Çocuğun Matematik Dersi ile İlgili Çalışma Düzeni İçin Ev Kuralları Belirleme	Evet	139	46,3
	Hayır	161	53,7
	Toplam	300	100
10.Etkileşimli Kitap Okuma	Evet	134	44,7
	Hayır	166	55,3
	Toplam	300	100
11.Uzaktan Eğitim Etkinliklerine Katılma	Evet	182	60,7
	Hayır	118	39,3
	Toplam	300	100
12.Materyal Hazırlama	Evet	156	52
	Hayır	144	48
	Toplam	300	100

Tablo 26'da ailelerin çocuklarının evdeki matematiksel eğitim süreçlerine katılım alanlarına ilişkin betimsel istatistikleri verilmektedir. Tablo 26'ya göre ailelerin %66'sı (n= 198 kişi) matematik dersi ev ödevlerine yardım ettiklerini, %34'ü ise etmediklerini (n= 102 kişi) belirtmiştir.

Evde okuma etkinliğine ise ailelerin %56,3'ü (n= 169 kişi) evet katılıyorum %43,7'si (n=131) de hayır katılmıyorum seçeneğini işaretlerken matematik dersi ev ödevlerini kontrol etme etkinliğine %65,7'si (n=197) evet, %34,3'ü (103 kişi) ise hayır katılmıyorum şeklinde işaretlemeye bulunmuştur.

Ailelerden %34,3'ü (n= 103) oyun yardımıyla matematik dersine yardım ettiklerini beyan ederken, %65,7'si (n= 197 kişi) ise bunu yapmadıklarını ifade etmişlerdir.

Matematik dersiyle ilgili materyal hazırlama etkinliğine ailelerin %45,3'ü (n=136) evet katılıyorum derken, %54,7'si (n= 164 kişi) hayır katılmıyorum şeklinde açıklamada bulunurken ailelerin %35,3'ü (n=106) çocuklarla televizyon programlarını eğitsel açıdan tartıştıklarını, %64,7'si (196 kişi) ise bunu yapmadıklarını belirtmiştir.

Evde çocuklara matematikle ilgili hikaye anlatma etkinliği için aileler %21,7 (n=65) evet %78,3 (n=235) hayır beyanında bulunmuştur.

Çocukların matematik dersine düzenli çalışma için ev kuralları belirler misiniz maddesine ailelerin %46,3 (n= 139) evet, %53,7 (n=161) hayır; etkileşimli kitap okuma etkinliğine ise ailelerin %44,7'si (n=134) evet, %55,3'ü (166 kişi) hayır yanıtını vermiştir.

Aileler uzaktan eğitim etkinliklerine katılma maddesine %60,7 (n=182 kişi) evet şeklinde işaretleme yaparken, %39,3 (n=118 kişi) hayır; materyal hazırlama etkinliğine ise ailelerden %52'si (n=156) evet, %48'i (n=144)'ü hayır şeklinde işaretlemeye bulunmuştur.

Ailelerin evdeki eğitim etkinliklerine katılım oranları en çok olandan en az olana doğru sırasıyla çocuğun okuldaki matematik dersi hakkında sohbet etme (n=228), matematik dersi ev ödevlerine yardım (n=198), matematik dersi ev ödevlerini kontrol etme

(n= 197), uzaktan eğitim etkinliklerine katılma (n=182), evde okuma etkinliği (n=169), materyal hazırlama (n=156), çocuğun matematik dersi ile ilgili çalışma düzeni için ev kuralları belirleme (n=139), matematik dersiyle ilgili materyal hazırlama (n=136), etkileşimli kitap okuma (n=134), çocuklarla televizyon programlarını eğitsel açıdan tartışma (n=106), oyun yardımıyla matematik dersine yardım (n=103), çocuklara matematikle ilgili hikâye anlatma (n=65) şeklindedir.

Özetle ailelerin evdeki matematiksel eğitim süreçlerine katılım alanları incelendiğinde en çok katılım alanı okuldaki matematik dersi hakkında sohbet etme etkinliği olurken, en az katılan etkinlik çocuklara matematikle ilgili hikâye anlatma etkinliği olarak tespit edilmiştir.

Öğrencilerin küçük yaşlarda ve sonrasında öğrenme ve gelişiminin gerçekleştiği ortamların başında okul ve ev ortamı gelmektedir. Epstein (2001) ev ve okul ortamının ortak iş birliği neticesinde birbirlerini etkilediği ve etkileşimden dolayı çocukların gelişiminde ve akademik başarısında olumlu ilişkilerin meydana çıktığını ifade etmiştir. Ev ve okul ortamında gerçekleştirilen etkinliklere bakıldığında aslında çok çeşitli oldukları görülmektedir.

Ailenin evde çocuklarının eğitim etkinliklerine katılabileceği bir sürü uygun etkinlik bulunmaktadır. Öğretmenlerin ve velilerin iş birliği içerisinde olması ailelerin evdeki eğitim etkinliklerine katılım alanlarını arttırabilir. Böylece aileler çocuklarının matematik eğitimlerine katkı sağlayabilecekleri kılavuz olabilecekleri etkinliklerle çocuklarıyla daha çok etkileşimde bulunabileceklerdir. Bazı araştırmacılar eğitimlerin gerçekleştiği yerlere odaklanmış okulda ve evdeki etkinlikleri biraz daha ayrı ayrı yorumlamışlardır (Fantuzzo ve ark., 2000; Green ve ark., 2007; Hoover-Dempsey ve ark., 2005; McWayne ve ark., 2008; Zellman ve Waterman, 1998). Araştırma sonuçlarına göre ailelerin evde matematiksel eğitim etkinliklerinden en çok katıldığı etkinliklerin matematik dersi hakkında sohbet etme, matematik dersi ev ödevlerine yardım, matematik dersi ev ödevlerini kontrol etme, uzaktan eğitim etkinliklerine katılma, evde okuma etkinliği, materyal hazırlama etkinlikleri olduğu

tespit edilmiştir. Ailelerin ev ortamında matematiksel eğitim etkinliklerine katılım durumları bazı araştırmaların da incelemesi alanına dahil olmuştur. Ailelerin çocukların matematiksel eğitim etkinliklerine dahil olması çocukların matematik testlerini pozitif olarak etkilemektedir (Sheldon & Epstein, 2005). Bu sebeple aileler çocuklarının matematiksel etkinliklerine dahil olacakları etkinlikler gerçekleştirmelidirler. Ayrıca başka bir araştırma bulgularına göre de aileler okul hakkında, kitap film TV programlarıyla ilgili sohbet ettiklerinde öğrencilerin başarılarında etkili sonuçlar gözlemişlerdir (Borgonovi & Montt, 2012). Bu araştırmanın sonuçlarına bakıldığında matematik dersi hakkında da sohbet edilmesi çocuklar üzerinde olumlu etkiler bırakabilir. Ev ödevi yardımları sırasında aile ve öğrenci arasında gerçekleşen etkileşim de öğrenci başarısında olumlu katkılar sağlamaktadır (Balli ve ark., 1998; Simon ve Salinas, 1997). Ailelerin çocukların ev ödevlerine yardım etmesi ya da kontrol etmesi hem yönlendirme açısından faydalı olmakta hem de çocuklardaki ders takibini sağladığı için aileler çok katılım göstermiş yorumu yapılabilir.

Aileler çocuklarıyla beraber kitap okuma etkinlikleri gerçekleştirdiklerinde okuma etkinliği yapmanın çocuklardaki akademik başarıyı olumlu şekilde etkilediği tespit edilmiştir (Wade & More, 2000). Çocuklarda okuduğunu anlama çıkarımda bulunma yapabilmek için küçük yaşlarda okuma alışkanlığını kazandırmak gereklidir. Okuma alışkanlığı okuduğunu anlama ve yorumlama sağlayacağı için matematik sorularını okumada ve yorumlamada da faydalı olmaktadır. Epstein (1991), evde aile katılımının çok sık gerçekleştiği öğrencilerde başarı testi puanları arasında okuma başarısının en yüksek çıktılara sahip olduğunu bulmuştur. Okuma etkinlikleri çocuklardaki okumaya yönelik tutumları ve okuduğunu anlama durumlarını olumlu etkilemektedir (Gest ve ark., 2004; Jordan ve ark., 2000; Morrow & Young, 1997; Rowe, 1991; Shaver & Walls, 1998). Ayrıca aileler evde çocuklarıyla okul günü hakkında konuşup, öğrenilen bilgilerle paralel olacak şekilde etkinlik düzenleyip, okuma saatleri gerçekleştirdiklerinde çocukların okuma becerileri ve akademik başarıları olumlu yönde etkilenmiştir (McWayne ve ark., 2004). Katılım alanlarının çocuklarının akademik başarıları üzerinde etkili olduğu bu araştırma bulgularından da anlaşılmaktadır.

Çocuklarla birlikte materyal hazırlama, etkinlikler yapma da elde edilen bulgularla paralel olduğu gözükmemektedir.

Pandemiyle hayatımıza dahil olan uzaktan eğitim etkinlikleri pandemi sürecinde hem ailelerin hem öğrencilerin hem de ailelerin birlikte çalışmasını gerektirdiğinden aileler uzaktan eğitim etkinliklerine daha fazla dahil olmuşlardır. Pandemiye eğitime devami sağlamak çocuklar için önemli olmaktadır (Brown ve ark., 2020). Bu sebeple aileler pandemi sürecinde uzaktan eğitim etkinliklerine dahil olarak eğitimin sürekliliğini sağlamada etkin konumda olmuşlardır. Teknoloji bu sebeple var olan olağanüstü durumda eğitimi kolaylaştırmıştır (Onyema ve ark., 2020).

Bu başlıktaki bulgu, yorum ve tartışmalar ailelerin evde gerçekleştirdikleri matematiksel eğitim süreçlerine ait katılım alanlarıyla ilgili bilgileri içermektedir sonraki başlıkta evdeki katılım sıklıklarına yönelik durumlar ele alınmış ve bulgu, yorum, tartışma şeklinde ilerleme sağlanmıştır.

Ailelerin Evde Gerçekleştirdikleri Matematiksel Eğitim Süreçlerinin Katılım Sıklıklarına Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Ailelerin evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılımları hangi sıklıkta olmaktadır? Şeklinde ifade edilen araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin bulgular yöneltilen anket formuna verilen cevapların incelenmesi sonucunda elde edilmiştir. Evdeki matematiksel eğitim süreçlerine katılım sıklıklarına yönelik bulgular Tablo 27’de sunulmuştur.

Tablo 27

Ailelerin Çocuklarının Evdeki Matematik Dersi Eğitim Etkinliklerine Katılım Sıklıklarına İlişkin Dağılımları

39. Matematik Dersi Ev Ödevlerine Yardım Etme Sıklığı	n	%

1 (Fırsatım olmuyor)	50	16,7
2 (Dönemde Birkaç Defa)	29	9,7
3 (Ayda Birkaç Defa)	41	13,7
4 (Haftada Birkaç Defa)	108	36
5 (Her Gün)	72	24
Toplam	300	100,0

40. Matematik Ödevlerini Kontrol Etme Sıklığı	n	%
1 (Gelemiyorum)	46	15,3
2 (Dönemde Birkaç Defa)	17	5,7
3 (Ayda Birkaç Defa)	27	9
4 (Haftada Birkaç Defa)	70	23,3
5 (Her Gün)	140	46,7
Toplam	300	100,0

41. Matematik Dersine Nasıl Çalışılması Gerektiği Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumu	n	%
1 (Bilgim yok)	35	11,7
2 (Çok az bilgim var)	67	22,3
3 (Bilgim var ama yetersiz)	77	25,7
4 (Bilgim var)	102	34
5 (Ayrıntılı bilgim var)	19	6,3
Toplam	300	100,0

42. Matematik Dersinin Nasıl Geçtiği Hakkında Sohbet Sıklığı	n	%
1 (Fırsatım olmuyor)	16	5,3
2 (Nadiren)	28	9,3
3 (Bazen)	66	22
4 (Sıklıkla)	75	25
5 (Her Zaman)	115	38,3
Toplam	300	100,0

43. Matematik Dersi İçin Kaynak Kitap Alma Durumu	n	%
1 (Gerekli Görmüyorum)	9	3
2 (Nadiren)	19	6,3
3 (Bazen)	40	13,3
4 (Sıklıkla)	64	21,3
5 (Her Zaman)	168	56
Toplam	300	100,0

44. Matematik Dersi Öğrendiklerini Tekrar Ettirme Sıklığı	n	%
1 (Sağlayamıyorum)	20	6,7
2 (Nadiren)	23	7,7
3 (Bazen)	72	24
4 (Sıklıkla)	75	25
5 (Her Zaman)	110	36,7
Toplam	300	100,0

45. Matematikle İlgili Kitap Okuma Sıklığı	n	%
1 (Fırsatım Olmuyor)	104	34,7
2 (Dönemde Birkaç Defa)	46	15,3
3 (Ayda Birkaç Defa)	51	17
4 (Haftada Birkaç Defa)	74	24,7
5 (Her Gün)	25	8,3
Toplam	300	100,0

46. Matematik Dersiyle İlgili Materyal Hazırlama Sıklığı	n	%
1 (Fırsatım Olmuyor)	144	48
2 (Nadiren)	28	9,3
3 (Bazen)	57	19
4 (Sıklıkla)	42	14

5 (Her Zaman)	29	9,7
Toplam	300	100,0

---

47. Televizyon Programlarını Eğitsel Açıdan

Tartışma Sıklığı

1 (Fırsatım Olmuyor)	46	15,3
2 (Nadiren)	45	15
3 (Bazen)	103	34,3
4 (Sıklıkla)	55	18,3
5 (Her Zaman)	51	17
Toplam	300	100,0

---

48. Matematikle İlgili Hikaye Anlatma Sıklığı

1 (Fırsatım Olmuyor)	138	46
2 (Dönemde Birkaç Defa)	52	17,3
3 (Ayda Birkaç Defa)	50	16,7
4 (Haftada Birkaç Defa)	44	14,7
5 (Her Gün)	16	5,3
Toplam	300	100,0

---

49. Matematik Dersi Hakkında Sohbet Etme

Sıklığı

1 (Fırsatım Olmuyor)	39	13
2 (Dönemde Birkaç Defa)	29	9,7
3 (Ayda Birkaç Defa)	53	17,7
4 (Haftada Birkaç Defa)	103	34,3
5 (Her Gün)	76	25,3
Toplam	300	100,0

---

50. Matematik Defterini Kontrol Etme Sıklığı

1 (Kontrol Etmem)	60	20
2 (Dönemde Birkaç Defa)	26	8,7
3 (Ayda Birkaç Defa)	50	16,7

4 (Haftada Birkaç Defa)	111	37
5 (Her Gün)	53	17,7
Toplam	300	100,0

51. Matematik Dersi ile İlgili Çalışma Düzeni İçin	n	%
Ev Kuralları Belirleme Sıklığı		
1 (Kural oluşturmayız)	61	20,3
2 (Nadiren)	32	10,7
3 (Bazen)	71	23,7
4 (Sıklıkla)	64	21,3
5 (Her Zaman)	72	24
Toplam	300	100,0

52. Matematik Dersindeki Başarısı İçin	n	%
Oyunlarla Yardım Etme Sıklığı		
1 (Kontrol Etmem)	98	32,7
2 (Dönemde Birkaç Defa)	43	14,3
3 (Ayda Birkaç Defa)	49	16,3
4 (Haftada Birkaç Defa)	85	28,3
5 (Her Gün)	25	8,3
Toplam	300	100,0

53. Matematik Dersindeki Başarısı İçin	n	%
Etkileşimli Kitap Okuma Sıklığı		
1 (Fırsatım olmuyor)	112	37,3
2 (Dönemde Birkaç Defa)	34	11,3
3 (Ayda Birkaç Defa)	45	15,0
4 (Haftada Birkaç Defa)	79	26,3
5 (Her Gün)	30	10,0
Toplam	300	100,0

54. Matematik Dersindeki Başarısı İçin Uzaktan	n	%
Eğitim Etkinliklerine Katılma Sıklığı		

1 (Fırsatım Olmuyor)	85	28,3
2 (Dönemde Birkaç Defa)	20	6,7
3 (Ayda Birkaç Defa)	36	12
4 (Haftada Birkaç Defa)	65	21,7
5 (Her Gün)	94	31,3
Toplam	300	100,0

Tablo 27'de ortaokul düzeyinde çocukları olan velilerin (n=300) beyanlarına dayalı olarak velilerin evlerinde yürüttükleri matematiksel eğitim etkinliklerinin katılım sıklıklarına ait betimsel istatistikler gösterilmektedir.

39. Ne kadar sıklıkla matematik dersi ev ödevlerine yardım edersiniz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 72'si (%24) her gün, 108'i (%36) haftada birkaç defa, 41'i (%13,7) ayda birkaç defa, 29'u (%9,7) dönemde birkaç defa ve 50'si (%16,7) fırsatım olmuyor şeklinde cevap vermiştir.

40. Ne kadar sıklıkla matematik ödevlerini yapıp yapmadığını kontrol edersiniz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 140'ı (%46,7) her gün, 70'i (%23,3) haftada birkaç defa, 27'si (%9) ayda birkaç defa, 17'si (%5,7) dönemde birkaç defa ve 46'si (%15,3) fırsatım olmuyor şeklinde cevap vermiştir.

41. Çocuğunuzun matematik dersine nasıl çalışması gerektiği hakkında ne kadar bilgi sahibisiniz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 35'i (%11,7) bilgim yok, 67'si (%22,3) çok az bilgim var, 77'si (%25,7) bilgim var ama yetersiz, 102'si (%34) bilgim var ve 19'u (%6,3) ayrıntılı bilgim var şeklinde cevap vermiştir.

42. Çocuğunuza matematik dersinin nasıl geçtiğini ne sıklıkla soruyorsunuz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 115'i (%38,3) her zaman, 75'i (%25) sıklıkla, 66'sı (%22) bazen, 28'i (%9,3) nadiren ve 16'sı (%5,3) fırsatım olmuyor şeklinde cevap vermiştir.

43. Çocuğunuza matematik dersi için kaynak kitap almayı ne kadar gerekli görüyorsunuz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 168'i (%56) her zaman, 64'ü (%21,3) sıklıkla, 40'ı (%13,3) bazen, 19' u (%6,3) nadiren ve 9'u (%3) gerekli görmüyorum şeklinde cevap vermiştir.

44. Çocuğunuzun matematik dersinde öğrendiklerini tekrar etmesini ne sıklıkla sağlayabiliyorsunuz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 110'u (%36,7) her zaman, 75'i (%25) sıklıkla, 72'si (%24) bazen, 23'ü (%7,7) nadiren ve 20'si (%6,7) sağlayamıyorum şeklinde cevap vermiştir.

45. Ne kadar sıklıkla çocuğunuzla matematikle ilgili kitaplar okursunuz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 25'i (%8,3) her gün, 74'ü (%24,7) haftada birkaç defa, 51'i (%17) ayda birkaç defa, 46'sı (%15,3) dönemde birkaç defa ve 104'ü (%34,7) fırsatım olmuyor şeklinde cevap vermiştir.

46. 38.soruya cevabınız 'evet' ise çocuğunuzun matematik dersiyle ilgili materyalleri ne kadar sıklıkla hazırlarsınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 29'u (%9,7) her zaman, 42'si (%14) sıklıkla, 57'si (%19) bazen, 28'i (%9,3) nadiren ve 144'ü (%48) fırsatım olmuyor şeklinde cevap vermiştir

47. Ne kadar sıklıkla çocuğunuzla televizyon programlarını eğitsel açıdan tartışırsınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 51'i (%17) her zaman, 55'i (%18,3) sıklıkla, 103'ü (%34,3) bazen, 45'i (%15) nadiren ve 46'sı (%15,3) fırsatım olmuyor şeklinde cevap vermiştir.

48. Ne kadar sıklıkla çocuğunuza matematikle ilgili hikaye anlatırsınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 16'sı (%5,3) her gün, 44'ü (%14,7) haftada birkaç defa, 50'si (%16,7) ayda birkaç defa, 52'si (%17,3) dönemde birkaç defa ve 138'i (%46) fırsatım olmuyor şeklinde cevap vermiştir.

49. Ne kadar sıklıkla çocuğun okuldaki matematik dersi hakkında sohbet edersiniz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 76'sı (%25,3) her gün, 103'ü (%34,3) haftada

birkaç defa, 53'ü (%17,7) ayda birkaç defa, 29'u (%9,7) dönemde birkaç defa ve 39'u (%13) fırsatım olmuyor şeklinde cevap vermiştir.

50. Çocuğunuzun matematik defterini ne kadar sıklıkla kontrol edersiniz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 53'ü (%17,7) her gün, 111'i (%37) haftada birkaç defa, 50'si (%16,7) ayda birkaç defa, 26'sı (%8,7) dönemde birkaç defa ve 60'ı (%20) kontrol etmem şeklinde cevap vermiştir.

51. Çocuğunuzun matematik dersi ile ilgili çalışma düzeni için ne kadar sıklıkla ev kuralları belirlersiniz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 72'si (%24) her zaman, 64'ü (%21,3) sıklıkla, 71'i (%23,7) bazen, 32'si (%10,7) nadiren ve 61'i (%20,3) kural oluşturmayız şeklinde cevap vermiştir.

52. Çocuğunuzun matematik dersindeki başarısı için ne kadar sıklıkla oyunlarla yardım edersiniz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 25'i (%8,3) her gün, 85'i (%28,3) haftada birkaç defa, 49'u (%16,3) ayda birkaç defa, 43'ü (%14,3) dönemde birkaç defa ve 98'i (%32,7) kontrol etmem şeklinde cevap vermiştir.

53. Çocuğunuzun matematik dersindeki başarısı için ne kadar sıklıkla etkileşimli kitap okursunuz? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 30'u (%10) her gün, 79'u (%26,3) haftada birkaç defa, 45'i (%15) ayda birkaç defa, 34'ü (%11,3) dönemde birkaç defa ve 112'si (%37,3) fırsatım olmuyor şeklinde cevap vermiştir.

54. Çocuğunuzun matematik dersindeki başarısı için ne kadar sıklıkla uzaktan eğitim etkinliklerine katılırsınız? maddesine verilen cevapların dağılımına göre 94'ü (%31,3) her gün, 65'i (%21,7) haftada birkaç defa, 36'sı (%12) ayda birkaç defa, 20'si (%6,7) dönemde birkaç defa ve 85'i (%28,33) fırsatım olmuyor şeklinde cevap vermiştir.

Yukarıda verilen betimsel istatistikler hangi eğitim alanına hangi sıklıkta katılır durumunu vermektedir. Bu bilgiler doğrultusunda Tablo 27'ye göre ailelerin evdeki matematiksel eğitim etkinliklerinden (her zaman, sıklıkla, bazen, nadiren seçenekleri dikkate alınarak yüzde hesaplanmış, katılmam ve okulda yapılmamaktadır maddeleri dahil

edilmemiştir) katıldıkları eğitim etkinliklerinin yüzdelere baktığımızda yüzde olarak en çoktan en aza doğru sırasıyla; matematik dersi için kaynak kitap alma (%97), matematik dersinin nasıl geçtiği hakkında sohbet (% 94,7), matematik dersinde öğrendiklerini tekrar etmesi (%93,3), matematik dersine nasıl çalışması gerektiği bilgisi (%88,3), okuldaki matematik dersi hakkında sohbet etme (%87), televizyon programlarını eğitsel açıdan tartışma (%84,7), matematik ödev kontrolü (%84,7), matematik dersi ev ödevlerine yardım (%83,3), matematik defterini kontrol etme (%80), matematik dersi ile ilgili çalışma düzeni için ev kuralları belirleme (%79,7), matematik dersindeki başarısı için etkileşimli kitap okuma (%71,7), matematik dersindeki başarısı için uzaktan eğitim etkinliklerine katılma (%71,7), matematik öğretmeni ile iş birliği (%71,3), matematikle ilgili kitaplar okuma (%65,3), matematik dersindeki başarısı için oyunlarla yardım (%62,7), matematikle ilgili hikaye anlatma (%54) şeklinde sıralandığı görülmektedir. Ailelerin en az sıklıkla katıldıkları eğitim etkinliği ise matematikle ilgili hikâye anlatma etkinliği (%54) olduğu gözlenmiştir.

Ailelerin evde katıldıkları etkinliklerinin katılım sıklıklarına bakıldığında matematik dersi için kaynak kitap alma, matematik dersinin nasıl geçtiği hakkında sohbet, matematik dersinde öğrendiklerini tekrar etme, matematik dersine nasıl çalışması gerektiği hakkında bilgi, okuldaki matematik dersi hakkında sohbet etme durumlarında daha aktif katılım sağlamışlardır.

Jasis'in (2010) çalışmasında ailelerin eğitime katılım koşulları kolaylaştırıldığında çocuklarının eğitimlerine etkin şekilde katılabileceğini ve çocukların akademik başarılarında artış gözlendiğini tespit etmiştir. Bunun yanında katılım alanları artarken katılım sıklıkları da bu durumdan etkilenecektir. Bu araştırmanın bulgularında matematik öğretmenleriyle iletişime geçildiğinde öğretmenlerin ders pekiştirmesi sağlaması adına önerilerde bulunması aileleri kaynak almayı düşündürmekte ya da öğrencilerle iletişimlerden bu çıkarımlarda bulunup kaynak almaya yönelik davranış sergilemektedirler. Bu sebeple ailelerin kaynak kitap alma sıklığı fazla olmaktadır. Akkaya 'nın (2007) çalışmasına göre aile katılımı çalışmaları tüm paydaşlar üzerinde olumlu etkilere sebebiyet vermektedir. Aileler yemek

ortamında ya da dinlenme zamanlarında ailecek sohbet edip çocuklarını da bu sohbetin içerisine dahil ettiklerinde çocuklarının günlük okul hayatı hakkında sorular yöneltip matematik dersiyle ilgili bilgiler edinebilirler. Bu sayede aile içinde olumlu ve güzel bir ortam oluşur. Çocuklar öğrendikleri matematiksel bilgileri aileleriyle paylaşırlarken kendinden küçük yaşta kardeşi varsa onlara da hem örnek olmuş hem de gizli öğrenmelerine destek vermiş olurlar. Böylece aile ortamında olumlu etkiler yayılır. Ailelerin ev ortamında matematik dersini destekleyici etkinlikler gerçekleştirmeleri de matematik başarısı yönünden olumlu etki göstermektedir (Cai ve ark., 1999; Ho & Willms, 1996). Bu araştırmanın bulgularında aileler matematik dersinde öğrendiklerini tekrar etmesini sağlar maddesine çok sık katılım göstermişlerdir. Küçük yaştaki çocuklar için oyun oynamak ve etkinlik yapmak çok eğlencelidir bu sebeple aileler matematik dersi tekrarlarını sağlarken bu yöntemleri kullanırsa öğrencinin matematik başarısı da olumlu etkilenecektir. Aileler matematik öğretimini öğretmenlerin sorumluluğu olarak görebilirler (Sonnenschein ve ark., 2005) fakat ailelerin matematiksel eğitim etkinliklerine dahil olmaları matematik öğretimi için çok önemlidir. Bu araştırma bulgularında da aileler etkinliklere dahil olma konusunda ılımlı yaklaşım sergilemektedirler.

Buraya kadarki dört başlıkta ailelerin okul ve ev alanlarında gerçekleştirdikleri genel eğitim ve matematiksel eğitim süreçleri katılım alan ve katılım sıklıklarına yönelik incelemelerde bulunulmuş ve üzerinde durulmuştur. Okul katılım, ev katılım, okul sıklık ve ev sıklık puanlarının hesaplanması ve demografik değişkenlere göre bulgu, yorum ve tartışma kısımları sonraki başlıklarda ele alınmıştır. Takip eden ilk başlıkta ise ailelerin demografik değişkenlere göre okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanlarına yönelik incelemelerde bulunulmuştur.

Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları öğrencilerin; (1) sosyoekonomik düzeylerine, (2) sınıf düzeylerine, (3) velilerinin yaşlarına, (4) cinsiyetlerine, (5) matematik dersi başarılarına, (6) okula devamsızlık durumlarına, (7) evde yaşayan kişi sayısına, (8) matematik dersi devamsızlık durumuna, (9) odanın paylaşıldığı aile üyesine göre farklılık göstermekte midir? Şeklinde ifade edilen araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin bulgular yöneltilen anket formuna verilen cevapların incelenmesi sonucunda elde edilmiştir. Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanı puanlarının değişkenlere göre Ki-kare testi Tablo 28’de sunulmuştur.

Tablo 28

Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Ki-Kare Testi Sonuçları

No	Değişkenler	χ^2	df	p*
1	Sosyoekonomik düzey	33,010	40	,775
2	Sınıf düzeyi	53,472	60	,771
3	Veli yaş	56,374	60	,609
4	Öğrenci cinsiyet	11,739	20	,925
5	Matematik başarıları	132,524	100	,016
6	Okula devam durumu	116,947	100	,118
7	Evde yaşayan kişi sayısı	103,018	80	,043
8	Matematik dersi devamsızlık	127,481	100	,033
9	Odasının paylaşıldığı aile üyesi	79,528	60	,047

p* < 0,05

Tablo 28’ de verilen istatistiklere göre okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile matematik dersi başarıları, evde yaşayan kişi sayısı, matematik dersi devamsızlık ve odanın paylaşıldığı aile üyesi değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile sosyoekonomik düzey arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki yoktur [$X^2(40) = 33,010$; $p > .05$].

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile öğrenci sınıf düzeyi arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki yoktur [$X^2(60) = 53,472$; $p > .05$].

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile velilerin yaşları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki yoktur [$X^2(60) = 56,374$; $p > .05$].

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile öğrenci cinsiyetleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki yoktur [$X^2(20) = 11,739$; $p > .05$].

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile matematik dersi başarısı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark vardır [$X^2(100) = 132,524$; $p < .05$]. Başka bir ifadeyle matematik dersi başarısı ile okuldaki genel eğitim süreçlerine katılımın kaç tane olduğu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile okula devam durumu arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki yoktur [$X^2(100) = 116,947$; $p > .05$].

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile evde yaşayan kişi sayısı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark vardır [$X^2(80) = 103,018$; $p < .05$]. Başka bir ifadeyle evde yaşayan kişi sayısı ile okuldaki genel eğitim süreçlerine katılımın kaç tane olduğu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile matematik dersinde yapılan devamsızlık sayısı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark vardır [$X^2(100) = 127,481$; $p < .05$]. Başka bir ifadeyle matematik dersinde yapılan devamsızlık sayısı ile okuldaki genel eğitim süreçlerine katılımın kaç tane olduğu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile odasını paylaştığı kişi sayısı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark vardır [$X^2(60) = 79,528$; $p < .05$]. Başka bir ifadeyle odasını hangi aile üyesiyle paylaştığına göre okuldaki genel eğitim süreçlerine katılımın kaç tane olduğu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile demografik değişkenler arası durumlar incelendiğinde matematik dersi başarısı, evde yaşayan kişi sayısı, matematik dersi devamsızlık ve odanın paylaşıldığı aile üyesi değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Araştırma bulgularına göre velilerin okuldaki katılım alan sayısının demografik değişkenlere göre anlamlı bir ilişki oluşturup oluşturmadığı durumuna bakıldığında katılım alan puanları ile evde yaşayan kişi değişkeni arasında anlamlı ve negatif yönlü bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Araştırma yapılan bölgenin durumu dikkate alındığında ailedeki çocuk sayısı ve aile büyükleriyle yaşama durumlarında evde yaşayan kişi sayısı artmakta ama genel olarak çocuk sayısının fazla olmasından dolayı bir artış söz konusu olmaktadır. Bu araştırma bulgularından farklı olarak Yakıcı (2018) gerçekleştirdiği çalışmada çocuk sayısının aile katılımını engellemediği sonucuna ulaşmıştır. Başka araştırma bulgularına göre çocuk sayısına göre katılım durumları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur (Ahioğlu, 2006; Çatıkkaş, 2008; Leyser, 1985).

Araştırma bulgularına göre okul katılım alan puanları ve matematik dersi devamsızlık sayısı arasında da anlamlı bir farklılık görülmüştür. Garcia ve Thornton'a (2014) göre ailenin öğrenmeye katılımının öğrenci performansını artırmaya, devamsızlığı azaltmaya ve ebeveynlerin çocuklarının eğitimine olan güvenini yeniden kazanmaya yardımcı olduğunu göstermektedir. Benzer şekilde, bu araştırma da bizim araştırmamızla tutarlı yönde bir sonuç göstermektedir. Epstein ve Sheldon (2002) okul uygulamalarının öğrenci devamsızlık oranını etkileyeceğini belirtmişlerdir. Elde edilen sonuç, bu araştırmanın bulgusunu da destekler niteliktedir. Aileler okulla iletişim halinde olurlar ve aynı zamanda okulda yapılan etkinliklere de katılma yönünden istekli olurlarsa eğitimle ilgili daha çok bilgi edinme şansı elde edeceklerdir. Bu durum hem ailelere olumlu şekilde yansiyacak hem de öğrencilerin eğitim hayatında bilinçli şekilde daha fazla etkileşimde bulunma şansı elde edeceklerdir. Ailelerinin kendisiyle ilgili olduğunu fark eden öğrenciler ise hem eğitime

hem de ailelerine yakınlaşacak ve devamsızlık yapma durumlarında azalma gözlenme durumu gerçekleşebilecektir.

Bazı araştırmacılar aile katılımının ders başarısı üzerinde etkili olduğunu (Fan & Chen, 2001; Hill & Tyson, 2009; Lee & Bowen, 2006), çocukların teşvik edilip desteklendiği durumlarda akademik olarak pozitif etkilendiğini (Bean ve ark., 2003; Brough & Irvin, 2001; Chen & Gregory, 2010; Dumont ve ark., 2012; Gordon & Cui, 2012; Marjoribanks 2005) ortaya koymaktadır. Ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile matematik dersi arasındaki anlamlı ilişkiye bakıldığında da aile katılımının başarı faktörü için ne kadar önemli olduğu bir kere daha anlaşılmakta ve ailelerin öğrencilerinin matematik dersinde başarılı olmaları için eğitime dahil olmalarının önemini göstermektedir. Aileleri eğitime dahil eden okula erişim durumları ile öğrencilerin okuldaki matematik yeterlilikleri arasında pozitif ilişki olduğu tespit edilmiştir (Sheldon ve ark., 2010). Başka çalışmalarla da aile katılımının matematik dersi üzerindeki başarının belgelenmiş olması (Balli ve ark., 1998; Epstein, 2001; Galloway & Sheridan, 1994), bu araştırmanın bulguları ile örtüşmektedir.

Sosyoekonomik düzeyi yeterli olmayan ailelerde çocuklar odalarını aile üyeleriyle paylaşmak durumunda kalırlar. Bu durum ekonomik olarak düşük düzeyde olan ailelerdeki çocukların fırsat eşitliği konusunda sorun yaşadıklarını ve akademik olarak savunmasız kaldıklarını göstermektedir (Gutman & Midgley, 2000). Sosyoekonomik olarak dezavantajlı durumda olan çocuklardaki ailelerin katılımında da engeller görülmüştür (Harris & Goodall, 2008). Bu araştırmanın bulgularında katılım alan puanlarıyla odanın paylaşıldığı kişi değişkeni arasında anlamlılık tespit edilmiştir. Odasını tek başına kullanan, kardeşleriyle paylaşan ya da aile büyükleriyle paylaşmak durumunda kalan çocuklar arasındaki fark aslında sosyoekonomik farklılıktan da kaynaklanmakta, ailelerin öğrenciye sağlayabileceği imkanlar ne kadar çok olursa çocuklar açısından o kadar iyi olabilmektedir.

Ailelerin okuldaki genel eğitim süreçlerin katılım alan puanlarının demografik değişkenlere göre incelenmesi sonucunda elde edilen puanlarla değişkenler arasındaki

ilişkinin anlamlılık durumu ele alınmıştır. Bunu takip eden başlıkta ise evdeki matematiksel eğitim süreçlerine katılım alan puanlarının değişkenlere göre ilişkisine bakılmış, yorum ve tartışma durumları ele alınmıştır.

Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Evdeki Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım alanları öğrencilerin; (1) sosyoekonomik düzeylerine, (2) sınıf düzeylerine, (3) velilerinin yaşlarına, (4) cinsiyetlerine, (5) matematik dersi başarılarına, (6) okula devamsızlık durumlarına, (7) evde yaşayan kişi sayısına, (8) matematik dersi devamsızlık durumuna, (9) odanın paylaşıldığı aile üyesine göre farklılık göstermekte midir? Şeklinde ifade edilen araştırmanın altıncı alt problemine ilişkin bulgular yöneltile anket formuna verilen cevapların incelenmesi sonucunda elde edilmiştir. Evde gerçekleştirilen matematiksel eğitim etkinliklerine katılım alanı puanlarının değişkenlere göre Ki-kare testi Tablo 29 'da sunulmuştur.

Tablo 29

Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Evdeki Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Bulgulara İlişkin Ki-Kare Testi Sonuçları

No	Değişkenler	X^2	df	p*
1	Sosyoekonomik düzey	22,503	24	,549
2	Sınıf düzeyi	44,274	36	,116
3	Veli yaş	52,189	36	,040
4	Öğrenci cinsiyet	10,504	12	,572
5	Matematik başarıları	50,123	60	,815
6	Okula devam durumu	69,875	60	,180
7	Evde yaşayan kişi sayısı	47,061	48	,511
8	Mat dersi devamsızlık	45,487	60	,917
9	Odanın paylaşıldığı aile üyesi	151,809	96	,000

p* < 0,05

Tablo 29' da verilen istatistiklere göre evdeki matematiksel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile veliye ait yaş değişkeni ve odanın paylaşıldığı aile üyesi değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile sosyoekonomik düzey arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki yoktur [$X^2(24) = 22,503$; $p > .05$].

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile öğrenci sınıf düzeyi arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki yoktur [$X^2(36) = 44,274$; $p > .05$].

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile velilerin yaşları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki vardır [$X^2(36) = 52,189$; $p < .05$]. Başka bir ifadeyle velilerin yaşları ile okuldaki genel eğitim süreçlerine katılımın kaç tane olduğu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile öğrenci cinsiyetleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki yoktur [$X^2(12) = 10,504$; $p > .05$].

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile matematik dersi başarısı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark yoktur [$X^2(60) = 50,123$; $p > .05$].

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile okula devam durumu arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki yoktur [$X^2(60) = 69,875$; $p > .05$].

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile evde yaşayan kişi sayısı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark yoktur [$X^2(48) = 47,061$; $p > .05$].

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile matematik dersinde yapılan devamsızlık sayısı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark yoktur [$X^2(60) = 45,487$; $p > .05$].

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanları ile odasını paylaştığı aile üyesi arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark vardır [$X^2(96) = 151,809$; $p < .05$]. Başka bir

ifadeyle odasını hangi aile üyesiyle paylaştığına göre okuldaki genel eğitim süreçlerine katılımın kaç tane olduğu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Özetle ailelerin evdeki genel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile demografik değişkenler arası durumlar incelendiğinde veli yaş ve odanın paylaşıldığı aile üyesi değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Aykol ve Yıldırım'ın (2019) yapmış olduğu çalışmada ailelerin yaş değişkeni ve ailenin eğitime katılımları arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Dinç'in (2017) velilerin eğitime katılım düzeyleriyle ilgili çalışmasında da ailenin yaşı değişkeni ele alındığında farklılık tespit edilmemiştir. Elde edilen sonuçlar, bu araştırma bulgularından farklı çıkmıştır. Tümkaya'nın (2017) çalışmasında yaş değişkeninin sadece bir boyutunda anlamlı farklılık olduğu fark edilmiş diğer beş boyutunda anlamlılık görülmemiştir. Bu araştırma bulgularında ise veli yaş değişkeni ve ailenin evdeki katılım alanı puanları arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Araştırmanın gerçekleştirildiği bölgenin özellikleri düşünüldüğünde ve aile yapısı göz önüne alındığında çocuk sayısının fazla olması ve çocuk sayısı arttıkça yaşı daha büyük ebeveynlerin eğitime dahil olması durumu meydana gelmektedir. Ayrıca yaşı daha büyük ebeveynlerin eğitim aldıkları zamanın çok eski olması da eğitimden uzaklaşmasına sebebiyet verebilmektedir. Ayrıca yaşı daha büyük ebeveynlerin okuma yazma durumu eğitim durumu da eğitime katılım noktasında önemli olabilir. Bu çalışma bulgularında araştırmaya katılan ailelerin eğitim durumlarına bakıldığında daha çok ilkokul mezunu olduğu ve 36-45 yaş aralığı velilerin daha çok dahil olduğu tespit edilmiştir.

Okul katılım alanlarında anlamlı çıkan odanın paylaşıldığı kişiye göre değişkeninin ev katılım alanı puanlarıyla anlamlı şekilde olduğu tespit edilmiştir. Ev katılım durumlarında etkinliklerin ev ortamında gerçekleşmesi de göz önünde bulundurulduğunda önemlidir. Burada da katılımın sosyoekonomik durumdan etkilenebileceğini ve fırsat eşitsizliği olabileceğini (Gutman & Midgley, 2000), engellerle karşılaşılabileceğini (Harris & Goodall, 2008) düşünmek çok normal olmaktadır. Ev ortamında yaşayan kişi sayısının artması da öğrencinin odasını paylaşacağı kişi sayısı durumunu artırma durumuna sahip olmaktadır.

Bu araştırma bulgularına göre de çocukların kendilerine ait odaları bulunmuyorsa ve odalarını aile üyeleriyle paylaşmak durumundalarsa odayı paylaştıkları kişiye göre ev katılım alan puanları etkilenmektedir. Ayrıca ev ortamında çok fazla aile üyesi bulunduğu da çocuklara ayrılan zaman azalacağından odanın paylaşıldığı kişiyi de öğrencinin daha çok göreceği kişi olacağından önemli olmaktadır. Dinç (2017) çalışmasında öğrencinin çalışma ortamı ile ailenin eğitime katılımı arasında anlamlılık tespit etmiştir. Bu araştırma bulgusu bu araştırma bulgularını destekler niteliktedir. Odayı paylaştığı kişiyi daha çok gören öğrenci odasında çalışacağından çalışma ortamı da bu durumdan etkilenmektedir.

Ev ve okuldaki katılım alan puanlarının demografik değişkenlere göre bulgu, yorum ve tartışması üzerinde durulmuş sıradaki iki başlıkta ise okul ve evdeki katılım sıklıklarının demografik değişkenlere göre incelemesi yapılmıştır. İlk ele alınan başlık okuldaki eğitim süreçlerine katılım sıklıklarının demografik değişkenlere göre bulgu, yorum ve tartışma başlığıdır.

Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Okuldaki Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklıklarına Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklıkları öğrencilerin; (1) sosyoekonomik düzeylerine, (2) sınıf düzeylerine, (3) velilerinin yaşlarına, (4) cinsiyetlerine, (5) matematik dersi başarılarına, (6) okula devamsızlık durumlarına, (7) evde yaşayan kişi sayısına, (8) matematik dersi devamsızlık durumuna, (9) odanın paylaşıldığı aile üyesine göre farklılık göstermekte midir? Şeklinde ifade edilen araştırmanın yedinci alt problemine ilişkin bulgular yöneltilen anket formuna verilen cevapların incelenmesi sonucunda elde edilmiştir.

Okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının değişkenlere ait betimsel istatistiklerine, iki değişkeni olan veriler için T-testi, üç veya daha fazla değişkeni olan veriler için Varyans Analizi (Tek Yönü ANOVA Testi) uygulanmıştır.

1-Sosyoekonomik Değişkenine Ait Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Sosyoekonomik değişkenine ait betimsel istatistikler ve okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının sosyoekonomik değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA sonuçları Tablo 30 ve Tablo 31'de verilmiştir.

Tablo 30

Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Sosyoekonomik Düzeylerine Göre Betimsel İstatistiği

Gelir Düzeyi	N	Ort.	Standart sapma	Standart hata	Ortalama için %95 Güven Aralığı			
					Alt Sınır	Üst Sınır	Min.	Max.
0-2652 TL	220	56,47	17,960	1,211	54,08	58,85	19	107
2652-8638 TL	74	58,26	20,406	2,372	53,53	62,98	23	108
8638 ve üzeri	6	52,17	17,244	7,040	34,07	70,26	28	71
Total	300	56,82	18,545	1,071	54,72	58,93	19	108

Tablo 31

Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Sosyoekonomik Düzeylerine Göre ANOVA Testi

	Kareler		Kareler		
	Toplamı	sd	Ortalaması	F	p*
Gruplar Arası	309,904	2	154,952	,449	,639
Grup içi	102525,732	297	345,204		
Toplam	102835,637	299			

p* < 0,05

5.Sınıf	109	58,53	18,228	1,746	55,07	61,99	19	107
6. Sınıf	90	56,44	19,394	2,044	52,38	60,51	19	108
7. Sınıf	92	54,14	17,746	1,850	50,47	57,82	23	97
8. Sınıf	9	67,33	18,815	6,272	52,87	81,80	44	92
Total	300	56,82	18,545	1,071	54,72	58,93	19	108

Tablo 33

Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre ANOVA Testi

	Kareler		Kareler		
	Toplamı	sd	Ortalaması	F	p*
Gruplar Arası	1987,114	3	662,371	1,944	,123
Grup içi	100848,523	296	340,704		
Toplam	102835,637	299			

p* < 0,05

Tablo 33'de görüldüğü gibi okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının öğrencilerin sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda 5. sınıf (Ort.= 58,53), 6. sınıf (Ort.= 56,44), 7. sınıf (Ort.= 54,14), 8. sınıf (Ort.=67,33) gruplarının arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır [F (3;296) = 1,944, p>,05].

Bu araştırma bulgularına göre okul eğitim süreçlerine katılım sıklık puanları ile sınıf düzeyi arasında anlamlılık oluşmamıştır. İnaltekin ve Akçay'ın (2020) yaptığı fen bilimleri dersine yönelik araştırmasın da ailelerin öğrencilerin okul dışındaki katılımları ortaokul sınıf düzeyine göre farklılaşmaktadır sonucunun elde edildiği görülmüştür. Bu çalışmanın bulgularından farklı bir bulguya ulaşılmıştır; bu durumunun başka ders katılımından kaynaklandığı düşünülebilir. Hornby ve Lafaele (2011) çocukların yaşı büyüdükçe aile

katılımının azaldığını ve ortaokulda da bu durumun düşük olduğunu belirtmiştir. Ortaokul düzeyindeki öğrenciler açısından düşününce aile katılımının anlamlı çıkmama sebebi çocuk yaşlarının büyümesinden kaynaklanmış olabilir.

3-Velilerin Yaş Düzeylerine Ait Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Velilerin yaş düzeyi değişkenine ait betimsel istatistikler ve okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının velilerin yaş düzeyi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA sonuçları Tablo 34 ve Tablo 35'te verilmiştir.

Tablo 34

Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Velilerinin Yaş Düzeylerine Göre Betimsel İstatistiği

Yaş Düzeyi	N	Ort.	Standart sapma	Standart hata	Ortalama için %95 Güven Aralığı			
					Alt Sınır	Üst Sınır	Min.	Max.
25 ve altı	25	54,84	17,890	3,578	47,46	62,22	23	97
26- 35	87	57,43	19,702	2,112	53,23	61,62	19	108
36- 45	139	58,64	18,035	1,530	55,62	61,66	22	107
45 ve üzeri	49	51,61	17,659	2,523	46,54	56,68	19	95
Total	300	56,82	18,545	1,071	54,72	58,93	19	108

Tablo 35

Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Velilerinin Yaş Düzeylerine Göre ANOVA Testi

	Kareler		Kareler		F	p*
	Toplamı	sd	Ortalaması			
Gruplar Arası	1919,365	3	639,788	1,877		,134

Grup içi	100916,271	296	340,933
Toplam	102835,637	299	

$p^* < 0,05$

Tablo 35'te görüldüğü gibi okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının öğrencilerin velilerinin yaş düzeyi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda 25 ve altı (Ort.= 54,84), 26- 35 (Ort.= 57,43), 36- 45 (Ort.= 58,64), 45 ve üzeri (Ort.= 51,61) gruplarının arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır [$F(3;296) = 1,877$, $p > ,05$].

4-Öğrenci Cinsiyeti Değişkenine Ait Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Öğrencilerin cinsiyeti değişkenine ait betimsel istatistikler ve okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının öğrencilerin cinsiyeti düzeyi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız gruplar t testi sonuçları Tablo 36'da verilmiştir.

Tablo 36

Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Betimsel İstatistik ve T-testi ile Gösterimi

		N	Ort.	SS	SD	t	p^*
Cinsiyet	Kız	201	56,97	19,245	298	,195	,124
	Erkek	99	56,53	17,126		,203	

$p^* < 0,05$

Tablo 36'da görüldüğü gibi okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız gruplar t testi sonucunda kız (Ort.= 56,97), erkek (Ort.= 56,53) gruplarına ait ortalamaların arasındaki fark istatistiksel

olarak anlamlı bulunamamıştır [$t(298) = ,203; p > ,05$]. Kız öğrencilerin okul katılım sıklık puanları ortalaması (Ort.= 56,97; S. S= 19,245) erkek öğrencilerin okul katılım sıklık puanları ortalamasından (Ort.= 56,53; S.S.=17,126) daha yüksek çıkmıştır.

Garcia vd. 'nin (2018) çalışmasına göre cinsiyet akademik başarı ve aile katılımını önemli ölçüde etkilememiş olsa da sonuçlarda kızların aileden daha fazla ilgi gördüğü ve daha iyi okul performansı gösterdiğini belirtmiştir. Bu araştırma bulgularına göre anlamlı bir sonuç bulunmadığı için birbirlerine benzemektedirler. Shaver ve Walls'in (1998) çalışmasında öğrencinin cinsiyeti ne olursa olsun aile katılımı öğrencilerin okuma ve matematikteki akademik başarısını etkileyen önemli bir faktör olmuştur. Bu bulgu ve bizim çalışma bulgumuz paralellik göstermektedir. Manz vd. 'in (2004) aile katılımı boyutu ve öğrenci cinsiyeti arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır.

5-Öğrencilerin Matematik Dersi Başarı Değişkenine Ait Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Matematik dersi başarı değişkenine ait betimsel istatistikler ve okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının matematik dersi başarı değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA sonuçları Tablo 37 ve Tablo 38'de verilmiş, farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için ise Tablo 38 verilmiştir.

Tablo 37

Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Matematik Dersi Başarılarına Göre Betimsel İstatistiği

Matematik		Ortalama için %95 Güven						
		Standart sapma	Standart hata	Aralığı		Min.	Max.	
Notları	N			Ort.	Alt Sınır			Üst Sınır
45 ve altı	10	54,20	26,114	8,258	35,52	72,88	28	95
46-54	8	64,50	13,794	4,877	52,97	76,03	49	92
55-69	30	56,10	17,189	3,138	49,68	62,52	35	108

70-84	59	57,07	18,863	2,456	52,15	61,98	23	100
85 ve üzeri	141	59,72	17,758	1,495	56,77	62,68	22	107
Bilmiyorum	52	48,42	18,040	2,502	43,40	53,45	19	90
Toplam	300	56,82	18,545	1,071	54,72	58,93	19	108

Tablo 38

Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Matematik Dersi Başarılarına Göre ANOVA Testi

	Kareler		Kareler		
	Toplamı	sd	Ortalaması	F	p*
Gruplar Arası	5414,703	5	1082,941	3,268	,007
Grup içi	97420,934	294	331,364		
Toplam	102835,637	299			

p* < 0,05

Tablo 38'de görüldüğü gibi okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının öğrencilerin matematik dersi başarı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda 45 ve altı (Ort.= 54,20), 46-54 (Ort.= 64,50), 55-69 (Ort.= 56,10), 70-84 (Ort.= 57,07), 85 ve üzeri (Ort.= 59,72), bilmiyorum (Ort.= 48,42) şeklindeki gruplarının matematik dersi başarılarına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir F (5;294) = 3,268, p<,05].

Tablo 39

Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Matematik Dersi Başarılarında Anlamlı Farklılığın Hangi Gruplar Arasında Olduğunun Tespiti – Tukey HSD Testi

(I) Çocuğunuzun		%95 Güven Aralığı				
bir önceki yıl	(J) Çocuğunuzun bir					
matematik dersi	önceki yıl matematik					
sınıf geçme notu	dersi sınıf geçme	Ortalama	Std.			
neydi?	notu neydi?	Fark (I-J)	Hata	Sig.	Alt Sınır	Üst Sınır
45 ve altı	46-54	-10,300	8,635	,840	-35,07	14,47
	55-69	-1,900	6,647	1,000	-20,97	17,17
	70-84	-2,868	6,225	,997	-20,73	14,99
	85 ve üzeri	-5,523	5,957	,939	-22,61	11,57
	Bilmiyorum	5,777	6,286	,941	-12,25	23,81
46-54	45 ve altı	10,300	8,635	,840	-14,47	35,07
	55-69	8,400	7,243	,856	-12,38	29,18
	70-84	7,432	6,858	,888	-12,24	27,11
	85 ve üzeri	4,777	6,616	,979	-14,20	23,76
	Bilmiyorum	16,077	6,913	,187	-3,75	35,91
55-69	45 ve altı	1,900	6,647	1,000	-17,17	20,97
	46-54	-8,400	7,243	,856	-29,18	12,38
	70-84	-,968	4,082	1,000	-12,68	10,74
	85 ve üzeri	-3,623	3,660	,921	-14,12	6,88
	Bilmiyorum	7,677	4,173	,442	-4,30	19,65
70-84	45 ve altı	2,868	6,225	,997	-14,99	20,73
	46-54	-7,432	6,858	,888	-27,11	12,24
	55-69	,968	4,082	1,000	-10,74	12,68
	85 ve üzeri	-2,656	2,822	,936	-10,75	5,44
	Bilmiyorum	8,645	3,462	,128	-1,29	18,58

85 ve üzeri	45 ve altı	5,523	5,957	,939	-11,57	22,61
	46-54	-4,777	6,616	,979	-23,76	14,20
	55-69	3,623	3,660	,921	-6,88	14,12
	70-84	2,656	2,822	,936	-5,44	10,75
	Bilmiyorum	11,300*	2,953	,002	2,83	19,77
Bilmiyorum	45 ve altı	-5,777	6,286	,941	-23,81	12,25
	46-54	-16,077	6,913	,187	-35,91	3,75
	55-69	-7,677	4,173	,442	-19,65	4,30
	70-84	-8,645	3,462	,128	-18,58	1,29
	85 ve üzeri	-11,300*	2,953	,002	-19,77	-2,83

* Ortalama fark 0,05 düzeyinde anlamlıdır.

Tabloya göre farklılıkların hangi ikili gruptan kaynaklandığını gösteren çoklu karşılaştırma için Tukey testi sonuçlarına bakıldığında 85 ve üzeri ders geçme notu (Ort. = 59,72; S. S= 17,75) ile bilmiyorum şeklinde cevap verenlerin notu arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür ($p < .05$).

Bu araştırma bulgularını destekleyici bir çalışmada ailelerin okulla gerçekleştirdikleri iş birliği düzeylerinin çocukların akademik başarıları üzerinde etkili olduğu görülmüştür (Niemeyer ve ark., 2009). Velilerin okuldaki eğitim süreçlerine katılım sıklık puanları ile matematik dersi arasındaki ilişkiyi destekleyen başka bir çalışmada ise okul başarılarının artırılması ve öğrenmelerin etkin olabilmesi için okul geliştirme etkinliklerinde iş birliğinin sağlanmasının önemine değinilmektedir (Stewart, 2008). Aile katılımı çocuklar üzerinde akademik başarı dışında, iş birliği, kendini kontrol, ev ve okul ortamına uyum şeklinde de olumlu yönde etki etmektedir (McWayne & Owsianik, 2004).

6-Okula Devam Durumları Değişkenine Ait Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Okul devam durumu değişkenine ait betimsel istatistikler ve okuldaki genel eğitim etkinliklerine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının okul devam durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA sonuçları Tablo 40 ve Tablo 41'de verilmiştir.

Tablo 40

Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Okula Devam Durumlarına Göre Betimsel İstatistiği

Devamsızlık	N	Ort.	Standart sapma	Standart hata	Ortalama için %95 Güven Aralığı			
					Aralığı		Min.	Max.
					Alt Sınır	Üst Sınır		
0	141	57,87	18,15	1,52	54,85	60,90	22	97
1-2	83	59,55	18,62	2,04	55,49	63,62	24	107
3-4	32	52,22	18,52	3,27	45,54	58,90	19	89
5-6	12	51,83	19,46	5,61	39,47	64,20	30	96
7 ve üzeri	3	58,00	45,50	26,27	-55,05	171,05	19	108
Bilmiyorum	29	50,93	15,24	2,83	45,13	56,73	23	90
Total	300	56,82	18,54	1,07	54,72	58,93	19	108

Tablo 41

Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Okula Devam Durumlarına Göre ANOVA Testi

	Kareler		Kareler		
	Toplamı	sd	Ortalaması	F	p*
Gruplar Arası	2762,431	5	552,486	1,623	,154
Grup içi	100073,206	294	340,385		
Toplam	102835,637	299			

p* < 0,05

Tablo 41’de görüldüğü gibi okuldaki genel eğitim etkinliklerine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının okul devam durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans

1-2	2	74,00	22,627	16,000	-129,30	277,30	58	90
3-4	40	57,00	15,968	2,525	51,89	62,11	29	97
5-6	155	56,90	18,591	1,493	53,95	59,85	19	108
7-8	76	56,61	19,952	2,289	52,05	61,16	23	100
9 ve üzeri	27	55,48	18,243	3,511	48,26	62,70	31	107
Total	300	56,82	18,545	1,071	54,72	58,93	19	108

Tablo 43

Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Evde Yaşayan Kişi Sayısına Göre ANOVA Testi

	Kareler		Kareler		
	Toplamı	sd	Ortalaması	F	p*
Gruplar Arası	644,390	4	161,097	,465	,761
Grup içi	102191,247	295	346,411		
Toplam	102835,637	299			

p* < 0,05

Tablo 43'te görüldüğü gibi okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının evde yaşayan kişi sayısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda 1-2 (Ort.= 74,00), 3-4 (Ort.= 57,00), 5-6 (Ort.= 56,90), 7-8 (Ort.= 56,61), 9 ve üzeri (Ort.= 55,48) devamsızlık sayısı gruplarının arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır [F (4;295) = ,465, p>,05].

Araştırmaya katılan velilerin evde yaşayan kişi sayıları dikkate alındığında genel olarak ailelerin 5-6 kişilik olduğu belirlenmiş ve yığılma bu grupta olmuştur. Yakıcı'nın (2018) çalışmasında çocuk sayısının aile katılımını engellemediği sonucuna ulaşılmıştır. Aile kişi sayısı da çocuk sayısına göre arttığı için araştırmamız bu araştırma bulgularıyla uyumlu

çıkmiştir. Lakin Revicki (1981) tarafından ailedeki çocuk sayısı arttığında, ailenin her çocuğun eğitimine katılma olasılığının da düşük olduğu sunulmaktadır. Benzer şekilde Blake (1989) geniş ailelerde var olan kaynaklar çocuklar arasında paylaşılacağından, kardeşi olmayan çocukların bir veya daha fazla kardeşi olan çocuklara göre genellikle daha başarılı olduğu sonucunu dile getirmiştir.

8-Matematik Dersi Devamsızlık Değişkenine Ait Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Matematik dersi devamsızlık değişkenine ait betimsel istatistikler ve okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının matematik dersi devamsızlık değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA sonuçları Tablo 44 ve Tablo 45'te verilmiştir.

Tablo 44

Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Matematik Dersi Devamsızlık Durumuna Göre Betimsel İstatistiği

Devamsızlık	N	Ort.	Standart sapma	Standart hata	Ortalama için %95 Güven			
					Aralığı		Min.	Max.
					Alt Sınır	Üst Sınır		
0	177	58,92	18,413	1,384	56,19	61,65	19	108
1-2	56	57,68	17,925	2,395	52,88	62,48	25	100
3-4	12	52,67	17,665	5,100	41,44	63,89	25	88
5-6	4	45,50	11,269	5,635	27,57	63,43	35	58
7 ve üzeri	1	95,00	.	.	.	.	95	95
Bilmiyorum	50	49,58	18,104	2,560	44,43	54,73	19	96
Total	300	56,82	18,545	1,071	54,72	58,93	19	108

Tablo 45

Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Matematik Dersi Devamsızlık Durumuna Göre ANOVA Testi

	Kareler		Kareler		p*
	Toplamı	sd	Ortalaması	F	
Gruplar Arası	5620,683	5	1124,137	3,400	,005
Grup içi	97214,954	294	330,663		
Toplam	102835,637	299			

p* < 0,05

Tablo 45'te görüldüğü gibi okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının matematik dersi devamsızlık değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda 0 (Ort.= 58,92), 1-2 (Ort.= 57,68), 3-4 (Ort.= 52,67), 5-6 (Ort.= 45,50), 7 ve üzeri (Ort.= 95,00), bilmiyorum (Ort.= 49,58) devamsızlık sayısı gruplarının arasında anlamlı farklılık bulunmuştur [F (5;294) =3,40, p=,05].

Bati'nin (2021) araştırma sonucuna göre devamsızlık durumunun öğrencilerin matematik başarılarını anlamlı düzeyde yordadığı belirlenmiştir. Bu araştırma sonuçlarında da anlamlılık mevcuttur. Özkan 'ın (2018) çalışmasında devamsızlık ile TIMSS-2015 matematik puanları ve PISA-2015 fen ve matematik puanları arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Yapılan bu araştırmayla çalışmanın araştırma bulguları benzer çıkmıştır. Ayrıca bu araştırma bulgularına göre öğrencilerin çoğunluğunun matematik dersine devamsızlık yapmadığı tespit edilmiştir. Bizim araştırmamızla aynı çıkan çalışmalar da mevcuttur (Alexander & Hicks, 2016; Arulampalam ve ark., 2009; Aucejo & Romano, 2016; Cattan ve ark., 2017; Gershenson ve ark., 2015; Gottfried, 2015; Pudaruth ve ark., 2013; Strickland, 1998; Teixeira, 2013).

7 ve üzeri devamsızlık yapan kişi sayısı 1 kişi olduğu için Tukey testi yapılamamaktadır.

9-Odanın Paylaşıldığı Kişi Değişkenine Ait Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Odanın paylaşıldığı kişi değişkenine ait betimsel istatistikler ve okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının matematik dersi devamsızlık değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA sonuçları Tablo 46 ve Tablo 47'de verilmiştir.

Tablo 46

Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Odasını Paylaştığı Kişilere Göre Betimsel İstatistiği

Odayı kimle	N	Ort.	Standart sapma	Standart hata	Ortalama için %95 Güven Aralığı			
					Alt Sınır	Üst Sınır	Min.	Max.
Tüm aile üyeleri	28	54,07	16,678	3,152	47,60	60,54	28	93
Kardeşleriyle/ Abi-Abla	226	56,17	18,353	1,221	53,76	58,57	19	107
Aile Büyükleri	5	61,40	27,592	12,339	27,14	95,66	37	108
Kendine ait odası var	41	61,76	19,417	3,033	55,63	67,89	23	97
Total	300	56,82	18,545	1,071	54,72	58,93	19	108

Tablo 47

Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencinin Oda Paylaştığı Kişiyeye Göre ANOVA Testi

	Kareler		Kareler		p*
	Toplamı	sd	Ortalaması	F	
Gruplar Arası	1411,408	3	470,469	1,373	,251
Grup içi	101424,229	296	342,649		
Toplam	102835,637	299			

p* < 0,05

Tablo 47'de görüldüğü gibi okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının odanın paylaşıldığı kişi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda tüm aile üyeleri (Ort.= 54,07), kardeşleriyle/abi-abla (Ort.= 56,17), aile büyükleri (Ort.= 61,40), kendine ait odası var (Ort.= 61,76) gruplarının arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır [F (3;296) =3,40, p>,05].

Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin çoğunluğunun odası olmadığını ve odanın kardeşe paylaşıldığı tespit edilmiştir. Bu araştırma bulgularında anlamlılık bulunmamıştır fakat, Erdoğan ve Erdoğan (2015), PISA 2012'ye katılan öğrencilerin kendilerine ait bir odaya sahip olmalarının matematik ve fen başarıları ile pozitif ilişki olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bu durum öğrencilerin odalarını tek başlarına kullanmalarında daha başarılı olabilecekleri düşüncesine ulaşılmasına yardımcı olmaktadır.

Ailelerin okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının demografik değişkenlere göre ilişkisi ele alınmış takip eden başlıkta ise evdeki matematiksel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının demografik değişkenlere göre incelenmesi üzerinde durulmuştur.

Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Evdeki Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklıklarına Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklıkları öğrencilerin; (1) sosyoekonomik düzeylerine, (2) sınıf düzeylerine, (3) velilerinin yaşlarına, (4) cinsiyetlerine, (5) matematik dersi başarılarına, (6) okula devamsızlık durumlarına, (7) evde yaşayan kişi sayısına, (8) matematik dersi devamsızlık durumuna, (9) odanın paylaşıldığı aile üyesine göre farklılık göstermekte midir? Şeklinde ifade edilen araştırmanın sekizinci alt problemine ilişkin bulgular yöneltilen anket formuna verilen cevapların incelenmesi sonucunda elde edilmiştir.

Evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının değişkenlere ait betimsel istatistiklerine, iki değişkeni olan veriler için T-testi, üç veya daha fazla değişkeni olan veriler için ANOVA testi uygulanmıştır.

1-Sosyoekonomik Düzey Değişkenine Ait Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Sosyoekonomik değişkenine ait betimsel istatistikler ve evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının sosyoekonomik değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA sonuçları Tablo 48 ve Tablo 49'da verilmiştir.

Tablo 48

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Sosyoekonomik Düzeylerine Göre Betimsel İstatistiği

Sosyoekonomik düzey		N	Ort.	Standart sapma	Standart hata	Ortalama için %95 Güven Aralığı			
						Alt Sınır	Üst Sınır	Min.	Max.
0-2652 TL		220	50,85	12,722	,858	49,16	52,54	20	75
2652-8638 TL		74	49,01	13,654	1,587	45,85	52,18	23	74

8638 ve üzeri	6	53,83	10,187	4,159	43,14	64,52	44	67
TL								
Total	300	50,45	12,909	,745	48,99	51,92	20	75

Tablo 49

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Sosyoekonomik Düzeylerine Göre ANOVA Testi

	Kareler		Kareler		
	Toplamı	sd	Ortalaması	F	p*
Gruplar Arası	255,781	2	127,891	,766	,466
Grup içi	49570,565	297	166,904		
Toplam	49826,347	299			

p* < 0,05

Tablo 49'da görüldüğü gibi evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının öğrencilerin sosyoekonomik düzey değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda 0-2652 TL (Ort.= 50,85), 2652-8638 TL (Ort.= 49,01), 8638 ve üzeri (Ort.= 53,83) gruplarının arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır [F (2;297) =,766, p>,05].

Bulgular incelendiğinde evdeki katılım sıklık puanları ile sosyoekonomik düzey değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Tam aksine Blevins (2009) tarafından gerçekleştirilen başka bir çalışmada öğrencilerin matematik dersi akademik başarısını olumlu yönde gerçekleştirdiğini göstermiştir. Okpala vd. 'nın (2001) çalışmasında da matematikteki akademik başarı ekonomik koşullardan etkilenmektedir. ABD'deki sosyoekonomik açıdan dezavantajlı birçok çocuk yeterli matematik becerisi sergileyememiştir (National Research Council, 2009). Bu araştırma bulgularında

sosyoekonomik düzeyin kötü olması sonucunda bir farklılık oluşmamış olsa da ekonomik düzey başka çalışmalarda farklılık oluşturmuştur.

2-Sınıf Düzeyi Değişkenine Ait Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Sınıf düzeyi değişkenine ait betimsel istatistikler ve evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının sınıf düzeyi değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA sonuçları Tablo 50 ve Tablo 51’de verilmiştir.

Tablo 50

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Betimsel İstatistiği

Sınıf Seviyesi	N	Ort.	Standart sapma	Standart hata	Ortalama için %95 Güven Aralığı		Min.	Max.
					Alt Sınır	Üst Sınır		
5.Sınıf	109	52,98	12,143	1,163	50,68	55,29	22	75
6. Sınıf	90	49,42	13,056	1,376	46,69	52,16	20	72
7. Sınıf	92	48,54	13,351	1,392	45,78	51,31	21	74
8. Sınıf	9	49,67	13,115	4,372	39,59	59,75	29	62
Total	300	50,45	12,909	,745	48,99	51,92	20	75

Tablo 51

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre ANOVA Testi

	Kareler		Kareler		F	p*
	Toplamı	sd	Ortalaması			
Gruplar Arası	1133,602	3	377,867		2,297	,078
Grup içi	48692,745	296	164,503			

Toplam	49826,347	299
--------	-----------	-----

$p^* < 0,05$

Tablo 51'de görüldüğü gibi evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının öğrencilerin sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda 5.sınıf (Ort.= 52,98), 6. sınıf (Ort.= 49,42), 7. sınıf (Ort.= 48,54), 8. sınıf (Ort.= 49,67) değişkenlerinde anlamlı farklılık görülmemiştir [$F(3;296) = 2,297, p > ,05$].

Evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının öğrencilerin sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı olup olmadığına bakılmış ve anlamlı olmadığı görülmüştür. Araştırmacılar tarafından öğrencilerin kademesine göre aile katılım sıklığının değiştiği belirlenmiştir (Castro ve ark., 2015; Christenson & Reschly, 2010; Hotz & Pantano, 2015). Aile katılım alanları sınıf seviyesi ya da okul kademesi arttıkça farklılaşmaktadır (Christenson & Reschly, 2010) fakat bu araştırma bulgularına göre sınıf seviyesi değişkeni anlamlı çıkmamıştır. Öğrencilerin sınıf seviyeleri dikkate alındığında araştırmaya sekizinci sınıf çok az öğrenci dahil olmuştur bu sebeple anlamlılık görülmemiş olabilir. Ayrıca ailelerin sınıf seviyesi farklılaştıkça da katılımı değiştiğinden ortaokul düzeyinde yapılan araştırmamızda anlamlılık sağlanamamış olabilir. Aksu ve Karaçöp'ün (2015) çalışmasına göre ev temelli aile katılımında öğrencinin sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Bu bulgu bizim araştırma bulgularımıza göre farklı çıkmıştır.

3-Velilerin Yaş Düzeylerine İlişkin Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Velilerin yaş düzeyleri değişkenine ait betimsel istatistikler ve evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının velilerin yaş düzeyleri değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA sonuçları Tablo 52 ve Tablo 53'te verilmiştir. Anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu göstermek için ise Tablo 54 Tukey testi bulguları verilmiştir.

Tablo 52

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Velilerinin Yaşlarına Göre Betimsel İstatistiği

Veli yaş	N	Ort.	Standart sapma	Standart hata	Ortalama için %95 Güven Aralığı			
					Aralığı		Min.	Max.
					Alt Sınır	Üst Sınır		
25 ve altı	25	50,16	10,877	2,175	45,67	54,65	23	66
26- 35	87	52,52	12,653	1,357	49,82	55,21	21	75
36- 45	139	51,60	12,519	1,062	49,50	53,70	25	75
45 ve üzeri	49	43,69	13,539	1,934	39,81	47,58	20	72
Total	300	50,45	12,909	,745	48,99	51,92	20	75

Tablo 53

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Velilerinin Yaşlarına Göre ANOVA Testi

	Kareler		Kareler		p*
	Toplamı	sd	Ortalaması	F	
Gruplar Arası	2793,416	3	931,139	5,860	,001
Grup içi	47032,931	296	158,895		
Toplam	49826,347	299			

p* < 0,05

Tablo 53'te görüldüğü gibi evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının velilerin yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi (ANOVA Testi) sonucunda 25 ve altı (Ort.= 50,16), 26- 35 (Ort.= 52,52), 36- 45 (Ort.= 51,60), 45 ve üzeri (Ort.= 43,69)

şeklindeki gruplarının matematik dersi başarılarına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [F (3;296) =5,860, p<,05].

Tablo 54

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Velilerinin Yaşlarında Anlamlı Farklılığın Hangi Gruplar Arasında Olduğunun Tespiti – TUKEY HSD Testi

(I) Yaşınız	(J) Yaşınız	Ortalama Fark			%95 Güven Aralığı	
		(I-J)	Std. Hata	Sig.	Alt Sınır	Üst Sınır
25 ve altı	26 – 35	-2,357	2,860	,843	-9,75	5,03
	36 - 45	-1,437	2,738	,953	-8,51	5,64
	45 ve üzeri	6,466	3,098	,160	-1,54	14,47
26 – 35	25 ve altı	2,357	2,860	,843	-5,03	9,75
	36 - 45	,920	1,723	,951	-3,53	5,37
	45 ve üzeri	8,823*	2,251	,001	3,01	14,64
36 - 45	25 ve altı	1,437	2,738	,953	-5,64	8,51
	26 – 35	-,920	1,723	,951	-5,37	3,53
	45 ve üzeri	7,903*	2,094	,001	2,49	13,31
45 ve üzeri	25 ve altı	-6,466	3,098	,160	-14,47	1,54
	26 – 35	-8,823*	2,251	,001	-14,64	-3,01
	36 - 45	-7,903*	2,094	,001	-13,31	-2,49

*. Ortalama fark 0,05 düzeyinde anlamlıdır.

Farklılıkların hangi ikili gruptan kaynaklandığını gösteren çoklu karşılaştırma Tukey testi sonuçlarına bakıldığında 26-35 yaş arası (Ort. = 52,52; S. S = 12,653) ile 45 ve üzeri yaş (Ort.= 43,69; S.S.= 13,539) arasında (p<.05), 36-45 yaş (Ort.= 51,60; S.S =12,519) ile 45 ve üzeri yaşları arasında (p<.05) anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Evdeki matematik eğitimine katılım sıklık puanları ile veli yaş değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Özel vd. 'nin (2016) yaptığı çalışmada 30-42 yaş arası velilerin 43 yaş üstü velilere göre evde çocuklarının eğitimiyle daha çok ilgilendikleri sonucu açığa çıkmıştır. Aksu ve Karaçöp'ün (2015) çalışmasında velilerin katılım düzeyleri cinsiyete göre farklılık oluşturmamıştır. Aynı şekilde Konokman ve Yokuş (2016) ve Abbak 'ın (2008) çalışmalarında da ailenin yaş düzeyi aile katılımını farklılaştırmamıştır.

4-Öğrenci Cinsiyet Değişkenine Ait Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Öğrencilerin cinsiyeti değişkenine ait betimsel istatistikler ve evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının öğrencilerin cinsiyeti düzeyi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız gruplar t testi sonuçları Tablo 55'te verilmiştir.

Tablo 55

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Betimsel İstatistik ve T testi ile Gösterimi

		N	Ort.	SS	SD	t	p*
Cinsiyet	Kız	201	50,14	13,271	,936	-,600	,108
	Erkek	99	51,09	12,182	1,224	-,617	

p* < 0,05

Tablo 55'te görüldüğü gibi evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının öğrencilerin cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız gruplar t testi sonucunda kız (Ort.= 50,14), erkek (Ort.= 51,09) gruplarına ait ortalamaların arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunamamıştır [t (298) = -,600; p >,05]. Kız öğrencilerin okul katılım sıklık puanları ortalaması (Ort.= 5014; S. S= 13,271) erkek öğrencilerin okul katılım sıklık puanları ortalamasından (Ort.= 51,09; S.S.=12,182) daha düşük çıkmıştır.

Bu araştırma bulgularına göre öğrenci cinsiyeti ile evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamasına rağmen, Stevens'in (2013) çalışmasında öğrenci cinsiyetlerinin öğrencilerin matematik dersindeki akademik başarılarını olumlu yönde tespit ettiği görülmüştür. Özcan ve Aydoğan (2014), Konokman ve Yokuş (2016) araştırmalarında aile katılımının öğrencinin cinsiyetine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Bu çalışmalar ile bizim çalışma bulgularımız paralellik göstermektedir.

5-Matematik Ders Başarısı Değişkenine Ait Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Matematik ders başarısı değişkenine ait betimsel istatistikler ve evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının matematik ders başarısı değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA sonuçları Tablo 56 ve Tablo 57'de verilmiştir.

Tablo 56

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Matematik Dersi Başarılarına Göre Betimsel İstatistiği

Matematik		Ortalama için %95 Güven						
		Standart sapma	Standart hata	Aralığı		Min.	Max.	
Geçme Notu	N			Ort.	Alt Sınır			Üst Sınır
45 ve altı	10	47,00	14,944	4,726	36,31	57,69	27	72
46-54	8	48,50	12,083	4,272	38,40	58,60	25	62
55-69	30	51,27	12,250	2,237	46,69	55,84	22	72
70-84	59	50,54	12,712	1,655	47,23	53,86	25	75
85 ve üzeri	141	51,85	12,866	1,083	49,71	53,99	21	75
Bilmiyorum	52	47,06	13,174	1,827	43,39	50,73	20	69
Total	300	50,45	12,909	,745	48,99	51,92	20	75

Tablo 57

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Matematik Dersi Başarılarına Göre ANOVA Testi

	Kareler		Kareler		p*
	Toplamı	Sd.	Ortalaması	F	
Gruplar Arası	1045,137	5	209,027	1,260	,281
Grup içi	48781,210	294	165,922		
Toplam	49826,347	299			

p* < 0,05

Tablo 57’de görüldüğü gibi evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının matematik ders başarısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda 45 ve altı (Ort.= 47,00), 46-54 (Ort.= 48,50), 55-69 (Ort.= 51,27), 70-84 (Ort.= 50,54), 85 ve üzeri (Ort.= 51,85), bilmiyorum (Ort.= 47,06) değişkenlerinde anlamlı farklılık görülmemiştir [F (5;294) =1,260, p> ,05].

Bu araştırma bulguları göz önüne alındığında velilerin doğru yanıtlayacağı varsayımımız üzerinde velilerin çoğunluğunun öğrencisinin notunu 85 ve üzeri şeklinde yanıtladığı görülmüştür. Pandemi koşullarında öğretmenlerin öğrencilere çok düşük notlar vermediği ve eğitimin devamlılığını sağlamak adına öğrenciler için daha motive edici notlar verdiği göz önünde bulundurulabilir. Bu araştırma bulgularının aksine evde yürütülen destekleyici katılımların matematik dersi başarısına olumlu etkisi olduğu gözlenen araştırmalar mevcuttur (Cai ve ark., 1999; Cui & Zhang, 2019; Ho & Willms, 1996).

6-Okul Devam Durumu Değişkenine Ait Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Okul devam durumu değişkenine ait betimsel istatistikler ve evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının okul devam durumu değişkenine

göre farklılaşmış farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA sonuçları Tablo 58 ve Tablo 59'da verilmiştir. Tablo 60'ta ise Tukey testi sonuçlarına göre anlamlılığın bulunduğu bulgular verilmiştir.

Tablo 58

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Okula Devam Durumlarına Göre Betimsel İstatistiği

Devamsızlık	N	Ort.	Standart sapma	Standart hata	Ortalama için %95 Güven			
					Aralığı		Min.	Max.
					Alt Sınır	Üst Sınır		
0	141	52,77	13,006	1,095	50,61	54,94	25	75
1-2	83	50,90	11,712	1,286	48,35	53,46	24	72
3-4	32	44,41	13,716	2,425	39,46	49,35	21	69
5-6	12	48,33	12,242	3,534	40,55	56,11	25	66
7 ve üzeri	3	42,33	26,764	15,452	-24,15	108,82	20	72
Bilmiyorum	29	46,28	10,826	2,010	42,16	50,39	23	67
Total	300	50,45	12,909	,745	48,99	51,92	20	75

Tablo 59

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Okula Devam Durumlarına Göre ANOVA Testi

	Kareler		Kareler		p*
	Toplamı	sd	Ortalaması	F	
Gruplar Arası	2703,535	5	540,707	3,373	,006
Grup içi	47122,812	294	160,282		
Toplam	49826,347	299			

p* < 0,05

Tablo 59'da görüldüğü gibi evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının okul devam durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda 0 (Ort.= 52,77), 1-2 (Ort.= 50,90), 3-4 (Ort.= 44,41), 5-6 (Ort.= 48,33), 7 ve üzeri (Ort.= 42,33), bilmiyorum (Ort.= 46,28) şeklindeki gruplarının okul devam durumu değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [F (5;294) =3,373, p<,05].

Tablo 60

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Öğrencilerin Okula Devam Durumlarında Anlamlı Farklılığın Hangi Gruplar Arasında Olduğunun Tespiti – Tukey HSD Testi

(I) Çocuğunuz bir önceki öğretim yılında okula kaç kez devamsızlık yaptı?	(J) Çocuğunuz bir önceki öğretim yılında okula kaç kez devamsızlık yaptı?	Ortalama Fark (I-J)	Std. Hata	Sig.	95% Güven Aralığı	
					Alt Sınır	Üst Sınır
0	1-2	1,869	1,752	,894	-3,16	6,89
	3-4	8,367*	2,479	,011	1,26	15,48
	5-6	4,440	3,807	,853	-6,48	15,36
	7 ve üzeri	10,440	7,387	,719	-10,75	31,63
	Bilmiyorum	6,497	2,581	,123	-,91	13,90
1-2	0	-1,869	1,752	,894	-6,89	3,16
	3-4	6,497	2,634	,138	-1,06	14,05
	5-6	2,570	3,910	,986	-8,65	13,79
	7 ve üzeri	8,570	7,440	,859	-12,77	29,91
	Bilmiyorum	4,628	2,731	,536	-3,21	12,46
3-4	0	-8,367*	2,479	,011	-15,48	-1,26
	1-2	-6,497	2,634	,138	-14,05	1,06
	5-6	-3,927	4,286	,942	-16,22	8,37

	7 ve üzeri	2,073	7,644	1,000	-19,86	24,00
	Bilmiyorum	-1,870	3,246	,993	-11,18	7,44
5-6	0	-4,440	3,807	,853	-15,36	6,48
	1-2	-2,570	3,910	,986	-13,79	8,65
	3-4	3,927	4,286	,942	-8,37	16,22
	7 ve üzeri	6,000	8,172	,978	-17,44	29,44
	Bilmiyorum	2,057	4,346	,997	-10,41	14,52
7 ve üzeri	0	-10,440	7,387	,719	-31,63	10,75
	1-2	-8,570	7,440	,859	-29,91	12,77
	3-4	-2,073	7,644	1,000	-24,00	19,86
	5-6	-6,000	8,172	,978	-29,44	17,44
	Bilmiyorum	-3,943	7,678	,996	-25,97	18,08
Bilmiyorum	0	-6,497	2,581	,123	-13,90	,91
	1-2	-4,628	2,731	,536	-12,46	3,21
	3-4	1,870	3,246	,993	-7,44	11,18
	5-6	-2,057	4,346	,997	-14,52	10,41
	7 ve üzeri	3,943	7,678	,996	-18,08	25,97

* Ortalama fark 0,05 düzeyinde anlamlıdır

Farklılıkların hangi ikili gruptan kaynaklandığını gösteren çoklu karşılaştırma Tukey testi sonuçlarına bakıldığında 0 devamsızlıkla (Ort. =52,77; S. S= 13,006) ile 3-4 kez devamsızlık yapan (Ort. =44,41; S. S = 13,716) arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür ($p<.05$).

Öğrencilerin okula devam durumu ya da okuldaki devamsızlık sayısı ile ailenin evdeki matematik dersi eğitim süreçlerine katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Hiç devamsızlık yapmayan öğrenciler ile 3-4 devamsızlık yapan öğrenciler arasında bir anlamlılık söz konusudur. Yapılan araştırmalara göre aynı sınıftaki öğrencilerden devamsızlığı daha az olan öğrencilerin başarı testlerinde daha başarılı olduğu görülmüştür (Lamdin, 1996; Nichols, 2003). Ayrıca okullar arası yapılan araştırma

sonuçlarına göre devamsızlık oranı daha az olan okuldaki öğrenciler başarı testlerinde daha yüksek performans göstermişlerdir (Ehrenberg ve ark., 1991; Roby, 2004).

7-Evdeki Kişi Sayısı Değişkenine Ait Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Evdeki kişi sayısı değişkenine ait betimsel istatistikler ve evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının evdeki kişi sayısı değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA sonuçları Tablo 61 ve Tablo 62'de verilmiştir.

Tablo 61

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Evde Yaşayan Kişi Sayısına Göre Betimsel İstatistiği

Evde Yaşayan	Kişi Sayısı	N	Ort.	Standart sapma	Standart hata	Ortalama için %95			
						Güven Aralığı		Min.	Max.
						Alt Sınır	Üst Sınır		
1-2	2	51,00	22,627	16,000	-152,30	254,30	35	67	
3-4	40	52,90	9,902	1,566	49,73	56,07	29	67	
5-6	155	50,93	13,174	1,058	48,84	53,02	20	75	
7-8	76	49,59	12,337	1,415	46,77	52,41	25	74	
9 ve üzeri	27	46,48	15,924	3,065	40,18	52,78	24	75	
Total	300	50,45	12,909	,745	48,99	51,92	20	75	

Tablo 62

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Evde Yaşayan Kişi Sayısına Göre ANOVA Testi

Gruplar Arası	Kareler		Kareler		F	p*
	Toplamı	sd	Ortalaması			
	757,431	4	189,358	1,138	,339	

0	177	52,42	12,812	,963	50,52	54,32	22	75
1-2	56	48,64	12,824	1,714	45,21	52,08	24	71
3-4	12	47,83	9,163	2,645	42,01	53,66	26	60
5-6	4	40,25	12,842	6,421	19,82	60,68	25	54
7 ve üzeri	1	72,00	.	.	.	.	72	72
Bilmiyorum	50	46,54	12,678	1,793	42,94	50,14	20	67
Total	300	50,45	12,909	,745	48,99	51,92	20	75

Tablo 64

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Matematik Dersi Devamsızlık Durumuna Göre ANOVA Testi

	Kareler		Kareler		
	Toplamı	sd	Ortalaması	F	p*
Gruplar Arası	2595,591	5	519,118	3,231	,007
Grup içi	47230,756	294	160,649		
Toplam	49826,347	299			

p* < 0,05

Tablo 64'te görüldüğü gibi evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının matematik dersi devamsızlık değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda 0 (Ort.= 52,42), 1-2 (Ort.= 48,64), 3-4 (Ort.= 47,83), 5-6 (Ort.= 40,25), 7 ve üzeri (Ort.= 72,00) şeklindeki gruplarının matematik dersi devamsızlık değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [F (5;294) =3,231, p<,05].

Verilere bakıldığında devamsızlık 7 ve üzeri olan değişkenini sadece 1 kişi işaretlediği için Tukey testi yapılmaz çünkü en az bir grupta ikiden az durum vardır.

Bu araştırma bulgularına göre matematik dersine yapılan devamsızlık sayısına bakıldığında veliler öğrencilerinin genel olarak devamsızlık yapmadığını belirtmişlerdir. Sonuçların anlamlı çıkma nedeni olarak bu durum göz önüne alınabilir. Bu araştırma sonuçlarına göre okul devamsızlığı az olan öğrencilerin matematik dersi devamsızlığı da az olacağından, devamsızlığı daha az olan öğrencilerin başarı testlerinde daha başarılı olacaktır (Lamdin, 1996; Nichols, 2003). Bu sebeple ailelerin evdeki eğitim süreçlerine katılması matematik dersi devamsızlığına etki edeceğinden matematik başarısı da olumlu etkilenecektir.

9-Odanın Paylaşıldığı Kişi Değişkenine Ait Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Odanın paylaşıldığı kişi değişkenine ait betimsel istatistikler ve evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının odanın paylaşıldığı kişiye göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA sonuçları Tablo 65 ve Tablo 66'da verilmiştir.

Tablo 65

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Odasını Paylaştığı Kişilere Göre Betimsel İstatistiği

Odanın	N	Ort.	Standart sapma	Standart hata	Ortalama için %95 Güven Aralığı			
					Alt Sınır	Üst Sınır	Min.	Max.
Tüm aile üyeleri	28	53,18	12,570	2,375	48,30	58,05	25	73
Kardeşleriyle/ Abi-Abla	226	49,72	12,669	,843	48,06	51,38	20	75
Aile Büyükleri	5	50,00	18,276	8,173	27,31	72,69	22	72
Kendine ait odası var	41	52,71	13,757	2,149	48,36	57,05	25	75
Total	300	50,45	12,909	,745	48,99	51,92	20	75

Tablo 66

Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklık Puanlarının Odasını Paylaştığı Kişilere Göre ANOVA Testi

	Kareler		Kareler		p*
	Toplamı	sd	Ortalaması	F	
Gruplar Arası	539,876	3	179,959	1,081	,357
Grup içi	49286,471	296	166,508		
Toplam	49826,347	299			

p* < 0,05

Tablo 66'da görüldüğü gibi evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım sıklık puanlarının odanın paylaşıldığı kişi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda tüm aile üyeleri (Ort. =53,18), kardeşleriyle/ abi-abla (Ort. =49,72), aile büyükleri (Ort. =50,00), kendine ait odası var (Ort. =52,71) değişkenlerinde anlamlı farklılık görülmemiştir [F (3;296) =1,081, p> ,05].

Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin çoğunluğunun odası olmadığını ve kardeşleriyle paylaşıldığı tespit edilmiştir. Erdoğan ve Erdoğan (2015), PISA 2012'ye katılan öğrencilerin kendilerine ait bir odaya sahip olmalarının matematik ve fen başarıları ile pozitif ilişkili olduğunu ifade etmişlerdir. Araştırma bulgularında çocuğun odasının olması durumunun başarıyla akademik olarak ilişkili olduğu görünse de bizim çalışma bulgularımızda anlamlılık çıkmamıştır.

Özetle ailelerin evdeki eğitim süreçlerine katılım sıklık puanları ile demografik değişkenler arasındaki durumlar incelendiğinde veli yaş, okul devam durumu, matematik dersi devamsızlık değişkenleri arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Demografik değişkenlere yönelik okul ve evdeki katılım alan ve katılım sıklık puanlarının anlamlılık durumları incelenmiş ve bu bulgulara yönelik yorum ve tartışma kısımları ele alınmıştır. Bunu takip eden başlıklarda ise okul katılım, ev katılım, okul sıklık ve ev sıklık puanlarının birbirleri üzerindeki ilişki durumu ele alınmıştır. İlk ele alınan başlıkta okul ve ev katılım alan puanlarının birbirleriyle olan ilişkisini açığa çıkarmak amaçlanmıştır.

Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanları ile Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanlarının İlişisine Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile evdeki matematik dersine ilişkin eğitim etkinliklerine katılım alan puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? Şeklinde ifade edilen araştırmanın dokuzuncu alt problemine ilişkin bulgular aşağıda yer almaktadır. Tablo 67’de ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile evdeki matematik dersine ilişkin etkinliklere katılım alan puanları arasındaki ilişkiye yönelik bulguları Spearman testiyle elde edilmiştir.

Tablo 67

Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanları ile Evdeki Matematik Dersine İlişkin Etkinliklere Katılım Alan Puanları Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Testi

			Toplam Okul Katılım	Toplam Ev Katılım
			Alan Puanları	Alan Puanları
Spearman's	Toplam Okul	Korelasyon Katsayısı	1,000	,600**
rho	Katılım Alan	p*	.	,000
	Puanları	N	300	300
	Toplam Ev Katılım	Korelasyon Katsayısı	,600**	1,000
	Alan Puanları	p*	,000	.

---

*p<.001

Yapılan ankette elde edilen verilere göre ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine toplam katılım alanı puanları ile evdeki matematik dersi evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım alan puanları arasında anlamlı bir ilişkinin var olup olmadığı basit korelasyon analizi ile test edilmiştir. Analiz sonuçları okuldaki genel eğitim etkinliklerine toplam katılım alanı puanları ile evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine katılım alanı puanları arasında anlamlı ve orta düzey pozitif yönlü bir ilişkinin olduğunu göstermiştir [$r(300) = ,60, p < ,001$]. Değişkenler arasındaki pozitif yönlü bir ilişkinin varlığı iki değişkenin birlikte değiştiğini göstermektedir.

Bu analiz sonuçlarına bakıldığında okul ortamında eğitim etkinliklerine katılımları ile ev ortamındaki matematik eğitimi etkinliklerine katılım arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki bulunmaktadır. Okulda eğitime katılım ile evde eğitime katılım durumları birbirini desteklemektedir şeklinde yorumlanabilir. Bu araştırma bulgularına göre okulda eğitime katılan velinin, evde de eğitimlere katılmada istekli olacağı söylenebilir. Aile okul ortaklığı olumlu davranışları desteklemekte aynı zamanda aile ve öğretmenler arasındaki ilişki okul ve ev arasındaki ilişkinin bir yönünü oluşturmaktadır (Christenson, 2003). Öğrencilerin okul yaşamları boyunca veli beklentileri ve olumlu veli-okul ilişkilerinin faydalı olması yönünde araştırma bulguları mevcuttur (Jeynes, 2010). Okulların aileleri eğitim etkinliklerine dahil etmesi ailelerle olumlu iletişim ortamı oluşturmalarına olanak tanımaktadır. Bulgulardan da anlaşılacağı üzere aile okul eğitiminde ne kadar çok etkinlik alanına katılıyorsa evde de katılma oranı artmaktadır. Ailelerin daha fazla okul etkinliğine katılması için okulun ve öğretmenlerin ailelere daha ılımlı yaklaşması eğer varsa iletişim engellerinin önüne geçilmesi gerekmektedir (Topor ve ark., 2010). California'da ev ziyareti programına katılan okul müdürleri daha iyi öğrenci davranışı ve iyileştirilmiş ev ödevi kalitesi gibi faydalardan bahsetmek üzere ailelerle iletişimde bulunmuştur (Sandham, 1999). Araştırmadan da anlaşılacağı üzere eğitim sadece öğrencilerle gerçekleşen bir durum değil aksine aileleri

işin içine alan ve bilgilendiren bir durumdur. Veli-öğretmen iş birliği, çocukların eğitimi üzerinde önemli bir etki yaratır. Llamas ve Tuazon'a (2016) göre velilerin okul yetkilileriyle güçlü iş birliği, okulun hem fiziksel hem de akademik performansının artmasına yol açabilir. Bu nedenle okul yöneticileri, velileri okulun misyon ve hedeflerine ulaşmasına katkıda bulunmaya teşvik etmeli ve katkıda bulunmalıdır (Sapungan & Sapungan, 2014). Velilerin çocuklarının eğitimine dahil olduğunu görmek iyi bir şeydir çünkü akademik performansı artırır. Öğrenciler okul çalışmalarına daha fazla odaklanırlar (Kwatubana & Makhalemele, 2015). Bu durum öğrencileri belirli bir konuyu anlamadıklarında kolayca pes etmemeleri için motive eder ve ebeveynlerinin okula devamlılıklarını her zaman izlediklerini bildikleri için ders devamsızlığı yapmamaya özen gösterirler (Lemmer, 2007). Ebeveynleri eğitim etkinliklerine dahil olan, aktif ve öğrenmeye hazır olan öğrenciler, küçük yaşlardan itibaren dakik olmayı, zaman yönetimini öğrenirler, ebeveynler sürekli ilerlemelerini sorgulayacakları ve onları hayal kırıklığına uğratmak istemeyecekleri için ısrarcı olmayı öğrenirler. Sorumluluk almak, önceden planladıkları ve işlerini organize olma niteliği olan programlarına göre yapabildikleri için bu çocukların doğasının bir parçası haline gelir (Sapungan & Sapungan, 2014).

Ailelerin evde gerçekleştirdikleri matematiksel eğitim etkinlikleri katılım alan puanları ile okulda gerçekleştirdikleri genel eğitim süreçlerine katılım alan puanları arasındaki ilişkiye bakılmış, bunu takip eden başlıkta katılım sıklık puanlarının birbirleriyle olan ilişkisine yönelik durumlar üzerinde durulmuştur.

Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Sıklık Puanları ile Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Etkinliklerine Katılım Sıklık Puanlarının İlişkisine Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım sıklık puanları ile evdeki matematik dersine ilişkin eğitim etkinliklerine katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? Şeklinde ifade edilen araştırmanın onuncu alt problemine ilişkin bulgular aşağıda

yer almaktadır. Tablo 68'de ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım sıklık puanları ile evdeki matematik dersine ilişkin etkinliklere katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişkiye yönelik bulguları Spearman testiyle elde edilmiştir.

Tablo 68

Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Sıklık Puanları ile Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Etkinliklere Katılım Sıklık Puanları Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Testi

			Toplam Sıklık Okul Puanları	Toplam Sıklık Ev Puanları
Spearman's rho	Toplam Sıklık Okul Puanları	Korelasyon Katsayısı	1,000	,666**
		p*	.	,000
		N	300	300
	Toplam Sıklık Ev Puanları	Korelasyon Katsayısı	,666**	1,000
		p*	,000	.
		N	300	300

p* < .001

Yapılan ankette elde edilen verilere göre okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım sıklık puanları ile evdeki matematik dersine ilişkin etkinliklere katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişkinin var olup olmadığı basit korelasyon analizi ile test edilmiştir. Analiz sonuçları okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım sıklık puanları ile evdeki matematik dersine ilişkin eğitim etkinliklerine katılım sıklık puanları arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişkinin olduğunu göstermiştir [$r(300) = ,666; p < ,001$]. Değişkenler arasında pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişkinin varlığı iki değişkenin birlikte değiştiğini göstermektedir.

Bu analiz sonuçlarına bakıldığında okul ortamında eğitim etkinliklerine katılım sıklık puanları ile ev ortamındaki matematik eğitimi etkinliklerine katılım sıklık puanları arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki bulunmaktadır. Okulda eğitime katılma ile evde eğitime katılma sıklıkları birbirini destekleyici şekilde gerçekleşmektedir. Bu araştırma bulgularına

göre okulda eğitime katılan velilerin sıklık puanları ve evde matematik eğitimlerine katılım sıklık puanları arasında ilişki bulunmaktadır bu sebeple okuldaki eğitimlere katılım sıklığı arttıkça evdeki etkinliklere de katılım sıklığı artmaktadır. Araştırmalara göre aileler eğitim sürecinde aktif olup öğretmen ve okulla iletişim halinde olduğunda akademik başarı olumlu etkilenmektedir (Dearing ve ark., 2006; De Fraja ve ark., 2010; Flouri & Buchanan, 2004; Gelber & Isen, 2013; Katz ve ark., 2011; Walsh, 2010). Ailelerin okulla iletişim içerisinde olup ev etkinlikleri içinde bilgiler edinmesi ve edindiği bilgileri uygulaması akademik başarıya katkı sağlar (Desforjes & Abouchaar, 2003). Bu sebeple aileleri okuldaki eğitim etkinliğine dahil edip katılım sıklıkları artırılabilir böylece aileler okulla etkileşimlerinden evde katılımı ilgili de bilgiler edinip uygulamaya geçebilirler.

Akademik başarıya ailenin okul etkinliklerin katılımı ve evdeki etkinliklere katılımı olumlu etki etmektedir. Okul katılım sıklık puanları ile ev katılım sıklık puanları arasındaki anlamlılık düzeyi incelenmiş takip eden başlıkta ise okul katılım alan puanlarıyla okul katılım sıklık puanları arasındaki ilişkinin anlamlılık durumu ele alınmıştır.

Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanları ile Katılım Sıklık Puanları Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? Şeklinde ifade edilen araştırmanın on birinci alt problemine ilişkin bulgular aşağıda yer almaktadır. Tablo 69'da ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alanları ile katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişkiye yönelik bulguları Spearman testiyle elde edilmiştir.

Tablo 69

Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Alanları ile Katılım Sıklık Puanları Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Testi

	Toplam Sıklık Okul Puanları	Toplam Okul Katılım Alanı Puanları
--	-----------------------------	------------------------------------

Spearman's	Toplam Sıklık	Korelasyon Katsayısı	1,000	,851**
rho	Okul Puanları	p*	.	,000
		N	300	300
	Toplam Okul	Korelasyon Katsayısı	,851**	1,000
	Katılım Alanı	p*	,000	.
	Puanları	N	300	300

*p<.001

Yapılan ankette elde edilen verilere göre ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alanları ile katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişkinin var olup olmadığı basit korelasyon analizi ile test edilmiştir. Analiz sonuçları ailelerin okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile katılım sıklık puanları arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişkinin olduğunu göstermiştir [$r(300) = ,851$; $p < ,001$]. Değişkenler arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde bir ilişkinin varlığı iki değişkenin birlikte değiştiğini göstermektedir.

Bulgulardan da anlaşılacağı üzere ailelerin okulda gerçekleşen eğitim etkinliklerine katılma sayısı fazla olduğunda katılım sıklık puanları da yüksek düzeyde pozitif yönlü olarak artmaktadır. Ailelerin okuldaki etkinliklerine katılımlarını artırmak aynı zamanda katılım sıklıklarına da olumlu şekilde yansımıştır. Bu noktada aileleri okula gelmeye okuldaki etkinliklere katılmaya motive edici durumlar gerçekleştirmeli ve teşvik edici etkinlikler gerçekleştirilmelidir. Okeke (2014) okul ve ev arasında etkileşim kurmak için, çocuklarının gerçekleştirebileceği konuşma günleri veya münazara düzenlenebileceğini, okula ilginç seçkin konuşmacıların davet edilebileceğini önermiştir. Wolfendale (1992) ev ziyaretleri gerçekleştirmenin ailelerle okul arasındaki bağlantıları güçlendirmek adına yapılması gerektiğini düşünmektedir. Okul içerisinde gerçekleştirilen organizasyonlar öğrencilerin başarısını büyük ölçüde etkilediğinden (Carter, 2010) aileleri okul etkinliklerine dahil etmek adına okul tarafından gerekli düzenlemeler gerçekleştirilmelidir.

Okuldaki eğitim süreçlerine yönelik toplam katılım alan puanları ile toplam katılım sıklık puanları arasındaki ilişkiye yönelik bulgu, yorum ve tartışma durumları ele alınmış bu

başlık sonrasında ise evdeki eğitim süreçlerine yönelik toplam katılım alan puanları ile toplam katılım sıklık puanları arasındaki ilişki durumu incelenmiştir.

Ailelerin Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanları ile Katılım Sıklık Puanları Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular, Yorumlar ve Tartışma

Ailelerin evdeki matematik dersine ilişkin eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? Şeklinde ifade edilen araştırmanın on ikinci alt problemine ilişkin bulgular aşağıda yer almaktadır. Tablo 70'te ailelerin evdeki matematik dersine ilişkin eğitim etkinliklerine katılım alanları ile katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişkiye yönelik bulguları Spearman testiyle elde edilmiştir.

Tablo 70

Ailelerin Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Etkinliklerine Katılım Alanları ile Katılım Sıklık Puanları Arasında Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Testi

			Toplam Ev Katılım Alan Puanları	Toplam Sıklık Ev Puanları
Spearman's rho	Toplam Ev Katılım Alan Puanları	Korelasyon Katsayısı	1,000	,840**
		p*	.	,000
		N	300	300
	Toplam Sıklık Ev Puanları	Korelasyon Katsayısı	,840**	1,000
		p*	,000	.
		N	300	300

*p<.001

Yapılan ankette elde edilen verilere göre ailelerin evdeki matematik dersine ilişkin eğitim etkinliklerine katılım alanları ile katılım sıklık puanları arasında anlamlı bir ilişkinin var olup olmadığı basit korelasyon analizi ile test edilmiştir. Analiz sonuçları ailelerin evdeki matematik dersine ilişkin eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile katılım sıklık puanları

arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişkinin olduğunu göstermiştir [$r(300) = ,840; p < ,001$]. Değişkenler arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde bir ilişkinin varlığı iki değişkenin birlikte değiştiğini göstermektedir.

Bulgulardan da anlaşılacağı üzere ailelerin evde gerçekleştirdiği eğitim etkinliklerine katılma sayısı ne kadar fazla olursa katılım sıklık puanları da yüksek ve pozitif yönlü olmaktadır. Ailelerin evdeki etkinliklerine katılımlarını artırmak aynı zamanda katılım sıklıklarına da olumlu şekilde yansımıştır. Bu noktada aileler etkinlik yapmaya motive edilir ve bu konuda bilgilendirilip desteklenirse ailelerin etkinlik yapma sıklığında artışlar meydana gelebilir. Bu bulguyu destekleyici en önemli örneklerden biri ev ödevleridir. Evde katılım etkinliklerinden ev ödevlerine yardım etme etkinliği aileler tarafından en çok gerçekleştirilen etkinliklerden biridir (Pezdek ve ark., 2002; Shumow & Lomax 2002). Ödev yapan çocukların yapmayanlara göre daha başarılı olduğu (Cooper, 1989; Cooper ve ark., 2006; Di Pietro & Cutillo, 2006) dikkate alınacak olursa çocuklar yardım alıp başarılı oldukça aileleriyle iletişimleri artacak ödev ya da başka konularda da yardım talepleri olacaktır. Böylece ailenin evde katıldığı ödev yardımı etkinliğinin katılım sıklığı da bu durumdan etkilenecektir. Bu örnek üzerinden de anlaşılacağı üzere katılım alan puanı ve katılım sıklık puanları birbirleriyle ilişkili ve pozitif yönlüdür.

Bölüm 5

Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmanın genel amacı; ortaokul düzeyinde eğitim gören öğrencilerin ailelerinin eğitim etkinliklerine katılım düzeyleri ve katılım alanlarını belirlemek ve belirlenen katılım alanı ve katılım sıklıklarına ait puanların belirlenen değişkenlerle ilişkilerini araştırmaktır. Araştırma uygulaması için nicel araştırma yöntemi ve ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmanın ulaşılabilir evreni Van ilinde temel eğitim (ortaokul) düzeyinde okula devam eden öğrencilerin aileleri oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu küme örneklem yoluyla belirlenen birbirine kilometre olarak uzaklıkları yakın Tuşba, İpekyolu ve Gürpınar ilçelerinde bulunan ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin aileleri oluşturmuştur. Araştırmaya gönüllük esasına dayalı olarak 300 veli katılmıştır. Veliler okula davet edilerek anket formu uygulanmış gelemeyen veliler için öğrenciler yoluyla formlar ulaştırılmıştır. Velilerden formlar aracılığıyla elde edilen veriler SPSS paket programın aracılığıyla analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara dayalı olarak aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Ailelerin Okulda Gerçekleşen Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Sonuçlar

Ailelerin okulda gerçekleşen eğitim süreçlerine katılım alanlarına baktığımızda okul içinde gerçekleşen yirmi iki adet katılım alanı belirlenmiş ve ailelere her bir katılım alanına katılıp katılmadığıyla ilgili evet hayır şeklinde işaretlenebilen soru yöneltilmiştir. Burada ailelerin hangi etkinliklere katıldığı hangilerine katılmadığının tespiti yapılmıştır. Velilerden (n=300) gelen sonuçlara göre ailelerin en çok gerçekleştirdiği etkinlik okulda veli toplantısına katılma (%87,3, n=262) olmuştur. Ailelerden %12,7'si (n=38) veli toplantısına katılmadıklarını belirtmiştir. Veli toplantısından sonra diğer yirmi bir etkinlik içinde ailelerin katılma/katılmama durumlarına bakıldığında okuldaki eğitim etkinliklerine katılım oranları en çok olandan en az olana doğru sırasıyla WhatsApp iletişim gruplarına katılma(n=224), mezuniyet törenine katılma (n=196), elektronik derslere katılım sağlama(n= 174), sınıfı

ziyaret etme (n=126), okul-aile birliği toplantısına katılma(n=113), akademik başarı ile ilgili matematik öğretmeniyle (n=108), öğrenme zorlukları ile ilgili matematik öğretmeniyle haberleşme (n=101), matematik öğretmeniyle ayaküstü yapılan görüşmeler (n=100), belirli gün ve haftalar / milli bayramlar ile ilgili anma ve kutlama etkinlikleri (n=95), davranışsal problemlerle ilgili matematik öğretmeniyle görüşme (n=87), kermes düzenleme (n=84), yardım toplanması (n=71), kitap toplama etkinliği (n=66), piknik organizasyonu(n=60), sınıf düzenine yardım (n= 54), okuldaki bilim ve sanat etkinliğine katılma (n=40), okul gezileri (n=38), webinarlara katılma (n=37) , ağaç dikim aktiviteleri (n=34), okul ve sınıf geceleri (n=27) şeklindedir. Sonuçlara bakıldığında en çok katılım veli toplantısında gerçekleşirken, en az katılım okul ve sınıf geceleri etkinliğinde gerçekleşmiştir. Ailelerin okulda gerçekleştirilen eğitimlerden hangi alanlara katıldıkları belirlendikten sonra bu alanlara yönelik katılım sıklıkları ele alınmıştır. Katılım sıklıklarına yönelik sonuçlar alttaki başlıkta verilmektedir.

Ailelerin Okulda Gerçekleşen Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklıklarına Yönelik Sonuçlar

Ailelerin okulda gerçekleşen eğitim süreçlerine katılım sıklıklarına yönelik velilere her bir etkinlik alanına yönelik katılım sıklığını anlamak için sorular sunulmuştur. Ailelerin okuldaki katılım alanlarına katılım sıklıklarına ait sıralamada çoktan aza doğru yüzde sıralaması; sınıfı ziyaret etme (%94,7), okula gelme (%94), veli toplantısına katılma (%92,3), WhatsApp iletişim gruplarına katılma (%89), akademik başarı ile ilgili matematik öğretmeniyle haberleşme (%85,7), öğrenme zorlukları ile ilgili matematik öğretmeniyle haberleşme (%83,7), elektronik derslere katılımını sağlama (%82,7), çocuğu okula bırakırken veya okuldan alırken matematik öğretmeniyle ayaküstü yapılan görüşmeler (%78,3), mezuniyet töreni (%77,7), okul aktiviteleri ile ilgili olarak öğretmenle haberleşme (%72,7), belirli gün ve haftalar /milli bayramlar ile ilgili anma ve kutlama etkinlikleri (%69,7), davranışsal problemlerle ilgili matematik öğretmeniyle görüşme (%66,3), okul-aile birliği toplantısına katılma (%62,7), kitap toplama etkinliği (%60,3), sınıf düzenine yardım (%58,3), yardım toplanması (%57), kermes düzenleme (%55,7), okuldaki bilim ve sanat

etkinliğine katılma (%47,3), webinarlara katılma (%39,3), piknik organizasyonu (%35), ağaç dikim aktiviteleri (%34), okul ve sınıf geceleri (%29,7), okul gezileri (%29,3) şeklindedir. Ailelerin okulda gerçekleşen eğitim süreçlerine katılım sıklıklarına yönelik sonuçlar elde edildikten sonra evde matematik eğitimine ilişkin eğitim süreçlerine katılım alanlarına yönelik sonuçlar ele alınmıştır. Bir sonraki başlıkta bu sonuçlara yönelik bilgiler aktarılmıştır.

Ailelerin Evde Matematik Eğitime İlişkin Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Sonuçlar

Ailelerin evde gerçekleşen matematik eğitim süreçlerine katılım alanlarına baktığımızda ev içinde gerçekleşen on iki adet katılım alanı belirlenmiş ve ailelere her bir katılım alanına katılıp katılmadığıyla ilgili evet hayır şeklinde işaretlenebilen soru yöneltilmiştir. Velilerden (n=300) gelen sonuçlara göre ailelerin en çok gerçekleştirdiği etkinlik çocuğun okuldaki matematik dersi hakkında sohbet etme (n=228, %76) olmuştur. Kalan on bir etkinlik için ise sıralama matematik dersi ev ödevlerine yardım (n=198, %66), matematik dersi ev ödevlerini kontrol etme (n= 197, %65,7), uzaktan eğitim etkinliklerine katılma (n=182, %60,7), evde okuma etkinliği (n=169, %56,3), materyal hazırlama (n=156, %52), çocuğun matematik dersi ile ilgili çalışma düzeni için ev kuralları belirleme (n=139, %46,3), matematik dersiyle ilgili materyal hazırlama (n=136, %45,3), etkileşimli kitap okuma (n=134, %44,7), çocuklarla televizyon programlarını eğitsel açıdan tartışma (n=106, %35,3), oyun yardımıyla matematik dersine yardım (n=103, %34,3), çocuklara matematikle ilgili hikâye anlatma (n=65, %21,7) şeklindedir. En çok katıldığına dair beyan okuldaki matematik dersi hakkında sohbet etme olurken, en az çocuklara matematikle ilgili hikâye anlatma olmuştur. Ev ortamında gerçekleştirilen matematiksel eğitimlere katılım alanlarına yönelik sonuçlardan sonra bu sonuçlara yönelik katılım sıklıkları ele alınmıştır. Ailelerin evde matematiksel katılım sıklıklarına yönelik sonuçlar bir alt başlıkta sunulmuştur.

Ailelerin Evde Gerçekleştirdikleri Matematiksel Eğitim Süreçlerinin Katılım Sıklıklarına Yönelik Sonuçlar

Ailelerin evde gerçekleştirdikleri matematiksel eğitim süreçlerine katılım sıklıklarına yönelik velilere her bir etkinlik alanına yönelik katılım sıklığını anlamak için sorular sunulmuştur. Ailelerin evdeki katılım alanlarından her birine katılım sıklığını veren yüzde sıralaması şu şekildedir; matematik dersi için kaynak kitap alma (%97), matematik dersinin nasıl geçtiği hakkında sohbet (%94,7), matematik dersinde öğrendiklerini tekrar etmesi (%93,3), matematik dersine nasıl çalışması gerektiği hakkında bilgi (%88,3), okuldaki matematik dersi hakkında sohbet etme (%87), televizyon programlarını eğitsel açıdan tartışma (%84,7), matematik ödev kontrolü (%84,7), matematik dersi ev ödevlerine yardım (%83,3), matematik defterini kontrol etme (%80), matematik dersi ile ilgili çalışma düzeni için ev kuralları belirleme (%79,7), matematik dersindeki başarısı için etkileşimli kitap okuma (%71,7), matematik dersindeki başarısı için uzaktan eğitim etkinliklerine katılma (%71,7), matematik öğretmeni ile iş birliği (%71,3), matematikle ilgili kitaplar okuma (%65,3), matematik dersindeki başarısı için oyunlarla yardım (%62,7), matematikle ilgili hikaye anlatma (%54) şeklindedir.

Ailelerin ev ve okuldaki katılım alanları ve katılım sıklıklarına yönelik sonuç üstteki başlıklarda verilmişti. Bu başlıklardan sonra katılım alan puanları ve katılım sıklık puanlarının demografik değişkenlere yönelik analiz sonuçlarına yönelik başlıklar bulunmaktadır. Alttaki başlıkta katılım alanı puanlarının demografik değişkenlere yönelik anlamlılığını ele alan başlık bulunmaktadır.

Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Okuldaki Genel Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Sonuçlar

Ailelerin okuldaki genel eğitim süreçlerine katılım alanlarına ait katılım alan puanları hesaplanmış sonrasında bu puanların demografik değişkenlere göre anlamlılık durumları incelenmiştir. Okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile matematik dersi

başarısı, evde yaşayan kişi sayısı, matematik dersi devamsızlık ve odanın paylaşıldığı aile üyesi değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık sonucu elde edilmiştir.

Okuldaki eğitim etkinlik katılım alan puanlarının demografik değişkenlere göre sonuçları ele alınan bu başlıktan sonra sıradaki başlıkta aynı şekilde evdeki matematiksel eğitim süreçlerine katılım alan puanlarına yönelik sonuçlar ele alınmıştır.

Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Evdeki Eğitim Süreçlerine Katılım Alanlarına Yönelik Sonuçlar

Ailelerin evdeki matematik dersine yönelik eğitim süreçlerine katılım alanlarına ait katılım alan puanları hesaplanmış sonrasında bu puanların demografik değişkenlere göre anlamlılık durumları incelenmiştir. Evdeki matematiksel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile veliye ait yaş değişkeni ve odanın paylaşıldığı aile üyesi değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Ev ve okuldaki katılım alan puanlarının demografik değişkenlere göre sonuçları ele alınmış sonrasında katılım sıklık puanlarına göre sonuçlar incelemeye alınmıştır. Katılım sıklık puanlarının değişkenlere yönelik sonuçlarından okuldaki eğitim süreçlerine katılım sıklığı aşağıdaki başlıkta sunulmuştur.

Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Okuldaki Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklıklarına Yönelik Sonuçlar

Ailelerin okuldaki eğitim süreçlerine katılım sıklık puanları hesaplanmış sonrasında bu puanların demografik değişkenlere göre anlamlılık durumları incelenmiştir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin matematik dersi başarılarına göre anlamlılık tespit edilmiştir. Farklılıkların hangi ikili gruptan kaynaklandığını gösteren çoklu karşılaştırma için Tukey testi sonuçlarına bakıldığında 85 ve üzeri ders geçme notu ile bilmiyorum şeklinde cevap verenlerin notu arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür.

Evdeki katılım sıklık puanlarının değişkenlere göre anlamlılık durumunun incelemesi bir sonraki başlıkta verilmiştir.

Ailelerin Demografik Değişkenlere Göre Evdeki Eğitim Süreçlerine Katılım Sıklıklarına Yönelik Sonuçlar

Ailelerin evdeki matematiksel eğitim süreçlerine katılım sıklık puanları hesaplanmış sonrasında bu puanların demografik değişkenlere göre anlamlılık durumları incelenmiştir. Bu sonuçlara göre velilerin yaş değişkenine, okul devam durumu değişkenine, matematik dersi devamsızlık değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür.

Yaş değişkenine göre farklılıkların hangi ikili gruptan kaynaklandığını gösteren çoklu karşılaştırma Tukey testi sonuçlarına bakıldığında 26-35 yaş arası ile 45 ve üzeri yaş, 36-45 yaş ile 45 ve üzeri yaşları arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Okula devam durumu değişkenine göre farklılıkların hangi ikili gruptan kaynaklandığını gösteren çoklu karşılaştırma Tukey testi sonuçlarına bakıldığında 0 devamsızlık ile 3-4 kez devamsızlık yapan arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Okul ve ev katılım alanı ve katılım sıklıklarının birbirleri ile olan ilişkilerine yönelik sonuçlara bakıldığında okul ve ev katılım alan puanlarına yönelik ilişkiye ait sonuçlar alt başlıkta yer almaktadır.

Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanları İle Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanlarının İlişisine Yönelik Sonuçlar

Okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile evdeki matematik dersine ilişkin etkinliklere katılım alan puanları arasında anlamlı ilişki olup olmadığına yönelik Spearman testi sonuçlarına göre okuldaki genel eğitim etkinliklerine toplam katılım alanı puanları ile evdeki matematik dersi evdeki matematik dersine ilişkin eğitim süreçlerine

katılım alan puanları arasında anlamlı ve orta düzeyde pozitif yönlü bir ilişkinin olduğunu göstermiştir.

Okul ve ev katılım alanlarına ilişkin sonuçlardan sonra, okul ve ev katılım sıklık puanlarının birbirleriyle olan ilişkine yönelik elde edilen sonuçlar alt başlıkta sunulmuştur.

Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Sıklık Puanları ile Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Etkinliklerine Katılım Sıklık Puanlarının İlişkisine Yönelik Sonuçlar

Okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım sıklık puanları ile evdeki matematik dersine ilişkin eğitim etkinliklere katılım sıklık puanları arasında anlamlı ilişki olup olmadığına yönelik Spearman testi sonuçlarına göre anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu görülmüştür.

Okuldaki katılım alan ve katılım sıklık puanlarının birbirleriyle olan ilişkilerine yönelik sonuçlar alttaki başlıkta verilmiştir.

Ailelerin Okuldaki Genel Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanları ile Katılım Sıklık Puanları Arasındaki İlişkiye Yönelik Sonuçlar

Okuldaki genel eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile katılım sıklık puanları arasında anlamlı ilişkiye yönelik yapılan Spearman testine göre anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişkinin varlığı tespit edilmiştir. Değişkenler arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde bir ilişkinin varlığı iki değişkenin birlikte değiştiğini göstermektedir.

Evdeki katılım alan ve sıklık puanlarının birbirleriyle ilişkisine yönelik sonuçların olduğu kısım bir alt başlıkta sunulmuştur.

Ailelerin Evdeki Matematik Dersine İlişkin Eğitim Etkinliklerine Katılım Alan Puanları ile Katılım Sıklık Puanları Arasındaki İlişkiye Yönelik Sonuçlar

Ailelerin evdeki matematik dersine ilişkin eğitim etkinliklerine katılım alan puanları ile katılım sıklık puanları arasında anlamlı ilişkiye yönelik yapılan Spearman testine göre anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişkinin varlığı tespit edilmiştir. Değişkenler arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde bir ilişkinin varlığı iki değişkenin birlikte değiştiğini göstermektedir.

Ailelerin katılım alan ve katılım sıklık puanlarının birbirleriyle olan ilişkilerine değinilmiş ve bulgulara yönelik tüm sonuçlar ele alınmıştır. Sonuçların ele alındığı başlıklardan sonra öneriler başlıkları gelmektedir. Eğitimde aile katılımının artırılmasına yönelik öneriler ve gelecekteki araştırmalar için öneriler şeklinde iki başlık altında öneriler sunulmuştur.

Eğitimde Aile Katılımının Arttırılmasına Yönelik Öneriler

Ebeveynlerin evde ve okulda eğitime dahil olmaları ve çocuklarının matematik eğitiminde güçlü ve zayıf yönlerinin farkında olmalarına yardımcı olabilmeleri için veli toplantıları yıl boyunca sürekli olarak düzenlenmelidir. Okul, takım olarak ailelerle birlikte çalışmalarına yardımcı olacak ortaklıklarını güçlendirmek, veli-öğretmen iletişimini açık ve doğru yönetebilmek adına süreci organize etmelidir. Eğitimciler, okul yöneticileri ve politika yapıcılar, okulda ve evde çocuk eğitimine veli katılımını sağlayan programlar tasarlamalıdır. Ebeveynlerin, çocuklarını okulda ziyaret etmelerinin gerekliliği konusunda bilinçli olmaları önemlidir. Bu alışkanlık, ebeveynlerin çocuklarının gelişimini daha yakından gözlemlemelerine, çocukların akademik gelişim konularını net bir şekilde anlamalarına ve öğretmenler ve okul personeli ile rahat bir etkileşim kurmalarına yardımcı olur.

Ebeveynler eğitimde kilit bir role sahiptir ve bu rolü, çocuklarının gelişimlerini ve akademik öğrenmelerini yönlendirmek ve desteklemek için kullanmalıdırlar. Çünkü ebeveynler, çocukları toplumla ve okulla tanıştıran en önemli öğretmenler ve ilk eğitimcilerdir. Okul yöneticileri, velileri, çocuklarının akademik çıktılarını iyileştirmeye ve

erken yaşta okuma ve matematik becerilerini geliştirmeye katılmaya teşvik etmek için gerekli adımları atmalıdır.

Eğitimde aile katılımı artırıcı katılım programları ebeveyn katılım programları geliştirilmesi gerekir. Bu yönde evde çocuklarla öğrenme etkinlikleri yürütmelidir. Aileler ev ödevlerine yardım etmeli ve öğrenme etkinliklerini izleyip ve teşvik etmeye yönelik oryantasyon ve eğitim sağlanmalıdır.

Dezavantajlı bölgelerdeki öğrencilerin ailelerinin katılmaya isteksiz olan ebeveynlerin katılımını sağlamak yönünde özel bir çaba gösterilmesi gerekmektedir. Velilerin okulun ortakları olduklarını, katılımlarının gerekli ve değerli olduğunu vurgulamaya devam edilmesi amacıyla veli-okul programları ve etkinlikleri düzenlenmelidir.

Eğitimde gerçekleştirilen 'Türkiye'de Hayat Boyu Öğrenmenin Geliştirilmesi Projesi' gibi projeler artırılarak aileleri ve öğrencileri eğitime dahil ederek destekleyecek projelerin artırımı sağlanabilir. Bu projelerle dezavantajlı bölgelerde ailelerin yararına olacak şekilde milli eğitim ve halk eğitim ortaklaşa çalışarak velileri okula dahil etme çalışmaları yürüterek, velileri okula gelmeye ikna etmeye gerek kalmadan, katılımlarını sağlayıcı etkinlikler gerçekleştirilebilir.

Araştırmaya yönelik öneriler gelecekteki araştırmalara yön verecek öneriler başlığının oluşmasına katkı sağlamış ve bir alt başlıkta ele alınmıştır.

Gelecekteki Araştırmalar İçin Öneriler

Bu çalışmada matematik dersi odaklı ailelerin eğitime katılımlarını belirleyen etkinlikler, bu etkinliklerin uygulama sıklıkları, derecelendirmeleri incelenmiştir. Küçük örneklem boyutu çalışılan bu çalışmada sonuçlarımızın sağlamlığını daha güçlü istatistiksel analizlerle test etmek ve matematikle ilgili diğer aile katılımı etkinliklerinin (gönüllü öğretmenler, velilere yönelik, evde matematik eğitimi etkinlikleri atölyeleri gibi) olup olmadığını belirlemek için araştırmacıların daha büyük okul örnekleriyle çalışmalar yapması gerekir. Matematik becerileri ve öğrencilerin gelişimi hakkında ailelerle iletişim

öğrencilerin matematik becerileri ve başarı testlerindeki puanları üzerinde ölçülebilir etkilere sahiptir. Türkiye'deki öğrencilerin PISA, TIMSS gibi çeşitli uluslararası değerlendirme çalışmalarında öğrencilerin matematik becerilerinin diğer ülkelerle karşılaştırılması ve buradan elde edilen sonuçların istenilen düzeyde olmaması okullardaki öğrenci başarısını artırabilecek tüm mevcut kaynakları incelemeye ve işe koşmaya zorlamaktadır. Bu çalışmaya katılan ortaokul öğrencilerinin ailelerinden elde edilen veriler, aileleri evde matematik öğrenme ile ilgili veri sağlamakla birlikte daha fazla öğrencinin tatmin edici matematik başarıları seviyelerinde puan almasına yardımcı olabilecek yeni alternatif yaklaşımlar geliştirilmelidir. Eğitimciler, matematik içeren ebeveyn-çocuk etkileşimlerini kolaylaştıran ve matematik becerilerinin gelişimini teşvik eden etkinlikleri etkin bir şekilde uygulayarak ve bu konuda ampirik-deneysel çalışmalar yoluyla en iyi sonuçları elde edebilirler. Gelecekte eğitimciler meta analizi yoluyla gerçekleştirebilecekleri bir çalışma gerçekleştirebilirler. Bu çalışma dezavantajlı bölgelerde bulunan çocuklar ve farklı sosyokültürel ve ekonomik gruplardaki çocuklar ve aileleri ile karşılaştırmalı olarak yürütülebilir.

Gelecekteki araştırmalar, çocukların eğitimine ebeveyn aktif katılımının veya birlikteliğinin etkisine bunu etkileyen diğer faktörler üzerinde vurgu yapabilir. Ayrıca, özel ve devlet okullarında veli katılımını daha geniş bir örneklemeyle karşılaştırılabilir. Bu çalışma nicel veriler ile yürütülmüştür, nicel ve nitel verilerin bir arada olduğu karma araştırma yöntemi ya da nitel araştırma desenleri ile yürütülerek yeniden yapılabilir.

Kaynaklar

- Abbak, B. S. (2008). *Okul öncesi eğitim programındaki aile katılımı etkinliklerinin anasınıfı öğretmenleri ve veli görüşleri açısından incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Ahioğlu, Ş. (2006). *Öğretmen ve veli görüşlerine göre farklı sosyoekonomik düzeydeki ailelerin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okuma yazma sürecini etkileme biçiminin değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Akkaya, M. (2007). *Öğretmenlerin ve velilerin okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan aile katılımı çalışmalarına ilişkin görüşleri* (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi. Eskişehir.
- Aksu, F. F., & Karaçöp, A. (2015). Ev temelli fen öğrenme etkinliklerine aile katılımının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 154-179.
- Alexander, V., & Hicks, R. E. (2016). Does class attendance predict academic performance in first year psychology tutorials?. *International Journal of Psychological Studies*, 8(1). <https://doi.org/10.5539/ijps.v8n1p28>
- Aldous, J., Mulligan, G. M., & Bjarnason, T. (1998). Fathering over Time: What makes the difference? *Journal of Marriage and Family*, 60(4), 809–820.
<https://doi.org/10.2307/353626>
- Amato, P. R., & Sobolewski, J. M. (2001). The effects of divorce and marital discord on adult children's psychosocial well-being. *American Sociological Review*, 900-921
- Antonopoulou, K., Koutrouba, K., & Babalis, T. (2011). Parental involvement in secondary education schools: The views of parents in Greece. *Educational Studies*, 37(3), 333–344. <http://doi.org/10.1080/03055698.2010.506332>.

- Arulampalam, W., Naylor, R. A., & Smith, J. (2012). Am I missing something? The effects of absence from class on student performance. *Economics of Education review*, 31(4), 363-375. <https://doi.org/10.1016/j.econedurev.2011.12.002>
- Aucejo, E. M., & Romano, T. F. (2016). Assessing the effect of school days and absences on test score performance. *Economics of Education Review*, 55, 70-87. <https://doi.org/10.1016/j.econedurev.2016.08.007>
- Aykol, B. G., & Yıldırım, B. (2019). Öğretmen ve veli görüşlerine göre ailenin eğitime katılımı. *Yıldız Journal of Educational Research*, 5(1), 89-118. <http://doi.org/10.51280/yjer.2020.004>
- Balci, A., & Şahin, F. T. (2018). Öğretmen-aile iletişiminde WhatsApp uygulamasının kullanımı. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(2), 749-776.
- Balkar, B. (2009). Okul-aile iş birliği Sürecine ilişkin Veli ve Öğretmen Görüşleri Üzerine Nitel Bir Çalışma. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(36), 105-123.
- Balli, S. J. (1997). When mom and dad help: Student reflections on parent involvement with homework. *Journal of Research and Development in Education*, 31(3) 142–146. ERIC Number: ED409103
- Balli, S. J., Demo, D. H., & Wedman, J. F. (1998). Family involvement with children's homework: An intervention in the middle grades. *Family Relations*, 47, 149–157. <https://doi.org/10.2307/585619>
- Bati, E. (2021). *TIMSS 2019 uygulamasına katılan öğrencilerin matematik başarılarının aile katılımı değişkenlerine göre yordanması*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Hacettepe Üniversitesi.
- Bayburtlu, Y. S. (2020). Covid-19 pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinde öğretmen görüşlerine göre Türkçe eğitimi. *Electronic Turkish Studies*, 15(4).
- Bean, R. A., Bush, K. R., McKenry, P. C., & Wilson, S. M. (2003). The impact of parental support, behavioral control, and psychological control on the academic achievement

and self-esteem of African American and European American adolescents. *Journal of Adolescent Research*, 18(5), 523–541.

<http://doi.org/10.1177/0743558403255070>

Becker-Klein, R. (1999). Family and School Level Barriers to Family Involvement. ERIC Number: ED436291

Belenardo, S. J. (2001). Practices and conditions that lead to a sense of community in middle schools. *Nassp Bulletin*, 85(627), 33-45.

<https://doi.org/10.1177/019263650108562704>

Bempechat, J. (2000). Getting our kids back on track: Educating children for the future. *Jossey-Bass Publishers*. ERIC Number: ED442573

Bianchi, S. M. (2000). Maternal employment and time with children: Dramatic change or surprising continuity? *Demography*, 37(4), 401-414.

<https://doi.org/10.1353/dem.2000.0001>.

Blake, J. (1989). *Family size and achievement*. Univ of California Press.

Blevins, B. M. (2009). *Effects of socioeconomic status on academic performance in Missouri public schools*. Lindenwood University. (Order No. 3372318). Available from ProQuest Dissertations & Theses Global; Publicly Available Content Database. (305079501). <https://www.proquest.com/dissertations-theses/effects-socioeconomic-status-on-academic/docview/305079501/se-2>

Bogensneider, K. (1997). Parental involvement in adolescent schooling: A proximal process with transcontextual validity. *Journal of Marriage and Family*, 59(3), 718–733. <https://doi.org/10.2307/353956>

Boonk, L., Gijssels, H. J. M., Ritzen, H., & Brand-Gruwel, S. (2018). A review of the relationship between parental involvement indicators and academic achievement. *Educational Research Review*. <http://doi.org/10.1016/j.edurev.2018.02.001>

- Borgonovi, F. & Montt, G. (2012). Parental involvement in selected PISA countries and economies, *OECD Education Working Papers, No. 73*, OECD Publishing, <https://doi.org/10.1787/5k990rk0jsjj-en>.
- Brough, J. A., & Irvin, J. L. (2001). What research says. *Middle School Journal, 32*(5), 56-61. <https://doi.org/10.1080/00940771.2001.11495299>
- Brown, N., Te Riele, K., Shelley, B., & Woodroffe, J. (2020). *Learning at home during COVID-19: Effects on vulnerable young Australians*. Independent rapid response report. <https://icponline.org/wp-content/uploads/2020/05/L-at-Hrapidresponsereport-30April2020-updated.pdf>
- Büyüköztürk, Ş. (2005). Anket geliştirme. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 3*(2), 133-151.
- Cai, J., Moyer, J. C., & Wang, N. (1999). Parental roles in students' learning of mathematics: An exploratory study. *Research in Middle Level Education Quarterly, 22*:3, 1-18, <https://doi.org/10.1080/10848959.1999.11670147>
- Camarero-Figuerola, M., Dueñas, J.-M., & Renta-Davids, A.-I. (2020). The relationship between family involvement and academic variables: A systematic review. *Research in Social Sciences and Technology, Volume 5. Issue 2*.
- Canpolat, T. (2001). *Öğretmen aile iş birliği ile ailelerin eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Carmichael, C., & MacDonald, A. (2016). Parental influences on primary school children's mathematics achievement: Insights from the longitudinal study of Australian children, *Education* 3-13, 44:2, 197-211, <https://doi.org/10.1080/03004279.2014.939684>
- Carranza, F. D., You, S., Chhuon, V., & Hudley, C. (2009). Mexican American adolescents' academic achievement and aspirations: The role of perceived parental educational

- involvement, acculturation, and self-esteem. *Adolescence*, *44*, 313–333. PMID: 19764269.
- Carter, S. (2002). The impact of parent/family involvement of student outcomes: An annotated bibliography of research from the past decade. ERIC Number: ED476296
- Carter, L. (2010). *Factors impacting academic yearly progress success in mathematics achievement*. Walden University. (Order No. 3422656). Available from ProQuest Dissertations & Theses Global. (757907850). <https://www.proquest.com/dissertations-theses/factors-impacting-academic-yearly-progress/docview/757907850/se-2>
- Castro, M., Expósito-Casas, E., López-Martín, E., Lizasoain, L., Navarro-Asencio, E., & Gaviria, J. J. (2015). Parental involvement on student academic achievement: a meta-analysis. *Educ. Res. Rev.* *14*, 33–46. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2015.01.0>
- Catalano, H., & Catalano, C. (2014). The importance of the school-family relationship in the child's intellectual and social development. *Proc. Soc. Behav. Sci.* *128*, 406–414. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.03.179>
- Cattan, S., Kamhöfer, D., Karlsson, M., & Nilsson, T. (2017). The short-and long-term effects of student absence: evidence from Sweden. *IZA Discussion Paper No. 10995* <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3037901>
- Celep, C. (2008). *Sınıf yönetiminde kuram ve uygulama*. Pegem Akademi.
- Chang, M., Choi, N., & Kim, S. (2015). School involvement of parents of linguistic and racial minorities and their children's mathematics performance. *Educational Research and Evaluation*, *21*(3), 209-231. <https://doi.org/10.1080/13803611.2015.1034283>
- Chen, J. (2008). Grade level differences: Relations of parental, teacher, and peer support to academic engagement and achievement among Hong Kong students. *School Psychology International*, *29*, 183-198.

- Chen, W. B., & Gregory, A. (2010). Parental involvement as a protective factor during the transition to high school. *The Journal of Educational Research*, *103*, 53–62. <http://doi.org/10.1080/00220670903231250>.
- Cheung, C. S., & Pomerantz, E. M. (2012). Why does parents' involvement enhance children's achievement? The role of parent-oriented motivation. *Journal of Educational Psychology*, *104*, 820–832. <https://doi.org/10.1037/a0027183>
- Choi, N., Chang, M., Kim, S., & Reio, T. G. (2015). A structural model of parental involvement with demographic and academic variables. *Psychology in the Schools*, *52*, 154–167. <http://doi.org/10.1002/pits.21813>.
- Christenson, S. L. (2003). The Family-School Partnership: An Opportunity to Promote the Learning Competence of All Students. *School psychology quarterly*, *18*(4), 454. <https://doi.org/10.1521/scpq.18.4.454.26995>
- Christenson, S. L., & Reschly, A. L. (2010). *Handbook of school-family partnerships*. Routledge.
- Christenson, S.L., & Sheridan, S.M. (2001). *Schools and families: Creating essential connections for learning*. Guilford Press. <https://doi.org/10.1002/pits.10101>
- Clements, D.H. & Sarama, J. (2002). Mathematics curricula in early childhood. *Teaching Children Mathematics*, *9*, 163-166. <https://doi.org/10.5951/TCM.9.3.0163>
- Coleman, J. S. (1988). Social capital in the creation of human capital. *American Journal of Sociology*, *94*, S95–120, <https://www.jstor.org/stable/2780243>
- Cone, J. D., Delawyer, D. D., & Wolfe, V. V. (1985). Assessing parent participation: The parent/family involvement index. *Exceptional Children*, *51*(5), 417-424. <https://doi.org/10.1177/001440298505100508>
- Considine, G., & Zappalà, G. (2002). The influence of social and economic disadvantage in the academic performance of school students in Australia. *Journal of sociology*, *38*(2), 129-148. <https://doi.org/10.1177/144078302128756543>

- Cooper, H. (1989). *Homework*. Longman.
- Cooper, H., & Lindsay, J. J. (2000). Homework in the home: How student, family, and parenting-style differences relate to the homework process. *Contemporary Educational Psychology, 25*, 464-487. <https://doi.org/10.1006/ceps.1999.1036>
- Cooper, H., Robinson, J. C., & Patall, E. A. (2006). Does homework improve academic achievement? A synthesis of research, 1987–2003. *Review of Educational Research, 76*(1), 1-62, <https://doi.org/10.3102/00346543076001001>
- Cooper, C. E., Crosnoe, R., Suizzo, M. A., & Pituch, K. A. (2010). Poverty, race, and parental involvement during the transition to elementary school. *Journal of family issues, 31*(7), 859-883. <https://doi.org/10.1177/0192513X09351515>
- Cotton, K., & Savard, W. G. (1982). Parent involvement in instruction, K-12: Research synthesis. *OR: Northwest Regional Educational Laboratory*, (ED 235 397).
- Creswell, J. (2008). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. New Jersey, Pearson: Merrill Prentice Hall.
- Crouter, A. C., & Crowley, M. S. (1990). School-age children's time alone with fathers in single- and dual-earner families: Implications for the father-child relationship. *The Journal of Early Adolescence, 10*(3), 296–312. <https://doi.org/10.1177/0272431690103004>
- Cui, Y., Zhang, D., & Leung, F. K. (2021). The influence of parental educational involvement in early childhood on 4th grade students' mathematics achievement. *Early Education and Development, 32*(1), 113-133. <https://doi.org/10.1080/10409289.2019.1677131>
- Çatıkkaş, K. T. (2008). *Okul öncesi eğitime babaların katılım düzeyleri ile ilgili değişkenlerin incelenmesi* (Yüksek Lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.

- De Fraja, G., Oliveira, T., & Zanchi, L. (2010). Must try harder: Evaluating the role of effort in educational attainment. *The Review of Economics and Statistics*, 92(3), 577-597. http://www.mitpressjournals.org/doi/pdf/10.1162/REST_a_00013
- Dearing, E., Kreider, H., Simpkins, S., & Weiss, H. B. (2006). Family involvement in school and low-income children's literacy performance: Longitudinal associations between and within families. *Journal of Educational Psychology*, 98, 653-664. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.98.4.653>
- Desforges, C., & Abouchaar, A. (2003). *The impact of parental involvement, parental support and family education on pupil achievement and adjustment: A literature review* (Vol. 433). London: DfES.
- Dewey, J. (1939). *Türkiye maarifi hakkında rapor*. Devlet Basımevi.
- Di Pietro, G., & Cutillo, A. (2006). Does attending a Catholic school make a difference? Evidence from Italy. *Bulletin of Economic Research*, 58(3), 193-234, <https://doi.org/10.1111/j.0307-3378.2006.00242.x>
- Dinç, F. (2017). *Velilerin eğitime katılım düzeyleri ile öğrenci başarısı arasındaki ilişki* (Tezsiz Yüksek Lisans Projesi). Pamukkale Üniversitesi. Denizli.
- Domina, T. (2005). Leveling the home advantage: Assessing the effectiveness of parental involvement in elementary school. *Sociology of Education* 78: 233–249. <https://doi.org/10.1177/003804070507800303>
- Dornbusch, S. M., and Ritter, P. L. (1988). Parents of high school students: A neglected resource. *Educational Horizons*. 66(1988): 75-77.
- Dumont, H., Trautwein, U., Ludtke, O., Neumann, M., Niggli, A., & Schnyder, I. (2012). Does parental homework involvement mediate the relationship between family background and educational outcomes? *Contemporary Educational Psychology*, 104, 820–832. <http://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2011.09.004>.

- Ehrenberg, R. G., Ehrenberg, R. A., Rees, D. I., & Ehrenberg, E. L. (1991). School district leave policies, teacher absenteeism, and student achievement. *The Journal of Human Resources*, 26, 72–105. <http://doi.org/10.3386/w2874>
- El Nokali, N. E., Bachman, H. J., & Votruba-Drzal, E. (2010). Parent involvement and children's academic and social development in elementary school. *Child Development* 81 (3): 988–1005. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2010.01447.x>
- Entwisle, D. R., & Alexander, K. L. (1996). Family type and children's growth in reading and math over the primary grades. *Journal of Marriage and Family*, 58, 341–355. <https://doi.org/10.2307/353500>
- Epstein, J. L. (1984). Single parents and the schools: The effect of marital status on parent and teacher evaluations. PsycEXTRA Dataset. <https://doi.org/10.1037/E410562004-001>
- Epstein, J. L. (1991). Effects on student achievement of teachers' practices of parent involvement. *In Annual Meeting of the American Educational Research Association., 1984*. Elsevier Science/JAI Press.
- Epstein, J.L. (1991). Paths to partnership: What can we learn from federal, state, district, school initiatives. *Phi Delta Kappan*, 72, 344-349. ERIC Number: EJ419902.
- Epstein, J. L. (1995). School/Family/Community partnerships: Caring for the children we share. *Phi Delta Kappan*, 76(9), 701-712.
- Epstein, J. L. (2001). Teachers Involve Parents in Schoolwork (TIPS): Volunteers in social studies and art. *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools*, 543-562.
- Epstein, J. L. (2010). School/Family/Community partnerships: Caring for the children we share. *Phi Delta Kappan*, 92(3), 81-96. <https://doi.org/10.1177/003172171009200326>

- Epstein, J. L. & Becker, H.J. (1982). Influences on teachers' use of parent involvement at home (Report No. 324). MD: Center for Social Organization of Schools.
- Epstein, J. L. & Van Voorhis, F. L. (2001). More than minutes: Teachers' roles in designing homework. *Educational Psychologist*, 36, 181–193, https://doi.org/10.1207/S15326985EP3603_4
- Epstein, J. L., Simon, B. S., & Salinas, K. C. (1997). Involving parents in homework in the middle grades (Research Bulletin No. 18). Bloomington, IN: Phi Delta Kappa /CEDR.
- Epstein, J. L., & Sheldon, S. B. (2002). Present and accounted for: Improving student attendance through family and community involvement. *The Journal of Educational Research*, 95(5), 308-318. <https://doi.org/10.1080/00220670209596604>
- Erdoğdu, F., & Erdoğdu, E. (2015). The impact of access to ICT, student background and school/home environment on academic success of students in Turkey: An international comparative analysis. *Computers & Education*, 82, 26-49. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2014.10.023>
- Fan, X., & Chen, M. (2001). Parental involvement and students' academic achievement: AA meta-analysis, *Educational Psychology Review*, 13, 1-22. <https://doi.org/10.1023/A:1009048817385>
- Fantuzzo, J. W., Tighe, E., & Childs, S. (2000). Family involvement questionnaire: A multivariate assessment of family participation in early childhood education. *Journal of Educational Psychology*, 92, 367–376. ERIC Number: EJ619382
- Fehrmann, P. G., Keith, T. Z. & Reiners, T. M. (1987). Home influence on school learning: Direct and indirect effects of parental involvement on high school grades. *Journal of Educational Research*. 80(1987): 330-336. <https://doi.org/10.1080/00220671.1987.10885778>
- Fidan, N. & Erden, M. (1993). *Eğitime giriş*. Meteksan Matbacılık.

- Flouri, E., & Buchanan, A. (2004). Early father's and mother's involvement and child's later educational outcomes. *British Journal of Educational Psychology*, *74*, 141-153, <https://doi.org/10.1348/000709904773839806>
- Furstenberg, F. F., & Nord, C. W. (1985). Parenting apart: Patterns of childrearing after marital disruption. *Journal of Marriage and Family*, *47*(4), 893–904. <https://doi.org/10.2307/352332>
- Galloway, J., & Sheridan, S. M. (1994). Implementing scientific practices through case studies: Examples using home-school interventions and consultation. *Journal of School Psychology*, *32*(4), 385-413. [https://doi.org/10.1016/0022-4405\(94\)90035-3](https://doi.org/10.1016/0022-4405(94)90035-3)
- Garbacz, S. A., Herman, K. C., Thompson, A. M., and Reinke, W. M. (2017). Family engagement in education and intervention: implementation and evaluation to maximize family, school, and student outcomes. *J. Sch. Psychol.* *62*, 1–10. <https://doi.org/10.1016/j.jsp.2017.04.002>
- Gelber, A., & Isen, A. (2013). Children's schooling and parents' behavior: Evidence from the head start impact study. *Journal of Public Economics*, *101*, 25-38. <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2013.02.005>
- Gershenson, S., Jackowitz, A., & Brannegan, A. (2017). Are student absences worth the worry in US primary schools? *Education Finance and Policy*, *12*(2), 137-165. https://doi.org/10.1162/EDFP_a_00207
- Gest, S. D., Freeman, N. R., Domitrovich, C. E., & Welsh, J. A. (2004). Shared book reading and children's language comprehension skills: The moderating role of parental discipline practices. *Early Childhood Research Quarterly*, *19*(2), 319-336. <https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2004.04.007>
- Gill, S., & Reynolds, A. J. (1999). Educational expectations and school achievement of urban African American children. *Journal of School Psychology*, *37*(4), 403–424. [https://doi.org/10.1016/S0022-4405\(99\)00027-8](https://doi.org/10.1016/S0022-4405(99)00027-8)

- Ginsburg, G., & Bronstein, P. (1993). Family factors related to children's intrinsic/extrinsic motivational orientation and academic performance. *Child Development*, 64(5), 1461-1474. <https://doi.org/10.1111/j.1467-86241993.tb02964.x>
- Gonzalez-Deltas, A., Willems, P., & Holbein, M., (2005). Examining the relationship between parental involvement and student motivation. *Educational Psychology Review*, 17(2). <https://doi.org/10.1007/s10648-005-3949-7>
- Gordon, M. S., & Cui, M. (2012). The effects of school-specific parenting processes on academic achievement in adolescence and young adulthood. *Family Relations*, 61, 728–741. <http://doi.org/10.1111/j.17413729.2012.00733.x>.
- Gorges, T. C., & Elliott, S. N. (1995). Homework: Parent and student involvement and their effects on academic performance. *Canadian Journal of School Psychology*, 11(1), 18-31. <https://doi.org/10.1177/082957359501100104>
- Goyette, K., & Xie, Y. (1999). Educational expectations of Asian American youths: Determinants and ethnic differences. *Sociology of Education*, 72, 22–36, <https://www.jstor.org/stable/2673184>
- Graves, S. L., & Wright, L. B. (2011). Parent involvement at school entry: A national examination of group differences and achievement. *School Psychology International* 32 (1): 35–48, <https://doi.org/10.1177/0143034310396611>
- Green, C. L., Walker, J. M. T., Hoover-Dempsey, K. V., & Sandler, H. M. (2007). Parents motivation for involvement in children's education: An empirical test of a theoretical model of parental involvement. *Journal of Educational Psychology*, 99, 532-544, <https://doi.org/10.1037/0022-0663.99.3.532>
- Griffin, D., & Steen, S. (2010). School-family-community partnerships: Applying Epstein's theory of the six types of involvement to school counselor practice. *Professional School Counseling*, 13(4), <https://doi.org/10.1177/2156759X1001300402>

- Grolnick, W., & Slowiaczek, M. (1994). Parents' involvement in children's schooling: A multidimensional conceptualization and motivation model. *Child Development*, 65(1), 237-252. <https://doi.org/10.2307/1131378>
- Grolnick, W. S., & Ryan, R. M. (1989). Parent styles associated with children's self-regulation and competence in school. *Journal of Educational Psychology*, 81(2), 143–154. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.81.2.143>
- Grolnick, W. S., Friendly, R. W., & Bellas, V. M. (2009). Parenting and children's motivation at school. In handbook of motivation at school. (K. R. Wentzel & A. Wigfield Eds.). 279–300. Routledge. ISBN: 9780203879498
- Guryan, J., Hurst, E., & Kearney, M. (2008). Parental education and parental time with children. *Journal of Economic Perspectives*, 22(3), 23-46. <https://doi.org/10.1257/jep.22.3.23>
- Gutiérrez-Domènech, M. (2010). Parental employment and time with children in Spain. *Review of Economics of the Household*, 8, 371-391. <https://doi.org/10.1007/s11150-010-9096-z>
- Gutman, L. M., & Midgley, C. (2000). The role of protective factors in supporting the academic achievement of poor African American students during the middle school transition. *Journal of youth and adolescence*, 29(2), 223-249.
- Gülcan, M. G., Türkeli, Y., Parabakan, F., Şölen, A., ve Albayrak, F. (2003). *Türkiye'de ilköğretim (Dünü, bugünü, yarını)*. Milli Eğitim Basımevi.
- Gültekin, M. (2008). Okul aile ve çevre iş birliği. Öğretmenlik meslek bilgisi alanındaki gelişmeler içinde (ss. 153-179), *Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları*
- Gürşimşek, I. (2003). Okul öncesi eğitime aile katılımı ve psikososyal gelişim. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 3(1), 125-144.

- Güven, G. (2011). *Farklı eğitim modelleri kullanılarak uygulanan aile eğitim ve aile katılım programlarının okul öncesi öğretmenlerinin uygulamalarına ve ebeveynlerin görüşlerine etkisinin incelenmesi*. (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi. Ankara.
- Hanson, S. L. (1994). Lost talent: Unrealized educational aspirations and expectations among U.S. youths. *Sociology of Education*, 67, 159–183. <https://doi.org/10.2307/2112789>
- Hao, L., & Bonstead-Bruns, M. (1998). Parent-child differences in educational expectations and the academic achievement of immigrant and native students. *Sociology of education*, 175-198. <https://doi.org/10.2307/2673201>
- Hara, S. R., & Burke, D. J. (1998). Parent involvement: The key to improved student achievement. *School community journal*, 8(2), 9-19.
- Harris, A., & Goodall, J. (2008.) Do parents know they matter? Engaging all parents in learning, *Educational Research*, 50:3, 277-289, <https://doi.org/10.1080/00131880802309424>
- Hemmerechts, K., Agirdag, O., & Kavadias, D. (2017). The relationship between parental literacy involvement, socio-economic status and reading literacy, *Educational Review*, 69, 85-101. <https://doi.org/10.1080/00131911.2016.1164667>
- Hill, N. E., & Craft, S. (2003). Parent-school involvement and children's school performance: Mediated pathways among African American and Euro-American children. *Journal of Educational Psychology*, 95, 74-83. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.95.1.74>
- Hill, N. E., & Tyson, D. F. (2009). Parental involvement in middle school: A meta-analytic assessment of the strategies that promote achievement. *Developmental Psychology*, 45, 740-763. <https://doi.org/10.1037/a0015362>
- Hill, N. E., Castellino, D. R., Lansford, J. E., Nowlin, P., Dodge, K. A., Bates, J. E., & Pettit, G. S. (2004). Parent academic involvement as related to school behavior,

- achievement, and aspirations: Demographic variations across adolescence. *Child development*, 75(5), 1491-1509. <http://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2004.00753.x>.
- Hindman, A. H., Skibbe, L. E., Miller, A., & Zimmerman, M. (2010). Ecological contexts and early learning: Contributions of child, family, and classroom factors during Head Start, to literacy and mathematics growth through first grade. *Early childhood research quarterly*, 25(2), 235-250. <https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2009.11.003>
- Ho, E. S. H. (2010). Family influences on science learning among Hong Kong adolescents: What we learned from PISA. *International Journal of Science and Mathematics Education*, 8, 409–428. <http://doi.org/10.1007/s10763-010-9198-3>.
- Ho, E. S., & Willms, J. D. (1996). Effects of parental involvement on eighth-grade achievement. *Sociology of Education*, 69, 126–141. <http://doi.org/10.2307/2112802>
- Hong, S., & Ho, H. Z. (2005). Direct and indirect longitudinal effects of parental involvement on student achievement: Second-order latent growth modeling across ethnic groups. *Journal of Educational Psychology*, 97, 32–42. <http://doi.org/10.1037/00220663.97.1.32>.
- Hoover-Dempsey, K., & Sandler, H. (1997). Why do parents become involved in their children's education? *Review of Educational Research*, Vol 67, No. 1, pp. 3-42
- Hoover-Dempsey, K., Battiato, A., Walker, J., Reed, R., Dejong, M. J., & Jones, K. P. (2001). Parental involvement in homework. *Educational Psychologist*. 36(3). 195-209. https://doi.org/10.1207/S15326985EP3603_5
- Hoover-Dempsey, K. V., Walker, J. M. T., Sandler, H. M., Whetsel, D., Green, C. L., Wilkins, A. S., & Closson, K. (2005). Why do parents become involved? Research findings and implications. *The Elementary School Journal*, 106(2), 105–130. <https://doi.org/10.1086/499194>
- Hornby, G. (2000). *Improving parental involvement*. Cassell. ISBN-10: 0826470254

- Hornby, G., & Lafaele, R., (2011). Barriers to parental involvement in education: an explanatory model, *Educational Review*, 63:1, 37-52, <https://doi.org/10.1080/00131911.2010.488049>
- Horne, R. (2000). The performance of males and females in school and tertiary education. *AQ: Journal of Contemporary Analysis*, 72(5).
- Hotz, V. J., & Pantano, J. (2015). Strategic parenting, birth order, and school performance. *J. Popul. Econ.* 28, 911–936. <https://doi.org/10.1007/s001480150542-3>
- Houtenville, A. J., & Conway, K. S. (2008). Parental effort, school resources, and student achievement. *Journal of Human Resources*, 43, 437–453. <https://doi.org/10.3368/jhr.43.2.437>
- Hughes, J., & Kwok, O. M. (2007). Influence of student-teacher and parent-teacher relationships on lower achieving readers' engagement and achievement in the primary grades. *Journal of educational psychology*, 99(1), 39. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.99.1.39>
- İnaltekin, T. & Akçay, H. (2020). Ortaokul öğrencilerinin fen bilimleri öğrenme süreçlerine ailelerinin katılımına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi)*, 4(1), 1-7.
- Izzo, C. V., Weissberg, R. P., & Kasprow, W. J. (1999). A longitudinal assessment of teacher perceptions of parent involvement in children's education and school performance. *American Journal of Community Psychology*, 27 (6): 817–839. <https://doi.org/10.1023/a:1022262625984>.
- Jasis, P. (2010). All for our children: Migrant families and parent participation in an alternative education program. *Journal of Latinos and Education*, vol. 9, no. 2, pp. 126-140. <https://doi.org/10.1080/15348431003617814>

- Jeynes, W. H. (2003). A meta-analysis. The effects of parental involvement on minority children's academic achievement. *Education and Urban Society*, 35, 202-218. <https://doi.org/10.1177/0013124502239392>
- Jeynes, W. H. (2005). A meta-analysis of the relation of parental involvement to urban elementary school student achievement. *Urban Education*, 40 (3): 237–269, <https://doi.org/10.1177/0042085905274540>
- Jeynes, W. (2010). The salience of the subtle aspects of parental involvement and encouraging that involvement: Implications for school-based programs. *The Teachers College Record*, 112(3), 747–774. <https://doi.org/10.1177/016146811011200311>
- Jeynes, W. H. (2012). A Meta-Analysis of the efficacy of different types of parental involvement programs for urban students. *Urban Educ.* 47, 706–742. <https://doi.org/10.1177/0042085912445643>
- Jordan, G. E., Snow, C. E., & Porche, M. V. (2000). Project EASE: The effect of a family literacy project on kindergarten students' early literacy skills. *Reading Research Quarterly*, 35(4), 524-546. <https://doi.org/10.1598/RRQ.35.4.5>
- Karbach, J., Gottschling, J., Spengler, M., Hegewald, K., & Spinath, F. M. (2013). Parental involvement and general cognitive ability as predictors of domain-specific academic achievement in early adolescence. *Learning and Instruction*, 23, 43–51. <http://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2012.09.004>.
- Katz, I., Kaplan, A., & Buzukashvily, T. (2011). The role of parents' motivation in students' autonomous motivation for doing homework. *Learning and Individual Differences*, 21, 376-386. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2011.04.001>
- Keyes, C. R. (2002). A way of thinking about parent/teacher partnerships for teachers. *International Journal of Early Years Education* 10 (3): 177–191. <https://doi.org/10.1080/0966976022000044726>

- Kıncal, R., (2010) *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Nobel Yayıncılık, Ankara.
- Kıroğlu, K. (2006). *Öğretmenler ve öğrenenler için ek açıklamalarla yeni ilköğretim programları* (1-5. sınıflar). Pegem Yayıncılık.
- Konokman, G. Y., & Yokuş, G. (2016). Ebeveynlerin Okul Öncesi Eğitime Katılım Düzeylerine İlişkin Algıları/Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 13(35).
- Kosanovich, M., Lee, L., & Foorman, B. (2020). A first-grade teacher's guide to supporting family involvement in foundational reading skills. REL 2021-042. *Regional Educational Laboratory Southeast*.
- Kosanovich, M., Lee, L., & Foorman, B. (2021). A second-grade teacher's guide to supporting family involvement in foundational reading skills. REL 2021-053. *Regional Educational Laboratory Southeast*.
- Kwatubana, S., & Makhalemele, T. (2015). Parental involvement in the process of implementation of the National School Nutrition Programme in Public Schools. *International Journal of Educational Sciences*, 9(3), 315-323.
- Lam, S. (1997). How the family influences children's academic achievement. *Garland Publishing, Inc.* ERIC Number: ED411095.
- Lamdin, D. J. (1996). Evidence of student attendance as an independent variable in education production functions. *The Journal of educational research*, 89(3), 155-162. <https://doi.org/10.1080/00220671.1996.9941321>
- Lara, L., & Saracostti, M. (2019). Effect of parental involvement on children's academic achievement in Chile. *Frontiers in psychology*, 10, 1464. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01464>
- Larocque, M., Kleiman, I., & Darling, S. M. (2011). Parental involvement: The missing link in school achievement. *Preventing School Failure* 55 (3): 115–122. <https://doi.org/10.1080/10459880903472876>

- Lau, E. Y., Li, H., & Rao, N. (2011). Parental involvement and children's readiness for school in China. *Educational Research*, 53(1), 95-113. <https://doi.org/10.1080/00131881.2011.552243>
- Lee, J. S., & Bowen, N. K. (2006). Parent involvement, cultural capital, and the achievement gap among elementary school children. *American Educational Research Journal*, 43, 193-218. <https://doi.org/10.3102/00028312043002193>
- Lemmer, E. M. (2007). Parent involvement in teacher education in South Africa: *International Journal about parents in Education*, 1(0): 218-229.
- Leyser, Y. (1985). Parent involvement in school: A survey of parents of handicapped students. *Contemporary Education*, 57(1), 38.
- Levpuscek, M. P., & Zupanic, M. (2009). Math achievement in early adolescence: The role of parental involvement, teachers' behavior, and students' motivational beliefs about math. *The Journal of Early Adolescence*, 29, 541-570. <http://doi.org/10.1177/0272431608324189>.
- Lindberg, E. N. (2014). Final year faculty of education students' views concerning parent involvement. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 14(4), 1352-1361.
- Lindberg, E. N. (2017). Aile Katılımı: Bir kavramsal ve durumsal analiz çalışması. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, (13), 51-72.
- Llamas, A. V., & Tuazon, A. P. (2016). School practices in parental involvement, its expected results and barriers in public secondary schools. *International Journal of Educational Science and Research*, 6(1), 69-78.
- Manolitsis, G., Georgiou, G. K., & Tziraki, N. (2013). Examining the effects of home literacy and numeracy environment on early reading and math acquisition. *Early Childhood Research Quarterly*, 28(4), 692-703. <https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2013.05.004>

- Manz, P. H., Fantuzzo, J. W., & Power, T. J. (2004). Multidimensional assessment of family involvement among urban elementary students. *Journal of School Psychology, 42*(6), 461-475. <https://doi.org/10.1016/j.jsp.2004.08.002>
- Marjoribanks, K. (2005). Family environments and children's outcomes. *Educational Psychology, 25*(6), 647-657. <https://doi.org/10.1080/01443410500344704>
- Martinez, C. R., DeGarmo, D. S., & Eddy, J. M. (2004). Promoting academic success among Latino youths. *Hispanic Journal of Behavioral Sciences, 26*, 128–151. <http://doi.org/10.1177/0739986304264573>.
- McLachlan, R., G. Gilfillan, & J. Gordon. (2013). *Deep and persistent disadvantage in Australia*. Commonwealth of Australia.
- McNeal, R. B. (1999). Parental involvement as social capital: Differential effectiveness on science achievement, truancy, and dropping out. *Social Forces, 78*(1), 117–144. <https://doi.org/10.2307/3005792>
- McNeal, R. B. (2012). Checking in or checking out? Investigating the parent involvement reactive hypothesis, *The Journal of Educational Research, 105*, 79-89. <https://doi.org/10.1080/00220671.2010.519410>
- McWayne, C., Hampton, V., Fantuzzo, J., Cohen, H. L., & Sekino, Y. (2004). A multivariate examination of parent involvement and the social and academic competencies of urban kindergarten children. *Psychology in the Schools, 41*, 363–377. <http://doi.org/10.1002/pits.10163>.
- McWayne, C., Campos, R., & Owsianik, M. (2008). A multidimensional, multi-level examination of mother and father involvement among culturally diverse Head Start families. *Journal of School Psychology, 46*, 551–573. <https://doi.org/10.1016/j.jsp.2008.06.001>
- McWayne, C. & Owsianik, M. (2004). Parent involvement and the social and academic competencies of urban kindergarten children. Harvard Family Research Project.

<https://archive.globalfrp.org/publications-resources/browse-our-publications/parent-involvement-and-the-social-and-academic-competencies-of-urban-kindergarten-children#ftn1>

MEB. (1930). *İlkmektep müfredat programı*. Devlet Matbaası.

MEB. (1930). *Ortamektep müfredat programı*. Devlet Matbaası.

MEB. (1931). *Ortamektep müfredat programı*. 1931-1932 Ders Senesi Tadilatı. Devlet Matbaası.

MEB. (1936). *İlkokul programı*. Milli Eğitim Basımevi.

MEB. (1938). *Ortaokul programı*. Devlet Basımevi.

MEB. (1948). *İlk okul programı*. Milli Eğitim Basımevi.

MEB. (1949). *Orta okul programı*. Milli Eğitim Basımevi.

MEB. (1962). *Ortaokul programı*. Milli Eğitim Basımevi.

MEB. (1969). *İlkokul programı*. Milli Eğitim Basımevi.

MEB. (2009). *İlköğretim matematik dersi 1-5. sınıflar öğretim programı*. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.

MEB. (2009). *İlköğretim matematik dersi 6-8. sınıflar öğretim programı ve kılavuzu*. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.

MEB. (2018). *Matematik dersi öğretim programı (Ortaokul ve imam hatip ortaokulu 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*.

MEB. (2018). *Matematik uygulamaları dersi öğretim programı (Ortaokul ve imam hatip ortaokulu 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*

Metin, M. (2014). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

- Mora, T., & Escardíbul, J.-O. (2018). Home environment and parental involvement in homework during adolescence in Catalonia (Spain). *Youth & Society, 50*(2), 183–203. <https://doi.org/10.1177/0044118X15626050>
- Morrow, L. M., & Young, J. (1997). A family literacy program connecting school and home: Effects on attitude, motivation, and literacy achievement. *Journal of Educational Psychology, 89*(4), 736. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.89.4.736>
- Muller, C. (1995). Maternal employment, parent involvement, and mathematics achievement among adolescents. *Journal of Marriage and the Family, 57*, no. 1: 95–100. <https://doi.org/10.2307/353818>
- National Research Council (2009). Mathematics learning in early childhood: Paths toward excellence and equity. C.T. Cross, T.A. Woods, H. Schweingruber (Eds.). The National Academies Press.
- Nichols, J. D. (2003). Prediction indicators for students failing the state of Indiana high school graduation exam. *Preventing School Failure: Alternative Education for Children and Youth, 47*(3), 112-120. <https://doi.org/10.1080/10459880309604439>
- Niemeyer, A. E., Wong, M. M., & Westerhaus, K. J. (2009). Parental involvement, familismo, and academic performance in Hispanic and Caucasian adolescents. *North American Journal of Psychology, 11*(3).
- Nunez, J. C., Suarez, N., Rosario, P., Vallejo, G., Valle, A., & Epstein, J. L. (2015). Relationships between perceived parental involvement in homework, student homework behaviors, and academic achievement: Differences among elementary, junior high, and high school students. *Metacognition Learning, 10*, 375–406. <http://doi.org/10.1007/s11409-015-9135-5>.
- Okeke, C. I. (2014). Effective home-school partnership: Some strategies to help strengthen parental involvement. *South African Journal of Education, 34*(3). <http://doi.org/10.15700/201409161044>

- Okpala, C. O., Okpala A. O., & Smith, F. E. (2001). Parental involvement, instructional expenditures, family socioeconomic attributes, and student achievement, *The Journal of Educational Research*, 95:2, 110-115, <https://doi.org/10.1080/00220670109596579>
- Onyema, E. M., Eucheria, N. C., Obafemi, F. A., Sen, S., Atonye, F. G., Sharma, A., & Alsayed, A. O. (2020). Impact of Coronavirus pandemic on education. *Journal of Education and Practice*, 11(13), 108-121.
- Oyserman, D., Brickmann, D., & Rhodes, M. (2007). School success, possible selves, and parent school involvement. *Family Relations*, 56, 479–489. <http://doi.org/10.1111/j.1741-3729.2007.00475.x>.
- Özcan, Ç., & Aydoğan, Y. (2014). Aile katılımı ile çocukların akademik benlik saygısı arasındaki ilişkinin anne-baba görüşlerine göre incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 44(202), 19-36.
- Özkan, U. B. (2018). Devamsızlık ve akademik başarı: Seçilmiş ülkeler ve Türkiye arasında karşılaştırmalı bir değerlendirme. *Yaşadıkça Eğitim Dergisi*, Cilt 32, Sayı 2, s. 53-70. <https://hdl.handle.net/11413/5457>
- Parsons, J. E., Adler, T., & Kaczala, C. M. (1982). Socialization of achievement attitudes and beliefs: Parental influences. *Child Development*, 53, 310–321. <https://doi.org/10.2307/1128973>
- Patall, E. A., Cooper, H., & Robinson J. C., (2008). Parent involvement in homework: A research synthesis. *Review of Educational Research*. Volume: 78 issue: 4, page(s): 1039-1101. <https://doi.org/10.3102/0034654308325185>
- Pearce, R. R. (2006). Effects of cultural and social structural factors on the achievement of White and Chinese American students at school transition points. *American Educational Research Journal*, 43, 75–101. <http://doi.org/10.3102/00028312043001075>.

- Pezdek, K., Berry, T., & Renno, P. A. (2002). Children's mathematics achievement: the role of parents' perceptions and their involvement in homework. *Journal of Educational Psychology, 94* (4): 771–777.
- Pinar, M. A., & Dönel Akgül, G. (2020). The opinions of secondary school students about giving science courses with distance education during the Covid-19 pandemic. *Journal of Current Researches on Social Sciences, 10*(2), 461-486.
- Pinker, S. (1999). *How the mind works*. W.W. Norton & Company.
- Pomerantz, E. M., Moorman, E. A., & Litwack, S. D. (2007). The how, whom, and why of parents' involvement in children's academic lives: More is not always better. *Review of Educational Research, 77*(3), 373–410.
<https://doi.org/10.3102/003465430305567>
- Pong, S. L. (1997). Family structure, school context, and eighth-grade math and reading achievement. *Journal of Marriage & the Family, 59*, 734–747. ERIC Number: EJ560582
- Poza, L., Brooks, M. D., & Valdés, G. (2014). Entre familia: Immigrant parents' strategies for involvement in children's schooling. *School Community Journal, 24*(1), 119-148.
- Pudaruth, S., Nagowah, L., Sungkur, R., Moloo, R., & Chiniah, A. (2013). The effect of class attendance on the performance of computer science students. *In 2nd International Conference on Machine Learning and Computer Science (IMLCS'2013)* (pp. 9-15).
- Revicki, D. A. (1981). The relationship among socioeconomic status, home environment, parent involvement, child self-concept and child achievement. ERIC Number: ED206645
- Reynolds, A. J., Weissberg, R. P., & Kaspro, W. J. (1992). Prediction of early social and academic adjustment of children from the inner city. *American Journal of Community Psychology, 20*(5), 599-624. <https://doi.org/10.1007/BF00941774>

- Ricker, K. V. (2007). A child's perception of parental involvement and the effects on academic achievement: A research proposal (master's thesis). The Faculty of Miami University, USD.
- Rimm-Kaufman, S. E., Pianta, R. C., Cox, M. J., & Bradley, R. H. (2003). Teacher-rated family involvement and children's social and academic outcomes in kindergarten. *Early Education & Development, 14* (2): 179–198. https://doi.org/10.1207/s15566935eed1402_3
- Roby, D. E. (2004). Research on school attendance and student achievement: A study of Ohio schools. *Educational Research Quarterly, 28*(1), 3-16.
- Rønning, M. (2011). Who benefits from homework assignments? *Economics of Education Review, 30*(1), 55-64. RePEc:eee:ecoedu:v:30:y:2011:i:1:p:55-64
- Rowe, K. J. (1991). The influence of reading activity at home on students' attitudes towards reading, classroom attentiveness and reading achievement: An application of structural equation modelling. *British Journal of Educational Psychology, 61*(1), 19-35. <https://doi.org/10.1111/j.2044-8279.1991.tb00958.x>
- Sanz-de-Galdeano, A., & Vuri, D. (2007). Parental divorce and students' performance: Evidence from longitudinal data. *Oxford Bulletin of Economics and Statistics, 69*(3), 321-338. <https://doi.org/10.1111/j.1468-0084.2006.00199.x>
- Sapungan, G. M., & Sapungan, R. M. (2014). Parental involvement in child's education: Importance, barriers and benefits. *Asian Journal of Management Sciences and Education, 3*(2): 42-48.
- Schulting, A. B., Malone, P. S., & Dodge, K. A. (2005). The effect of school-based kindergarten transition policies and practices on child academic outcomes. *Developmental psychology, 41*(6), 860. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.41.6.860>

- Shaver, A. V., & Walls, R. T. (1998). Effect of Title I parent involvement on student reading and mathematics achievement. *Journal of Research & Development in Education*, 31(2), 90–97.
- Shek, D. T. L. (1999). Parenting characteristics and adolescent psychological wellbeing: A longitudinal study in a Chinese context. *Genetic, Social, and General Psychology Monographs*, 125, 27-44.
- Sheldon, S. B., & J. L. Epstein. (2005). Involvement counts: Family and community partnerships and mathematics achievement. *The Journal of Educational Research*, 98 (4): 196–206. <https://doi.org/10.3200/JOER.98.4.196-207>
- Sheldon, S. B., Epstein, J. L., & Galindo, C. L. (2010). Not just numbers: Creating a partnership climate to improve math proficiency in schools. *Leadership and Policy in Schools*, 9(1), 27-48. <https://doi.org/10.1080/15700760802702548>
- Shumow, L., & Lomax, R. (2002). Parental efficacy: Predictor of parenting behavior and adolescent outcomes. *Parenting: Science and Practice* 2 (2): 127–150. https://doi.org/10.1207/S15327922PAR0202_03
- Shute, V. J., Hansen, E. G., Underwood, J. S., & Razzouk, R. (2011). A review of the relationship between parental involvement and secondary school students' academic achievement, *Education Research International*, Article ID 915326, <https://doi.org/10.1155/2011/915326>
- Sibley, E., & Dearing, E. (2014). Family educational involvement and child achievement in early elementary school for American-born and immigrant families. *Psychology in the Schools*, 51(8), 814-831. <https://doi.org/10.1002/pits.21784>
- Simons-Morton, B., & Chen, R. (2009). Peer and parent influences on school engagement among early adolescents. *Youth & Society*, 41, 3–25. <http://doi.org/10.1177/0044118X09334861>

- Singh, K., Bickley, P. G., Trivette, P., Keith, T. Z., Keith, P., & Anderson, E. (1995). The effects of four components of parental involvement on eighth-grade student achievement: Structural analysis of NELS:88 data. *School Psychology Review, 24*, 299–317. <https://doi.org/10.1080/02796015.1995.12085769>
- Smit, F., Driessen, G., Sluiter, R. & Slegers, P. (2007). Types of parents and school strategies aimed at the creation of effective partnerships, *International Journal about Parents in Education*, Vol. 1, No. 0, pp. 45-52.
- Sonnenschein, S., Baker, L., Moyer, A., & LeFevre, S. (2005). Parental beliefs about children's reading and math development and relations with subsequent achievement. *Society for Research in Child Development, Atlanta, GA*.
- Spera, C. (2005). A review of the relationship among parenting practices, parenting Styles, and adolescent school achievement. *Educational Psychology Review. 17*(2). 125-143.
- Stevenson, D. L., & Baker, D. P. (1987). The family-school relation and the child's school performance. *Child Development, 58*(5), 1348–1357. <https://doi.org/10.2307/1130626>
- Stevens, J.J. (2013). Mathematics achievement growth for exceptional children. *Retrieved from*.
- Stewart, E. B. (2008). School structural characteristics, student effort, peer associations, and parental involvement: The influence of school-and individual-level factors on academic achievement. *Education and urban society, 40*(2), 179-204. <https://doi.org/10.1177/0013124507304167>
- Strickland, V. P. (1998). Attendance and Grade Point Average: A Study. ERIC Number: ED423224
- Strayhorn, T. L. (2010). The role of schools, families, and psychological variables on math achievement of black high school students. *High School Journal, 93*, 177–194.

- Stylianides, A. J., & Stylianides, G. J. (2011). A type of parental involvement with an isomorphic effect on urban children's mathematics, reading, science, and social studies achievement at kindergarten entry. *Urban education, 46*(3), 408-425. <https://doi.org/10.1177/0042085910377605>
- Swap, S.M. (1993). *Developing home-school partnerships: From concepts to practice*. Teachers College Press.
- Şencan, H., (2007). *Sosyal ve Davranışsal Bilimlerde Bilimsel Araştırma*, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Şimşek, H., & Tanaydın, D. (2002). İlköğretimde veli katılımı: Öğretmen-veli-psikolojik danışman üçgeni. *İlköğretim Online, 1*(1).
- Taherdoost, H. (2016). Validity and Reliability of the Research Instrument; How to Test the Validation of a Questionnaire/Survey in a Research. *International Journal of Academic Research in Management, Volume 5, Issue 3, 2016, ISSN: 2296-1747* <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3205040>
- Teixeira, A. A. (2016). The impact of class absenteeism on undergraduates' academic performance: evidence from an elite Economics school in Portugal. *Innovations in Education and Teaching International, 53*(2), 230-242. <https://doi.org/10.1080/14703297.2014.937730>
- Tezcan, M. (2010). Eğitimin toplumsal temelleri. *Eğitim bilimine giriş*. Anı Yayıncılık.
- Todd, P. E., & Wolpin, K. I. (2007). The production of cognitive achievement in children: Home, school, and racial test score gaps. *Journal of Human Capital, 11*, 91-136.
- Topor, R. D., Keane, P. S., Shelton, L. T., & Calkins, D. S. (2010). Parent involvement and student academic performance: A multiple mediational analysis. *Journal of Prevention & Intervention in the Community, 38*:3, 183-197, <https://doi.org/10.1080/10852352.2010.486297>

- Trusty, J. (1996). Relationship of parental involvement in teenagers' career development to teenagers' attitudes, perceptions, and behavior. *Journal of Research and Development in Education*, 30, 63–69.
- Trusty, J. (1998). Family influences on educational expectations of late adolescents. *The Journal of Educational Research*, 91, 260–270.
- Trusty, J. (2002). African Americans' educational expectations: Longitudinal causal models for women and men. *Journal of Counseling & Development*, 80, 332–345
- Trusty, J., & Harris, M. B. C. (1999). Lost talent: Predictors of the stability of educational expectations across adolescence. *Journal of Adolescent Research*, 14, 359–382.
- Trusty, J., Plata, M., & Salazar, C., F. (2003). Modeling Mexican Americans' educational expectations: Longitudinal effects of variables across adolescence. *Journal of Adolescent Research*, 18, 131–142
- Tümkiye, S. (2017). Velilerin okulda eğitime katılım türlerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26(2), 83-98.
- Yan, W., & Lin, Q., (2010). Parent involvement and mathematics achievement: Contrast across racial and ethnic groups, *The Journal of Educational Research*, 99:2, 116-127, <https://doi.org/10.3200/JOER.99.2.116>
- Yakıcı, A. (2018). *Okulöncesi velilerinin aile katılımını yordayan değişkenlerin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Yazıcı, T. (2015). Kişilerarası iletişimde anlık mesajlaşma uygulamalarının yeri: WhatsApp uygulaması ile ilgili üniversite öğrencileri üzerine bir inceleme. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1(4), 1334-1356.
- Yeung, W. J., Sandberg, J. F., Davis-Kean, P. E., & Hofferth, S. L. (2001). Children's time with fathers in intact families. *Journal of Marriage and Family*, 63(1), 136-154. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2001.00136.x>

- You, S., Lim, S. A., No, U., & Dang, M. (2016). Multidimensional aspects of parental involvement in Korean adolescents' schooling: A mediating role of general and domain specific self-efficacy. *Educational Psychology*, 36, 916–934. <http://doi.org/10.1080/01443410.2015.1025>.
- Youn, M. J., Leon, J., & Lee, K. J. (2012). The influence of maternal employment on children's learning growth and the role of parental involvement. *Early Child Development and Care*, 182(9), 1227-1246. <https://doi.org/10.1080/03004430.2011.604944>
- Yurtbakan, E., & Akyıldız, S. (2020). Sınıf öğretmenleri, ilkokul öğrencileri ve ebeveynlerin Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetleri hakkındaki görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 15(6).
- Zellman, G. L., & Waterman, J. M. (1998). Understanding the impact of parent school involvement on children's educational outcomes. *The Journal of Educational Research*, 91, 370–380. <https://doi.org/10.1080/00220679809597566>
- Zhao, H., & Akiba, M. (2009). School expectations for parental involvement and student mathematics achievement: A comparative study of middle schools in the US and South Korea. *Compare*, 39:3, s. 411-428. <https://doi.org/10.1080/03057920701603347>
- Wade, B., & Moore, M. (2000). A sure start with books. *Early Years*, 20(2), 39-46. <https://doi.org/10.1080/0957514000200205>
- Walsh, P. (2010). Is parental involvement lower at larger schools? *Economics of Education Review*, 29, 959-970.
- Westat and Policy Studies Associates. (2001) *The longitudinal evaluation of school change and performance in Title I Schools*, Volume 1 (Executive summary). DC: Author.
- Wolfendale, S. (1992). *Empowering parents and teachers: Working for children*. Burns & Oates.

Wolfgang, C. H., Stannard, L. L., & Jones, I. (2001). Block play performance among preschoolers as a predictor of later school achievement in mathematics, *Journal of Research in Childhood Education*, 15:2, 173-180, <http://doi.org/10.1080/02568540109594958>

EK-A: Veli Onam Formu**VELİ GÖNÜLLÜ KATILIM FORMU**

Sayın Veli,

Çalışmaya göstermiş olduğunuz ilgi ve bana ayıracağınız zaman için şimdiden çok teşekkür ederim. Bu form, yapılacak araştırmanın amacını size anlatmayı amaçlamaktadır.

Bu çalışma, Ailelerin Eğitim Süreçlerine Katılımları ile Öğrencilerin Öğrenme Ürünleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi başlıklı bir yüksek lisans tez çalışmasıdır. Ailelerinin eğitim süreçlerine katılım düzeyleri ve katılım alanları ile öğrencilerin matematik dersi akademik başarıları, öğrencilerin okulda gerçekleştirdikleri çalışmalarına yönelik görüş ve düşüncelerini değerlendirmelerini ve okula devam durumları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yürütülecektir. Çalışma Prof. Dr. Hünkâr KORKMAZ danışmanlığında Bahar KÖYLÜ tarafından yürütülmektedir. Bu çalışma kapsamında sizden demografik bilgileri içeren formu ve devamındaki anketi doldurmanız beklenmektedir. Bu araştırmadan elde edilecek sonuçlar eğitim sisteminin en önemli öğelerinden birisi olan ailelerin eğitim etkinliklerine katılımı ve bu katılımın sürece etkileri / yansımaları açısından gelecekteki çalışmalar için bir bakış açısı kazandıracaktır. Bu çalışmanın yapılabilmesi için Hacettepe Üniversitesi Etik Komisyonu'ndan ve T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'ndan gerekli izinler alınmıştır. **Görüşleriniz araştırma raporu dışında hiçbir amaçla başka bir yerde kullanılmayacaktır.**

- Bu çalışmaya katılımınız gönüllülük esasına dayanmakta ve katılmamayı da seçebilmektesiniz.
- Çalışmanın amacı doğrultusunda anket şeklinde yapılan uygulamalarla sizden veriler toplanacaktır.
- İsmınızı yazmak ya da kimliğinizi açığa çıkaracak bir bilgi vermek zorunda değilsiniz/araştırmada katılımcıların isimleri gizli tutulacaktır gerekirse takma isim kullanılacaktır.
- Araştırma kapsamında toplanan veriler, sadece bilimsel amaçlar doğrultusunda kullanılacak, araştırmanın amacı dışında ya da bir başka

araştırmada kullanılmayacak ve gerekmesi halinde, sizin (yazılı) izniniz olmadan başkalarıyla paylaşılmayacaktır.

- Çalışma esnasında aklınıza gelebilecek herhangi bir soruyu istediğiniz anda sorabilirsiniz.
- İstemeniz halinde sizden toplanan verileri inceleme hakkınız bulunmaktadır.
- Sizden toplanan veriler kilitli çekmecede ve bilgisayarda şifreli klasörlerde korunacak ve araştırma bitiminde arşivlenecek veya imha edilecektir.
- Veri toplama sürecinde size rahatsızlık verebilecek herhangi bir soru/talep olmayacaktır. Yine de katılımınız sırasında herhangi bir sebepten rahatsızlık hissederseniz çalışmadan istediğiniz zamanda ayrılabilirsiniz. Böyle bir rahatsızlık yaşanması halinde size gerekli destek sağlanacaktır.
- Çalışmadan ayrılmanız durumunda sizden toplanan veriler çalışmadan çıkarılacak ve imha edilecektir.

Gönüllü katılım formunu okumak ve değerlendirmek üzere ayırdığınız zaman için teşekkür ederim. Çalışmanın uygulanması veya sonuçları hakkındaki sorularınızı belirtilen e-posta veya telefon numarasıyla araştırmacıya yöneltebilirsiniz.

• Araştırmacı:	
Adı Soyadı:	Bahar KÖYLÜ
Adres:	-
Cep Tel:	-
e – posta:	-
İmza:	-

Bu çalışmaya tamamen kendi rızamla, istediğim takdirde çalışmadan ayrılabileceğimi bilerek verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını kabul ediyorum.

Tarih: __/__/__

Katılımcı Öğrenci Velisi:	
Ad ve Soyadı:	
Adres:	
Tel:	
e-posta:	
İmza:	

EK-B: Veri Toplama Aracı**VERİ TOPLAMA ARACI (VELİ)**

Değerli Veliler,

Bu çalışma, ailelerin eğitim süreçlerine katılım düzeyleri ile öğrencilerin akademik başarı, kendi çalışmalarına ilişkin görüşleri okula devam durumları arasındaki ilişkileri incelemek amacıyla hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan anket, Van ili Gürpınar, Tuşba, İpekyolu ilçelerindeki ortaokullarda öğrencisi bulunan velilere uygulanacaktır. Uygulamanın yapılabilmesi için Millî Eğitim Bakanlığı'ndan ve Hacettepe Üniversitesi Etik Komisyonu'ndan gerekli izin ve onaylar alınmıştır.

Araştırmaya katılımınız tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Bu araştırmaya katılmamayı tercih edebilirsiniz. Ayrıca katılsanız bile istediğiniz zaman ayrılabilirsiniz.

İki bölümden oluşan bu anket yaklaşık 40 dk. sürmektedir. Hiçbir sorunun doğru veya yanlış cevabı yoktur. Verdiğiniz cevaplar ve doldurduğunuz form gizli olarak tutulacaktır. **Adınızı ve soyadınızı yazmanıza gerek yoktur.** Elde edilecek veriler sadece bilimsel çalışma amacıyla kullanılacaktır.

Boş madde bırakmamanız araştırmanın doğru sonuçlar vermesi için önemli olduğundan her bir soruyu cevaplamaya özen göstermenizi rica eder, çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim.

(Uygulama ile ilgili öneri ve eleştirilerinizi iletmek ya da daha ayrıntılı açıklama almak isterseniz aşağıda verilen iletişim bilgisi ile araştırmacı ile irtibata geçebilirsiniz.)

Bahar KÖYLÜ

Cep Tel: 504 400 70000
E-mail: b. 1

**BÖLÜM- 1
KİŞİSEL BİLGİ FORMU**

Bu bölümde yer alan 7 soru sizler hakkında bazı kişisel bilgiler belirlemeye yönelik olarak hazırlanmıştır. Lütfen size uygun olan seçeneği (X) ile işaretleyiniz ve boş bırakılan yerlere sizden istenilenleri yazınız.

1. Cinsiyet:

(1) Kadın

(2) Erkek

2. Yaşınız:	(1) 25 ve altı (3) 36 - 45 (2) 26 – 35 (4) 45 ve üzeri
3. Eğitim düzeyiniz:	(1) Okuryazar değil (2) Okur Yazar (3) İlkokul Mezunu (4) Ortaokul Mezunu (5) Lise Mezunu (6) Üniversite Mezunu (7)Yüksek Lisans ve üzeri
4. Medeni Hal:	(1) Evli (2) Bekar (3) Eşi Vefat Etmiş (4) Boşanmış
5. Velisi Olarak Öğrenciye Yakınlık Derecesi	(1) Anne (2) Baba (3) Abi/Abla (4) Dede/Nine (5) Amca (6) Yenge/Hala/Teyze
6. Meslek	(1) Çalışmıyor (2) Ev Hanımı (3) Emekli (4) İşçi (5) Memur (6) Çiftçi (7) Serbest Meslek (8) Esnaf/Zanaatkar (9) İnşaat işçisi (10) Öğrenci
7. Gelir Düzeyi (aylık)	(1) 0 – 2652 (2) 2652-8638 (3) 8638 ve üzeri
BÖLÜM – 2 ANKET	
Bu bölümde 57 madde bulunmaktadır. Lütfen size en uygun olan kutucuğu (X) ile işaretleyiniz. Bazı maddelerde birden fazla işaretleme yapılabilirken bazı maddelerde yazarak doldurmanız beklenmektedir.	

1. Çocuğunuzun cinsiyeti nedir?	(1) Kız (2) Erkek
2. Çocuğunuz kaçınıcı sınıfta öğrenim görüyor?	( ) 5.Sınıf ( ) 6. Sınıf ( ) 7. Sınıf ( ) 8. Sınıf
3. Kaç çocuğunuz var?	(1) 1-2 (2) 3-4 (3) 5-6 (4) 7-8 (5) 9 ve üzeri
4. Okula giden kaç çocuğunuz lütfen yazınız?	.....
5. Yaşadığınız yerleşim birimi neresidir?	(1) Mezra (2) Köy (3) İlçe merkezi (4) Şehir merkezi (5) Mahalle (6) Diğer(belirtiniz):.....
6. Evde yaşayan toplam kişi sayısı nedir?	(1) 1-2 (2) 3-4 (3) 5-6 (4) 7-8 (5) 9 ve üzeri
7. Çocuğunuzun bir önceki yıl matematik dersi sınıf geçme notu neydi?	(1) 45 ve altı (2) 46-54 (3) 55-69 (4) 70- 84 (5) 85 ve üzeri (6) Bilmiyorum
8. Çocuğunuz bir önceki öğretim yılında okula kaç kez devamsızlık yaptı?	(1) 0 (Hiç yapmadı) (2) 1-2 (4) 5-6 (5) 7 ve üzeri

	(3) 3-4 (6) Bilmiyorum
9. Çocuğunuz bir önceki öğretim yılı boyunca matematik dersine kaç kez devamsızlık yaptı?	(1) 0 (Hiç yapmadı) (2) 1-2 (3) 3-4 (4) 5-6 (5) 7 ve üzeri (6) Bilmiyorum
10. Çocuğunuzun kendine ait odası var mı? (Tek başına kaldığı)	(1) Var (2) Yok Cevabınız yok ise çocuğunuzun odasını kaç kişiyle paylaştığını lütfen yazınız: .....kişi
11. 10 nolu soruya cevabınız yok ise çocuğunuz odasını kimlerle paylaşıyor?	(1) Tüm Aile Üyeleri (2) Kardeşleriyle/Abi-Abla (3) Aile Büyükleri (Anane/Babaanne/Dede vb.) (4) Kendine ait odası var
12. Okulda hangi eğitim etkinliklerine /hangi sıklıkla katılırsınız? (Birden fazla işaretlenebilir.)	(1) Veli Toplantısına Katılma (2) Okul-Aile Birliği Toplantısına Katılma (3) Okuldaki Bilim Ve Sanat Etkinliğine Katılma (Resim Sergisi, Tübitak Projeleri Vb.) (4) Okul Gezileri (5) Kitap Toplama Etkinliği (6) Yardım Toplanması (7) Kermes Düzenleme (8) Sınıfı Ziyaret Etme (9) Sınıf Düzenine Yardım (10) Piknik Organizasyonu (11) Çocuğu Okula Bırakırken Veya Okuldan Alırken Matematik Öğretmeniyle Ayaküstü Yapılan Görüşmeler (12) Ağaç Dikim Aktiviteleri (13) Okul Aktiviteleri İle İlgili Olarak Öğretmenle Haberleşme

	<p>(14) Akademik Başarı İle İlgili Matematik Öğretmeniyle Haberleşme</p> <p>(15) Öğrenme Zorlukları İle İlgili Matematik Öğretmeniyle Haberleşme</p> <p>(16) Davranışsal Problemlerle İle İlgili Matematik Öğretmeniyle Görüşme</p> <p>(17) Belirli Gün Ve Haftalar /Milli Bayramlar İle İlgili Anma Ve Kutlama Etkinlikleri</p> <p>(18) Okul Ve Sınıf Geceleri</p> <p>(19) Mezuniyet Töreni</p> <p>(20) Whatsapp İletişim Gruplarına Katılma</p> <p>(21) Webinarlara Katılma</p> <p>(22) Elektronik Derslere Katılımını Sağlama (Çevrim İçi/Uzaktan Derslere Katılımını Sağlama/Canlı Dersler)</p>
<p>13. Ne kadar sıklıkla veli toplantısına katılırsınız?</p>	<p>(1) Her Zaman Veli Toplantısına Katılmaya Çalışırım</p> <p>(2) Sıklıkla Veli Toplantısına Katılmaya Çalışırım</p> <p>(3) Bazen Veli Toplantılarına Katılırım</p> <p>(4) Nadiren Veli Toplantısına Katılırım</p> <p>(5) Veli Toplantısına Katılacak Vakit Bulamıyorum</p> <p>(6) Okulumuzda /Sınıfımızda Veli Toplantısı <u>Yapılmamaktadır.</u></p> <p>(7) Diğer:.....</p>
<p>14. Ne kadar sıklıkla okul-aile birliği toplantısına katılırsınız?</p>	<p>(1) Her Zaman Okul-Aile Birliği Toplantısına Katılırım</p> <p>(2) Sıklıkla Okul-Aile Birliği Toplantısına Katılırım</p> <p>(3) Bazen Okul-Aile Birliği Toplantılarına Katılırım</p> <p>(4) Nadiren Okul-Aile Birliği Toplantısına Katılırım</p> <p>(5) Okul-Aile Birliği Toplantısına Katılacak Vakit Bulamıyorum</p> <p>(6) Okulumuzda Okul-Aile Birliği Toplantısı <u>Yapılmamaktadır.</u></p>

	(7) Diğer:.....
15. Ne kadar sıklıkla okuldaki bilim ve sanat etkinliklerine katılırsınız?	(1) Her Zaman Sanat Etkinliğine Katılırim (2) Sıklıkla Sanat Etkinliğine Katılırim (3) Bazen Sanat Etkinliklerine Katılırim (4) Nadiren Sanat Etkinliklerine Katılırim (5) Sanat Etkinliklerine Katılacak Vakit Bulamıyorum (6) Okulumuzda Sanat Etkinlikleri <u>Yapılmamaktadır.</u> (7) Diğer:.....
16. Ne kadar sıklıkla okul gezilerine katılırsınız?	(1) Okulun Her Gezisine Katılırim (2) Sıklıkla Okul Gezisine Katılırim (3) Bazen Okul Gezisine Katılırim (4) Nadiren Okul Gezilerine Katılırim (5) Okul Gezilerine Katılacak Vakit Bulamıyorum (6) Okulumuzda Gezi <u>Yapılmamaktadır.</u> (7) Diğer:.....
17. Ne kadar sıklıkla kitap toplama etkinliğine katılırsınız?	(1) Her Zaman Yardım Ederim (2) Sıklıkla Yardım Ederim (3) Bazen Yardım Ederim (4) Nadiren Yardım Ederim (5) Yardım Edecek Vakit Bulamıyorum (6) Okulumuzda Kitap Toplama Etkinliği <u>Yapılmamaktadır.</u> (7) Diğer:.....
18. Ne kadar sıklıkla maddi durumu uygun olmayan çocuklar için yardım toplanmasına katılırsınız?	(1) Her Zaman Yardım Ederim (2) Sıklıkla Yardım Ederim (3) Bazen Yardım Ederim (4) Nadiren Yardım Ederim (5) Yardım Etmem (6) Okulumuzda Böyle Bir Etkinlik <u>Yapılmamaktadır.</u> (7) Diğer:.....

<p>19. Ne kadar sıklıkla kermes düzenlenmesine yardımcı olursunuz?</p>	<p>(1) Her Zaman Yardım Ederim (2) Sıklıkla Yardım Ederim (3) Bazen Yardım Ederim (4) Nadiren Yardım Ederim (5) Yardım Etmem (6) Okulumuzda Kermes Etkinliği <u>Düzenlenmemektedir.</u> (7)Diğer:.....</p>
<p>20. Ne kadar sıklıkla çocuğunuzun sınıfını ziyaret edersiniz?</p>	<p>(1) Her Zaman (2) Sıklıkla (3) Bazen (4) Nadiren (5) Sınıfını Ziyaret Etmek Aklıma Gelmiyor (6) Diğer:.....</p>
<p>21. Ne kadar sıklıkla sınıf düzenine yardım edersiniz?</p>	<p>(1) Her Zaman Yardım Ederim (2) Sıklıkla Yardım Ederim (3) Bazen Yardım Ederim (4) Nadiren Yardım Ederim (5) Yardım Etmem (6) Diğer:.....</p>
<p>22. Ne kadar sıklıkla piknik organizasyonuna yardım edersiniz?</p>	<p>(1) Her Zaman Yardım Ederim (2) Sıklıkla Yardım Ederim (3) Bazen Yardım Ederim (4) Nadiren Yardım Ederim (5) Yardım Etmem (6) Okulumuzda Piknik Organizasyonu <u>Yapılmamaktadır.</u> (7) Diğer:.....</p>
<p>23. Ne kadar sıklıkla çocuğunuzu okula bırakırken veya okuldan alırken matematik öğretmeniyle ayaküstü görüşürsünüz?</p>	<p>(1) Her Zaman (2) Sıklıkla (3) Bazen</p>

	<p>(4) Nadiren</p> <p>(5) Aklıma Gelmiyor</p> <p>(6) Öğretmenle karşılaşmadık</p>
24. Ağaç dikim aktivitesi olduğunda ne kadar sıklıkla katılırsınız?	<p>(1) Her Zaman Katılırim</p> <p>(2) Sıklıkla Katılırim</p> <p>(3) Bazen Katılırim</p> <p>(4) Nadiren Katılırim</p> <p>(5) Katılmam</p> <p>(6) Okulumuzda Ağaç Dikim Aktivitesi <u>Yapılmamaktadır.</u></p> <p>(7) Diğer:.....</p>
25. Okul Aktiviteleri ile ilgili bilgileri ne kadar sıklıkla öğrenmeye çalışırsınız?	<p>(1) Her Zaman</p> <p>(2) Sıklıkla</p> <p>(3) Bazen</p> <p>(4) Nadiren</p> <p>(5) Öyle Bir Şeye Fırsatım Olmuyor</p> <p>(6) Okulumuzda Aktivite <u>Yapılmamaktadır</u></p> <p>(7) Diğer:.....</p>
26. Öğrencinin akademik başarısı ile ilgili matematik öğretmeninizden ne kadar sıklıkla bilgi alırsınız?	<p>(1) Her Zaman</p> <p>(2) Sıklıkla</p> <p>(3) Bazen</p> <p>(4) Nadiren</p> <p>(5) Öyle Bir Şeye Fırsatım Olmuyor</p> <p>(6) Diğer:.....</p>
27. Öğrencinin öğrenme zorluklarıyla ilgi ne kadar sıklıkla matematik öğretmeniyle haberleşirsiniz?	<p>(1) Her Zaman Bilgi Alırım</p> <p>(2) Sıklıkla Bilgi Alırım</p> <p>(3) Bazen Bilgi Alırım</p> <p>(4) Nadiren Bilgi Alırım</p> <p>(5) Öyle Bir Şeye Fırsatım Olmuyor</p> <p>(6) Diğer:.....</p>

<p>28. Öğrencinin davranışsal problemleriyle ilgili ne kadar sıklıkla matematik öğretmeniyle görüşürsünüz?</p>	<p>(1) Her Zaman Görüşürüm (2) Sıklıkla Görüşürüm (3) Bazen Görüşürüm (4) Nadiren Görüşürüm (5) Öğrencim Davranışsal Sıkıntı Yaşamıyor (6) Diğer:.....</p>
<p>29. Belirli gün ve haftalar /milli bayramlar ile ilgili anma ve kutlama etkinlikleri olduğunda ne kadar sıklıkla katılırsınız? (23 Nisan vb.)</p>	<p>(1) Her Zaman Katılırim (2) Sıklıkla Katılırim (3) Bazen Katılırim (4) Nadiren Katılırim (5) Katılmam (6) Okulumuzda Belirli Gün Ve Haftalar /Milli Bayramlar İle İlgili Anma Ve Kutlama Etkinlikleri <u>Yapılmamaktadır.</u> (7) Diğer:.....</p>
<p>30. Okul ve sınıf geceleri olduğunda ne kadar sıklıkla katılırsınız?</p>	<p>(1) Her Zaman Katılırim (2) Sıklıkla Katılırim (3) Bazen Katılırim (4) Nadiren Katılırim (5) Katılmam (6) Okulumuzda, Okul Ve Sınıf Geceleri <u>Yapılmamaktadır.</u> (7) Diğer:.....</p>
<p>31. Çocuğunuzun mezuniyet töreni olduğunda katılır mısınız?</p>	<p>(1) Katılırim (2) Katılmam (3) Okulumuzda, Mezuniyet Töreni <u>Yapılmamaktadır.</u> (4) Diğer:.....</p>
<p>32. Ne kadar sıklıkla okuldaki whatsapp iletişim gruplarına katılırsınız?</p>	<p>(1) Her Zaman Katılırim (2) Sıklıkla Katılırim (3) Bazen Katılırim (4) Nadiren Katılırim</p>

	<p>(5) Katılmam</p> <p>(6) Okulumuzda Whatsapp İletişim Grubu <u>Oluşturulmamıştır.</u></p> <p>(7) Diğer:.....</p>
33. Ne kadar sıklıkla okulda gerçekleşen webinarlara katılırsınız?	<p>(1) Her Zaman Katılım</p> <p>(2) Sıklıkla Katılım</p> <p>(3) Bazen Katılım</p> <p>(4) Nadiren Katılım</p> <p>(5) Katılmam</p> <p>(6) Okulumuzda Webinar Etkinliği <u>Yapılmamaktadır.</u></p> <p>(7) Diğer:.....</p>
34. Ne kadar sıklıkla çocuğunuzun elektronik olan matematik derslerine katılımını sağlamaktasınız? (Çevrim içi/uzaktan derslere katılımını sağlama, canlı dersler)	<p>(1) Her Zaman</p> <p>(2) Sıklıkla</p> <p>(3) Bazen</p> <p>(4) Nadiren</p> <p>(5) Öyle Bir Şeye Fırsatım Olmuyor</p> <p>(6) Maddi durumum yok</p>
35. Okula ne kadar sıklıkla gelirsiniz?	<p>(1) Her Gün</p> <p>(2) Haftada Birkaç Defa</p> <p>(3) Ayda Birkaç Defa</p> <p>(4) Dönemde Birkaç Defa</p> <p>(5) Yoğun/İl Dışında Çalıştığım İçin Okula Gelemiyorum</p> <p>(6) Diğer:.....</p>
36. Çocuğunuzun matematik başarısını artırmak için ne kadar sıklıkta matematik öğretmeni ile iş birliği yapıyorsunuz?	<p>(1) Her Zaman</p> <p>(2) Sıklıkla</p> <p>(3) Bazen</p> <p>(4) Nadiren</p> <p>(5) Fırsatım Olmuyor</p> <p>(6) Diğer:.....</p>

<p>37. Evde hangi eğitim etkinliklerine katılıyorsunuz? (Birden fazla işaretleyebilirsiniz.)</p>	<p>(1) Matematik Dersi Ev Ödevlerine Yardım (2) Evde Okuma Etkinliği (3) Matematik Dersi Ev Ödevlerini Kontrol Etme (4) Oyun Yardımıyla Matematik Dersine Yardım (5) Matematik Dersiyle İlgili Materyal Hazırlama (6) Çocuklarla Televizyon Programlarını Eğitsel Açıdan Tartışma (7) Çocuklara Matematikle İlgili Hikaye Anlatma (8) Çocuğun Okuldaki Matematik Dersi Hakkında Sohbet Etme (9) Çocuğun Matematik Dersi İle İlgili Çalışma Düzeni İçin Ev Kuralları Belirleme (10) Etkileşimli Kitap Okuma (11) Uzaktan Eğitim Etkinliklerine Katılma</p>
<p>38. Çocuğunuzun matematik dersiyle ilgili materyal hazırlar mısınız?</p>	<p>(1) Evet (2) Hayır</p>
<p>39. Ne kadar sıklıkla matematik dersi ev ödevlerine yardım edersiniz?</p>	<p>(1) Her Gün (2) Haftada Birkaç Defa (3) Ayda Birkaç Defa (4) Dönemde Birkaç Defa (5) Yardım Etmeye Fırsatım Olmuyor (6) Diğer:.....</p>
<p>40. Ne kadar sıklıkla matematik ödevlerini yapıp yapmadığını kontrol edersiniz?</p>	<p>(1) Her Gün (2) Haftada Birkaç Defa (3) Ayda Birkaç Defa (4) Dönemde Birkaç Defa (5) Fırsatım Olmuyor (6) Diğer:.....</p>

<p>41. Çocuğunuzun matematik dersine nasıl çalışması gerektiği hakkında ne kadar bilgi sahibisiniz?</p>	<p>(1) Bilgim Yok (2) Çok Az Bilgim Var (3) Bilgim Var Ama Yetersiz (4) Bilgim Var (5) Ayrıntılı Bilgim Var (6) Diğer:.....</p>
<p>42. Çocuğunuza matematik dersinin nasıl geçtiğini ne sıklıkla soruyorsunuz?</p>	<p>(1) Her Zaman/Her Gün (2) Sıklıkla (3) Bazen (4) Nadiren (5) Bunun İçin Fırsatım Olmuyor (6) Diğer:.....</p>
<p>43. Çocuğunuza matematik dersi için kaynak kitap almayı ne kadar gerekli görüyorsunuz?</p>	<p>(1) Her Zaman (2) Sıklıkla (3) Bazen (4) Nadiren (5) Gerekli Görmüyorum (6) Diğer:.....</p>
<p>44. Çocuğunuzun matematik dersinde öğrendiklerini tekrar etmesini ne sıklıkta sağlayabiliyorsunuz?</p>	<p>(1) Her Zaman (2) Sıklıkla (3) Bazen (4) Nadiren (5) Sağlayamıyorum (6) Diğer:.....</p>
<p>45. Ne kadar sıklıkla çocuğunuzla matematikle ilgili kitaplar okursunuz?</p>	<p>(1) Her Gün (2) Haftada Birkaç Defa (3) Ayda Birkaç Defa (4) Dönemde Birkaç Defa (5) Beraber Kitap Okumaya Fırsatım Olmuyor</p>

	(6) Diğer:.....
46. 38.soruya cevabınız 'evet' ise çocuğunuzun matematik dersiyle ilgili materyalleri ne kadar sıklıkla hazırlarsınız?	(1) Her Zaman (2) Sıklıkla (3) Bazen (4) Nadiren (5) Fırsatım Olmuyor (6) Diğer:.....
47. Ne kadar sıklıkla çocuğunuzla televizyon programlarını eğitsel açıdan tartışırsınız?	(1) Her Zaman (2) Sıklıkla (3) Bazen (4) Nadiren (5) Fırsatım Olmuyor (6) Diğer:.....
48. Ne kadar sıklıkla çocuğunuza matematik ile ilgili hikaye anlatırsınız? (Ünlü matematikçilerin yaşam öyküleri, matematiksel buluşlar, ör. Gauss yönteminin bulunması, matematik ve hayat ilişkisi, 10 liranın üzerindeki matematikçi Cahit Arf 'tan bahsetme vb.)	(1) Her Gün (2) Haftada Birkaç Defa (3) Ayda Birkaç Defa (4) Dönemde Birkaç Defa (5) Fırsatım Olmuyor/Aklıma Gelmiyor (6) Diğer:.....
49. Ne kadar sıklıkla çocuğun okuldaki matematik dersi hakkında sohbet edersiniz?	(1) Her Gün (2) Haftada Birkaç Defa (3) Ayda Birkaç Defa (4) Dönemde Birkaç Defa (5) Fırsatım Olmuyor (6) Diğer:.....
50. Çocuğunuzun matematik defterini ne kadar sıklıkla kontrol edersiniz?	(1) Her Gün Düzenli Kontrol Ederim (2) Haftada Birkaç Defa Kontrol Ederim (3) Ayda Birkaç Defa (4) Dönemde Birkaç Defa

	<p>(5) Kontrol Etmem</p> <p>(6) Diğer:.....</p>
51. Çocuğunuzun matematik dersi ile ilgili çalışma düzeni için ne kadar sıklıkla ev kuralları belirlersiniz?	<p>(1) Her Zaman Ev Kuralımız Vardır</p> <p>(2) Sıklıkla Ev Kuralı Oluştururuz</p> <p>(3) Bazen Ev Kuralı Oluştururuz</p> <p>(4) Nadiren Ev Kuralı Oluştururuz</p> <p>(5) Ev Kuralı Oluşturmamız</p> <p>(6) Diğer:.....</p>
52. Çocuğunuzun matematik dersindeki başarısı için ne kadar sıklıkla oyunlarla yardım edersiniz?	<p>(1) Her Gün</p> <p>(2) Haftada Birkaç Defa</p> <p>(3) Ayda Birkaç Defa</p> <p>(4) Dönemde Birkaç Defa</p> <p>(5) Fırsatım Olmuyor/Aklıma Gelmiyor</p> <p>(6) Diğer:.....</p>
53. Çocuğunuzun matematik dersindeki başarısı için ne kadar sıklıkla etkileşimli kitap okursunuz? (Çocukla birlikte kitap okuyan, kitabın içeriğini hayal ettiren ve kitapla ilgili sorular soran şekilde düşünebilirsiniz)	<p>(1) Her Gün</p> <p>(2) Haftada Birkaç Defa</p> <p>(3) Ayda Birkaç Defa</p> <p>(4) Dönemde Birkaç Defa</p> <p>(5) Fırsatım Olmuyor/Aklıma Gelmiyor</p> <p>(6) Diğer:.....</p>
54. Çocuğunuzun matematik dersindeki başarısı için ne kadar sıklıkla uzaktan eğitim etkinliklerine katılırsınız? (Canlı dersleri takip vb.)	<p>(1) Her Gün</p> <p>(2) Haftada Birkaç Defa</p> <p>(3) Ayda Birkaç Defa</p> <p>(4) Dönemde Birkaç Defa</p> <p>(5) Fırsatım Olmuyor/Aklıma Gelmiyor</p> <p>(6) Diğer:.....</p>
55. Çocuğunuzun okuldaki matematik dersi ile ilgili beklenti(ler)niz nedir? (Sizde ekleyebilirsiniz)	<p>(1) Matematik Dersinde Çok Başarılı Olunması</p> <p>(2) Matematikten Geçer Not Alınması</p> <p>(3) Günlük Hayatta Matematikle İlgili Karşılaşacağı Sorunları Çözebilecek Beceriye Sahip Olması.</p>

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)	<p>(4) Matematik Dersini Sevmesi</p> <p>(5) Matematiğe İlgili Duyması</p> <p>(6) Matematikle İlgili Bir Meslek Seçmesi</p> <p>(7) Diğer:.....</p>
<p>56. Çocuğunuzun okuldaki matematik dersi öğretim programının içeriği hakkında bir bilginiz var mı? (Matematik dersinin içeriğini kimden öğreniyorsunuz?)</p>	<p>(1) Bilgim Var</p> <p>(2) Kısmen Var</p> <p>(3) Yok</p>
<p>57. 56 nolu soruya Cevabınız “bilgim var” ya da” kısmen var” ise program hakkındaki bilgiyi nasıl edindiniz?</p>	<p>(1) Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı Web Sitesinden</p> <p>(2) İnternetteki Eğitim Sitelerinden(Eba vb.)</p> <p>(3) Öğretmenimizden</p> <p>(4) Arkadaşlarımdan</p> <p>(5) Çocuğumdan</p> <p>(6) Sosyal Medya Aracılığıyla</p> <p>(7) Diğer (Lütfen Belirtiniz):.....</p>

EK-C: Anket Maddeleri Kullanım İzni

24.08.2022 14:47

Gmail - Veli Aile Katılımı Belirleme Anketi Kullanım İzni

Bahar KÖYLÜ <

Veli Aile Katılımı Belirleme Anketi Kullanım İzni

2 İlet

Bahar KÖYLÜ <

12 Ağustos 2020 13:05

Alınış: t

Sayın Berna Yalçın Şentuna,

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalında yüksek lisans yapmaktayım. Tez çalışmamda sizin *Fen Bilimleri Dersine Yönelik Aile Katılımı Hakkında Yönetici Öğretmen Öğrenci Ve Veli Görüşlerinin İncelenmesi* adlı yüksek lisans çalışmanızda okutduğunuz "Veli Aile Katılımı Belirleme Anketi" çalışmasında bulunan bazı maddeleri (7, 8, 10) izninizle kendi çalışmamı uyarlayarak kullanmayı planlamaktaym.

İyi Çalışmalar Dilerim.

İletişim Bilgileri:

Ba

G:

05

bh

berna yalcin <b

12 Ağustos 2020 13:51

Alınış: Bahar KÖYLÜ <

Sayın Bahar Köylü ;

Anketi çalışmanıza uyarlayabilirsiniz. İyi çalışmalar dilerim.

Gönderen: Bahar KÖYLÜ <

Gönderildi: 12 Ağustos 2020 Çarşamba 13:05

Kime:

Konu:

[Ayrıntılar için tıklayın]

EK-Ç: Araştırma Etik Komisyon İzni

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Rektörlük

Tarih: 20/10/2020
Sayı: 35853172-600-E.00001293123

0001293123

Sayı : 35853172-600
Konu : Bahar KÖYLÜ Hk. (Etik Komisyon İzni)

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 25.09.2020 tarihli ve E-51944218-600-00001253648 sayılı yazı.

Enstitümüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencilerinden Bahar KÖYLÜ'nün Prof. Dr. Hünkar KORKMAZ'ın danışmanlığında yürüttüğü "Ailelerin Eğitim Süreçlerine Katılmaları ile Öğrencilerin Öğrenme Ürünleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" başlıklı tez çalışması Üniversitemiz Senatosu Etik Komisyonunun 13 Ekim 2020 tarihinde yapmış olduğu toplantıda incelenmiş olup,etik açıdan uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

e-İmzalıdır
Prof. Dr. Vural GÖKMEN
Rektör Yardımcısı

Evrakın elektronik imzalı suretine <https://belgedogrulama.hacettepe.edu.tr> adresinden 300596ae-2a96-4e2c-8b54-703f1cb4eb81 kodu ile erişebilirsiniz. Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Hacettepe Üniversitesi Rektörlük 06100 Sıhhiye-Ankara
Telefon:0 (312) 305 3001-3002 Faks:0 (312) 311 9992 E-posta: yazim@hacettepe.edu.tr İnternet
Adresi: www.hacettepe.edu.tr

Doçtu Didem İLFOĞ

EK-D: Milli Eğitim Araştırma İzni

T.C.
VAN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 70562350-605.01-E.17502061
Konu : Uygulama İzni (Bahar KÖYLÜ)

01.12.2020

DAĞITIM YERLERİNE

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Bahar KÖYLÜ'nün anket çalışmasına ait Valilik Makamının 30/11/2020 tarih ve 17463726 sayılı onay yazısı ekte gönderilmiştir. Ekteki onay doğrultusunda gerekli idari iş ve işlemlerin yapılması hususunda; Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Hasan TEVKE
İl Millî Eğitim Müdürü

Ek : Onay yazısı (1 Sayfa)

DAĞITIMLI:

1-İpekyolu İlçe Kaymakamlığına
(İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü)

2- **Hacettepe Üniversitesi**
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü)

EK-E: Etik Beyanı

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada,

- * tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- * görsel, işitsel ve yazılı bütün bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- * başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- * atıfta bulunduğum eserlerin bütününe kaynak olarak gösterdiğimi,
- * kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- * bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

29/08/2022

(İmza)

Bahar KÖYLÜ

EK-F: Yüksek Lisans/Doktora Tez Çalışması Orijinallik Raporu

29/08/2022

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Başkanlığına,

Tez Başlığı: Ailelerin Eğitim Süreçlerine Katılımları Üzerine Bir İnceleme

Yukarıda başlığı verilen tez çalışmamın tamamı (kapak sayfası, özetler, ana bölümler, kaynakça) aşağıdaki filtreler kullanılarak **Turnitin** adlı intihal programı aracılığı ile kontrol edilmiştir. Kontrol sonucunda aşağıdaki veriler elde edilmiştir:

Rapor Tarihi	Sayfa Sayısı	Karakter Sayısı	Savunma Tarihi	Benzerlik Oranı	Gönderim Numarası
01 /09 /2022	229	316,973	29 /08 /2022	%5	1890474028

Uygulanan filtreler:

1. Kaynaklar hariç
2. Alıntılar dâhil
3. 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esaslarını inceledim ve çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan eder, gereğini saygılarımla arz ederim.

Ad Soyadı: Bahar KÖYLÜ

Öğrenci No.: N18134506

Ana Bilim Dalı: Eğitim Bilimleri

Programı: Eğitim Programları ve Öğretim

Statüsü: Y.Lisans Doktora Bütünleşik Dr.

İmza

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR.

(Prof.Dr. Hünkar KORKMAZ)

EK-G: Thesis/Dissertation Originality Report

29/08/2022

HACETTEPE UNIVERSITY
Graduate School of Educational Sciences
To The Department of Curriculum and Instruction

Thesis Title: An Investigation on Family Involvement in Education

The whole thesis that includes the *title page, introduction, main chapters, conclusions and bibliography section* is checked by using **Turnitin** plagiarism detection software take into the consideration requested filtering options. According to the originality report obtained data are as below.

Time Submitted	Page Count	Character Count	Date of Thesis Defense	Similarity Index	Submission ID
01 /09 /2022	229	316,973	29/08 /2022	%5	1890474028

Filtering options applied:

1. Bibliography excluded
2. Quotes included
3. Match size up to 5 words excluded

I declare that I have carefully read Hacettepe University Graduate School of Educational Sciences Guidelines for Obtaining and Using Thesis Originality Reports; that according to the maximum similarity index values specified in the Guidelines, my thesis does not include any form of plagiarism; that in any future detection of possible infringement of the regulations I accept all legal responsibility; and that all the information I have provided is correct to the best of my knowledge.

I respectfully submit this for approval.

Name Lastname: Bahar KÖYLÜ

Student No.: N18134506

Department: Department of Educational Sciences

Program: Curriculum and Instruction

Status: Masters Ph.D. Integrated Ph.D.

Signature

ADVISOR APPROVAL

APPROVED
(Prof.Dr. Hünkar KORKMAZ)

EK-H: Yayımlama ve Fikrî Mülkiyet Hakları Beyanı

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan "**Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge**" kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi / H.Ü. Kütüphaneleri Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- O Enstitü/Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihinden itibaren 2 yıl ertelenmiştir.⁽¹⁾
- O Enstitü/Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihinden itibaren ... ay ertelenmiştir.⁽²⁾
- O Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir.⁽³⁾

29 /08 /2022

(imza)

Bahar KÖYLÜ

"Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge"

- (1) Madde 6. 1. Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezine erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.
- (2) Madde 6.2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç; imkânı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.
- (3) Madde 7. 1. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir*. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlerle ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.
Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir
*Tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu tarafından karar verilir.

